splendor ē glorie. Splendor autē
non semel nasci. et denceps de
sinit nasci. sed quotiencūq; ortū
fuerit lumē vn splendor oriat.
toties oriē et splendor glorie Sal
uator nr sapiā dei. sapiā vo splē
dor ē lucis eterne Dicit salvator
nr semp nasci et ideo dicit an
omēs at colles generant me. nō ut
quidā male legunt genuit. si sig
semp ex patre nascitur dns. etiā
tu in similitudinē eius. tantū
adoptionis hūs spm semp gene
rabis a deo p singulos intellectū
p singula opa et efficies filius di
in xpo ihu cui ē glia et ipi in se
cula seculorum Amen

Explicunt omelie i ysaiā Incipiunt capitula i ihe

Quo tpe ihemias eversus
ē pdicare ul yphetare et sb
quibus principibz yphetavit et if
q dictū sit et a dno.

De eo qd scptū fugite de me
babilonis usq ad eū locū i quo cō
tinet appmquavit usq ad celū
iudicū et elevavit usq ad tiū ii

Quō confractus ē et contritus
malleus vniūse terre. quō facta ē
i exterminio babilon. vsq ad eū
locū quo ait retribuite ei iuxta
opa eius iii

Clamavit pdir congregavit q nō
peccit fuerunt divitias suas nō cū
iudico et reliqua iiii

Tres quodāmō virtutes assumēs
yphetia. fortitudinē sapiāz atq pru
dentiā vnicuiq eaq opa pria
distribuit fortitudini tuum. sapie
orbem tuaq. prudentie celū v

Hermo qui factus ē ad iheremiā
a dno dicens Audi vba testa
menti hui usq ad id qd dicitur
conūsi sunt ad iniquitates prm
suorū vi

Ab eo qd scptū ppter me exterminata
ē oīs tra usq ad id qd ait
cōputrescent eo qd nullo esset v
sui vii

Ab eo qd scptū ē notū fac in de
et cognoscite usq ad id qd ait. ite
congregate omīs bestias agri et
cetera viii

De eo qd scptū ē q's parcet
sup ihrlim aut quis contristabit
sup te. q's conūtet rogabit pace t
aversa es a me dicit dns retro abu
labis: ix

De eo qd scptū ē oīs vter iple
bit vino usq ad id qd ait et dedu
cent oculi vri latinas. qz cōtritus
ē gigr dni x

Ab eo loco in quo scptū ē heu mi
ego mater usq ad id qd ait Si cōi
sus fueris restituā te xi

De eo q scptū ē Ecce ego mittā
piscatores multos dicit dns usq ad id pri
uda scptū ē stilo ferreo i ungue ada
mantino 2 cetera xii

De eo qd scptū ē Quō obsa es i
amaritudiē vitq aliene usq ad id ma
culā es i spū meo i iniqtatibz tuis

De eo qd scptū ē Et dixit dns ad me
i diebz iosye usq ad id iustificavit

denciā vnicuiq eaq opa pria
distribuit fortitudini tuum. sapie
orbem tuaq. prudentie celū v

Hermo qui factus ē ad iheremiā
a dno dicens Audi vba testa
menti hui usq ad id qd dicitur
conūsi sunt ad iniquitates prm
suorū vi

Ab eo qd scptū ppter me exterminata
ē oīs tra usq ad id qd ait
cōputrescent eo qd nullo esset v
sui vii

Ab eo qd scptū ē notū fac in de
et cognoscite usq ad id qd ait. ite
congregate omīs bestias agri et
cetera viii

De eo qd scptū ē q's parcet
sup ihrlim aut quis contristabit
sup te. q's conūtet rogabit pace t
aversa es a me dicit dns retro abu
labis: ix

De eo qd scptū ē oīs vter iple
bit vino usq ad id qd ait et dedu
cent oculi vri latinas. qz cōtritus
ē gigr dni x

Ab eo loco in quo scptū ē heu mi
ego mater usq ad id qd ait Si cōi
sus fueris restituā te xi

De eo q scptū ē Ecce ego mittā
piscatores multos dicit dns usq ad id pri
uda scptū ē stilo ferreo i ungue ada
mantino 2 cetera xii

De eo qd scptū ē Quō obsa es i
amaritudiē vitq aliene usq ad id ma
culā es i spū meo i iniqtatibz tuis

De eo qd scptū ē Et dixit dns ad me
i diebz iosye usq ad id iustificavit

prima

israel animam suam a peccatrice iu
da:

Explicuunt capitula incipiunt
omelie origenis in hieremiam prophetam

Quis ad bonifa
ciendum promp
te. ad puniendum autem eos
qui pena digni sunt dissimila
tor. Cum possit quippe tacens sine con
testatione venturi punire eos quos
semel dignos supplicio iudicauit
nunquam hoc facit. Quz etiam si condempna
uerit dicat quod sibi sp dicere propositum est
ut liberent a condempnatione per peni
tentiam. qui condempnati fuerant per de
lictum. Hoc exemplo cum de septuaginta
possimus multa atque. sufficiunt ad
pnis indentia. ut veniamus ad eos
q̃ lecta sunt contemplandum. Ninuite
priores condempnati erant a deo. Ad
huc enim tres dies. et futurum ut ni
nive subuertat. Noluit deus cum silen
cio punire damnatos. sed dans eis
locum penitentie et confusionis mi
sit ad gentes prophetam hebreorum
ut dicente illo adhuc tres dies. et
ninive subuertet. qui condempnati fu
erant ne perirent. agentes penitentiam
impetrarent miniz dei. Nam in sodomis
et gomorris sunt ia erant exercito des
tinati ut manifestum est ex sermonibz
dei quos locutus est ad abraham. at
tamen quod suum erat fecerunt angeli.
volentes eos saluare. q̃ se indignos
salute iudicauerunt. Et dixerit ad loth.
Est tibi hic aliqs gener aut filius aut filie.

Neqz vero ignorabant non esse
eos seruturos loth sed ostenderunt
suam pietatem et eos qui eos miserant be
nignitatem in homines et adorem
horum quoddam simile incenium eam
in hieremia scriptum est. Est enim annota
tum tempus prophete eius. quum cepit
prophetare et quousque. Ergo qui scriptu
ras legit si lectionem dei diligenter
intendat et requirat eorum q̃ scripta
sunt voluntatem dicere potest. Histo
ria supra scripta est quo tpe hieremias
exorsus est. et quo consumauerit prophe
tiam. Quid igitur ad me? Tempus
historie legens didici. qz cepit prophe
tare in diebus iosye filij amos regis
iuda usqz ad annum tertium decimum
regni eius. Deinde prophetauerit in
diebus ioachym filij iosye regis iu
da usqz ad consumationem duodecimi
anni sedechie filij iosye regis iuda.
Et legens didici. qz per reges prophetia
eius contexta sit usqz ad captiuita
tem ierlim in mense quinto. Quid
ergo per hec doceminur si lectioni si
mus intenti? Condempnauerunt deum
ierlim propter peccata q̃ fecerunt et hec erat
extrema sententia. Et captiuitati
relinquere. Deum tamen cum homin sit
amator et nequaqm depopulationis
tempus instaret. misit et hunc prophe
tam. ut per sermones eius ad peni
tentiam conuerterent. Misit eundem etiam
sub secundo rege post primum. misit
quoqz sub tertio. Quid plura? Sa
captiuitas imminebat et adhuc hor
tabat deus. tribuens ut ita dicam
ante vnam diem locum penitentie. Om

scptū ē usq ad captiuitatem iherl
et usq ad quintū mensem ꝓphetas
se iheremiā Iam hostiū vincula re
strinxerant manus et nichilominus
her quodāmō dicebat dō. Ecce cap
tiui facti estis. agite licet sero pē
tentiā Rogate me et partā vobis
possū eripere vos de captiuitate qui
tradidi. Habemus itaq quiddam
necessariū ex suꝑscptione ista q
cōtinet tpa ꝓphete qr uxta suā
clementiā exhortet semp dō homes
ad salutem ut cessante delicto. etiā
captiuitas conquiescat. her autē
etiā de nobis possumus intelligere Si
peccauerimus et nos captiui futuri
sumus Etenū tradi peccatore sathā
ne. nichil distat ab eo qd iudei sunt tradi
nabuchodonosor. Dtuq illos deus
concessit adūsario. ꝓpt fiducias ipi
etates. sic nos ꝓpt pcā q fecimus
tradimur spuāli nabuchodonosor
Et quos tradidi inquit sathane
ut discant nō blasphemare. Apls
de alys pcōribus. Putas qntum
malū ē peccare. ut tradaris sathanē
captiuanti aias eorū qui relinquūt
a deo nīō nō sine causa autē neq
sine iudicio. deo delinquite qs deseit.
Cū eū nuscent pluuiā supuincā.
et vinca p vua attulerit spinas qd
faciat nisi ut mādet nubibus ne
pluant sup eam imbrem. Quapp
in primo ē ꝓpt delicta quorū nobis
conscij sumus. et captiui futuri est
ut tradamur si nō egerimus pēitē
nabuchodonosor atq babilonys.
qui nos sensibiliter exercitent. Istis
ia adiacentibus sermones ꝓphetarū
sermones legis. sermones aplorū
sermones etiā dni saluatoris nri
ihu xpi hortant nos ad penitentiā
puocant ad salutem Si audiemus
credimus ei qui dixit Et ego peni
tentiā agam de omnibus malis q
locutus sū facere eis Et her quide
m pheniuo. Post pheniū aut ita
scptū ē. Factus ē sermo dni ad eū
certū qr iheremiā Quid dicit ꝑmo
dni ad eū? Precipuū magis ab
ōibus q dicta sunt cetēis. Hor ei
ad nullū ꝓphetarū vnqm dictū inue
nimus Abraham ꝓpheta nūcupatus
ē in eo qd dicit ꝓpheta ē et orabit p
te et tibi nō dixit ad eū deus Antequ
plasmare i vtero noui te. et priusq
exires de vulua sanctificaui te Sed
postea in extremo iā tpe sanctificā
tus ē abraham qn egressus ē de tra
sua et de cognatione sua et de domo
patris sui Ex ipmissione natus ē
ysaac et tibi neq ad eū ipsimus hui
dictū ē ꝑmonem Et quid necesse
p singulos currere? Iheremias ꝓpiū
inter cūctos consecutus ē dicē
te dnō Priusq te plasmarem i vtero
noui te. et priusq exires de vulua
sanctificaui te. Neq vō ignoramus
quosdam ē qui ita referant quia
maior iheremias sit sup saluatore
nīō et dnō ihu xpō Sciendūq plu
rima ex hys ē q possint saluatori
cōuenire q etiā nos interponemus
Dauta at eorū q ad iheremiā dicta st
coartant intellectū quasi nō possint
ut plures estimant ad dnm referri

Que ergo sunt que pnt cōuenie
ad dnm? Ad oēs quos cūq; mittam
te ibis et omia q̄ mando tibi loqris
Ne timeas a facie eorū. qr ego tecū
sū. ut te eruam dicit dnūs Nec dū
ista oacose vident ad saluatorem
referri Ea vo q̄ sequit extendit dnūs
manū suā ad me et tetigit os meū
et dixit dnūs ad me ecce dedi vba
mea in os tuū ecce constitui te ho
die sup gentes et sup regna eradi
care et disp de. de ihemia difficilem
faciunt interpretationē Quas enī
gentes eradicauit ihemias. q̄ regna
subuertit ut merito ei dictū sit. ecce
constitui te hodie sup gentes et re
gna eradicare et suffodere? Quā ha
buit potestatem ad dispendū. aut au
dient et dispdē? Quos vo edifica
uit ut conseqūter addat et edificare?
Ihemias dixit Non p fui et nō p
fuit michi aliquis Et quomō ha
ta ē ei edificatio atq; plantatio?
Het ut diximus ad saluatorē refe
ra nō cōtartant interpretantem Ihe
mias in istis saluatoris figuram ē
Sz ea q̄ sequūt eiā doctissimo hoi
difficultatem expositionis reddere
quō possint congrue dnō. Et dicit
Quid ē dominator dnē? Ecce nes
cio loqui. Qui ē sapia et qui est
vtus dei in quo plenitudo habi dimitat
tauit corpalr quō hiuit aptari pt
nescio loqui? Sz et illud qr iuue
nis ego sum interdicit ei q̄ non
bn ei respondeit Sic enī ei dicit
dnūs Noli dicere qr iuuenis ego sū
ad manifestum ē qi nō bndicentem
fiusse reprehensū Het sunt q̄ salua
tori vident nō cōuenire superiora at
ad eū facie intellectū referant Dicē
vo alia sup ihemia alia sup salua
torem interpretanda ē nō ē pessimū
sed qui bn nosse scptuas conatur
vehementer in isto instabit loco. vi
dens sub hoc textu sermonis diui
di intellectū et dici het qm̄ minora
sunt nō cōuenīt saluatori. sed ihe
mie illa vo qm̄ maiora sunt nō
cōueniunt ihemie sed xpo et ob id
cuncta ad ihemiā referre tentabi
hoc ē eiā ea q̄ cū maiora sunt. co
dicionē eius vident extrēdē Iui
cūq; a dō accepit vba sumēs gratiā
celestis eloquij. idcirco ea accepit
ut regna gentes q; eradicet atq; fo
uertat Sz cū nominent regna et
gentes omis qui diuina vba sus
cepit nolo ea corpalr velut intelli
ge regna et gentes sed considerās
animas hoim regnaturas a peccō
iuxta illud qd in aplo scptū est.
nō ergo regnet ptm̄ i vrō morta
li corpe videns quoq; multas spes
delictorū allegorizet regna et gen
tes p varia delicta q̄ humanas animas
possidēnt. et het erunt q̄ euel
lunt atq; suffodiunt a sermonibz
dei q̄ dati sunt siue ihemie siue
ceteris sanctis Ita fiet ut et prima
q̄ nō videbant congrue saluatori
ad ihemiā referant et secda ab eo
qui sūt figurate q̄ dicta sunt ihe
mie deputent Quid in aliquis

auditorii Etiam aliui tange ser
monem. et auricula q̃ scripta sunt
sup̃ saluatore qui de deo sunt scripta
constitue de secundis noli esse solli
citus Apparet enim qr si saluator
euacuauerit regna diaboli. et na
tiones subiuterit gentilem destru
at vitam In istis qd intellectum
difficilem faciat hoc esse quod saluia
tor dicere possit nesciuo loquii. qr iu
uenis ego sum et cetera. in hoc ser
mone intipretantes angustiant
Iesum xpm̃ sanctum dei. Cuecimus
ved ea q̃ dicta sunt iuxta psone
exponere dignitate. Quapp necesse
nobis est scripturas sanctas scias in testi
monii vocare sensus quippe nostri
et euacuationes sine his testibus
non habent fidem Et hoc qd dictum
est in ore duorum uel trium testium stabit
omne vbum. magis conuenit ad intipre
tantis probationem. qui ad quorumcumq
hominum numerum ut firmum sit vbum mtel
lectus mei. accipiens duos testes de
nouo et veteri testamento accipies
tres testes. de euangelio. de ypheta.
de ipso sic enim stabit omne vbum.
Quod igitur valebimus ista coniungere
saluatori? Det mihi testimonium vetus
testamentum qr puerq̃ cognoscat puer
bonum aut malum et cetera etiam de ysaia
Ecce vgo in vterio concipiet et pariet
filium et vocabitur nomen eius emanu
el Ibique addit priusq̃ cognoscat
puer Sed at et de euangelio atque
oportet testimonium iesus nedum
vni sed adhuc infans qr se germani
uerat formam serui accipiens psine
bat Nemo at psiit qui psectus
est hoc ille psiit. qui indiget psectu
Ergo psinebat etate psinebat sapia
psinebat gratia et apud deum et ap
homines Nam si euacuauerat se
ipsum ad nos descendens. et euacuas
semp̃ insumpsit. iterum ea de quibus
supi euacuauerat. quid indignum
est psenasse eum sapia. psenasse etate.
psenasse gra apud deum et homines Et
vera de eo esse ista q̃ dicta sunt priusq̃
cognoscat puer bonum aut malum.
et ea q̃ de eodem intiposuimus? Hoc
dicat michi aliquis. Etiam si potest
de saluatore intelligi dictum esse qua
nescriat. et cetera isti iusmodi q̃ mi
nora sunt. etiam si puerum accipias.
nonne offendis ista sentiendo de vni
genito et primogenito vnuuse crea
ture. de eo qui anteqũ concipet an
nunciatus est. loquite gabriele. spis sancti
veniet sup̃ te et vtus altissimi ob
umbrabit tibi et audes dicere qr nes
ciat loqui? Quamobrem videbo si
potuero aliquid dignum de saluatore
in hoc loco afferre qd quedam nesci
ens maior sit si ea ignorauerit q̃
nesciuerit. Petamur voce eius quo
sint aliqua q̃ nesciat Respondit
eis qui sibi dicebant. nonne in nomine
tuo comedimus et in nomine tuo bibimus
et in nomine tuo demonia eiecimus et
vtutes multas fecimus. discedite a
me non noui vos Putasne ipse qd aut
non noui vos minorem vtutem eius
cognoscebat an maiorem atq̃ mirabile

qz malos futurosq; nesciat? Sat ei
ab his differentias sat meliora sat
dñs eos qui eius sunt. et si quis ig
norat ignorabit. Igitur ut constat
pater ignorat a deo. Dicit m̃ aliquis
er auditoribus. Ostendi m̃ qz nesciat
pater deus. Ostendisti m̃ qz ignoret
eos qui operant iniquitatem neq; digni
sunt agnitione eius. Quid gloriabris
magnũ et gloriosũ esse qd ab eo dam̃
ñ nescio loqui qd humanũ ñ? Et e
loquio semp vnt vbi causa hebreor
vore suae gentorũ reliquorũq; ꝓmõe
Ergo si ascendis ad saluatorẽ. et scie
ris eũ ĩ principio apud deũ vbũ. Spi
re qz nesciat loqui. cũ humanũ sit h
qd dicit loqui. sed ideo nesciat qz sut
maiora q̃ nouerit. Si at et angelor
linguas cũ humanis vis cõparẽ linguis
et scieris qd iste maior sit. etiã ab
angelis sicut testatus ñ de eo ĩ epla
sua aplis quã scribit ad hebreos. Itel
liges maiorem eũ etiã angelorum
linguis fuisse. qñ tantũ deus vbũ
erat apud patrem. Discat ergo et quo
dãmõ accipit disciplinã nõ mag
norũ sed minorũ ac minorũ. Et sicut
ego balbutire disco violentiã michi
metipsi faciens qñ cũ paulis loqr.
neq; eũ sao ut ita dicam ĩfantilit
loqui. et infractis vbis iã gradienib
cũ pueris sermocinari. eodem mõ
saluator in magnificentia quidẽ
glorie dei et in patre consistens non
loquit vana. nescit fari de hiis q
deorsũ sunt. Qñ at venit corpus humanũ
dicit in exordio nescio loqui. qz iu
uenis ego sum Iuuenis ꝓ dispen
satione nem. senex iuxta hoc qd primo
genitus ñ omnis creature Iuuenis
qz in cõsumatione iã seculorũ. et
in extremũ vite huiꝰ tempus adiuc.
Dicit itaq; nescio loqui. sao enim q
dã maiora loqui. sao qdam maiora
isto sermone mortali. Quis me
rogat loqui tiestribus? Nedũ as
sumpsi humanã fragilitatem Ha
beo eloquium tuũ vbũ tuũ sum. t
sao loqui hominibz nescio loqui. iu
uenis sũ. Noli dicere iuuenis ego sũ
qñ ad omnes quoscũq; mittã te ibis
Deinde cõmouet manũ ad tangẽ
dũ os eius ut ei det vba quibz eum
dicat ipsa. Neq; vero ĩdigebat sal
uator vbis ut ea acciperet qñ erat a
patre nullis in celo dignis qui nesciret
eum. Sed nũc accepit parua disceres
maiora paulisp. atq; ita qz h gloria
sicut alibi dicent gloriose nescio
vos. qz operari estis iniquitatis. et
nũc vba gloriose accepisse cũ deus
sit. et iuxta magnificentiã dicisse
sue glorie. nescio loqui qz id est
humana nõ noui. Dicit at ad ihe
miã sicut ad saluatorem dicit p
usq; te plasmarem ĩ vtero noui te
legens genesim et obseruans ea
q̃ ibi de condicione mũdi septem st
tuentes ibi qz diuina scriptura multũ
ĩ sermonibz tacuit. nõ dicent pusq;
te fatem ĩ vtero noui te. Qñ enim
iuxta ymaginem et similitudinem
dei nũc condicio ñ dicit deus. faci
amus hominem ad ymaginem et similitudinem

nostram et nō dicit plasmemus
qm̄ ēt accepit lutū de tra nō ē sēp
tū fecit hoīem. sed plasmauit ho
minē. et posuit m paradiso hoīem
quē plasmauit operari eū et custodire
Si pt intelligi differentia facture
et plasmationis. aut dicens sive
ad ihemiā sive ad saluatorē non
dicent prius qm̄ te fecim̄ i utero?
Nō enū fit nō fit m uterō sed qd
creatur de tre puluere hoc plasmat
m uterō. prius qm̄ te plasmaui i uterō
sto te. Si oēs nouit dō. quō qt
prapuo a teteis ihemie dicit noui
te. An eos tm̄ fecit dōs. qui sta ei
digni sunt. et cognoscit eos qui ei
sunt. idignos vō nesciit neq; pr
neq; filius dicens nō nouit vos.
Nos ei sim̄ homies si aliqua fe
cimus pditi dignitate. alios nū
notia dignos. alios iudicamus
idignos. Et quos scire nolum̄
neq; audie eos volum̄. ut sta
Quid arbitraris de vnūsitatis
deo? Vult scie pharaonē vult
egiptios nosse. sed idigni sunt
notia eius. sed ipi faciunt ut
ignorent Sic ait moysen. sicut
scit ypheta. et si quis similis ē.
Multū te oportet laborare ut nosse
capiaris a dō. Ihemiā quidem
prius qm̄ plasmaret i uterō cognoscit.
aliū vō de ypheis. triginta ānos
cepisse nouit. aliū quadraginta
Sermones sunt ineffabiles de sal
uatore. nō magnope qrendi. de
ihemia vō eos. qui sta sēptuaq
habent auribus idigentes quō
dicat prius qm̄ te plasmare i utero
noui te. et prius qm̄ de vulua mtis
te exires sanctificaui te. Deus sibi
sanctificat aliquos. Istū nō expec
tat ut sanctificet genitū. sed prius
sanctificat qm̄ a vulua egrediatur
Si ad ihemiā ut dixi inferas nō ē
malū dicere prius eū sanctificatū
ē qm̄ natū. Sz si de dnō intelligas.
nō solū anteqū exiret de vulua sāc
tificatus ē sed in fruto ante tpe
semp sanctus fuit. Hic vero ante quam
de uterō exiret sanctificatus ē Et
ypheta in gentibz dedi te. Si de ihe
mia qris quō fuit ypheta i gentibz
positus observa in consequentibus
tū iubere ypheta ad oēs gentes
Nā huiusmōi insepto ē q ypheta
fuit ihemias sup oēs gentes et
dā et damasco et moab et habebis
qr ypheta fuerit ad oēs gentes. aut
id qd sēptū ē ypheta i gentibus
posui te si tamē volueris hec de ihe.
dicta sentie Si ait intelligentiam
ad dnm̄ transferas. iste vē vnūsis
gentibus predicauit. Est quippe
ypheta sicut alia silia sic ē ypheta
ut ē puncepis sacerdotū. ut ē salua
tor. ut ē meditus. silit et ypheta ē
Moyses ānūcians de deo nō solū
ypheta sed et āmirabilem inter
cūctos noiauit ypheta dicens.
Ypheta ex fratribz tuis suscitabit
tibi dōs deus qi me audite eū. Et
erit quicūq; nō audierit ypheta dlū
interibit de pplo suo Iste ē ypheta

constitutus in gentibus et accepit
gratiam a deo. effudam in labijs suis
ut non solum cum presens adeunt corpe.
sed etiam nunc cum adest virtute et spiritu.
prophetet ad omnes gentes et prophetans et
toto corde attrahat homines ad salutem
Et dixit quid es domine deus. Ecce
ne nesciam loqui quia puer ego sum
Et dns Noli dicere quia puer ego
sum quia ad quos cumque mittam te ibis. Solet
sepe dicimus esse aliquem puerum uir
cum qui intus est hominem licet iam in
senili corpis sit etate Econtrario
freqnter iuuenem puerum sim cum qui ex
trinsecus est hominem et intrinsecus esse
perfectum virum. Talis erat ieremias.
habens iam confessam sibi a domino gra
tiam in etate corpis adhuc puerili.
propter quod aut dns noli dicere quia puer
is sum Signumque huius rei quia non
sit puerus. sed vir consumatus
ostendit quem ad omnes quoscumque mit
tam te ibis et uerba omnia quecumque man
dauero tibi loqueris. Ne timeas a fa
cie eorum Erat sermo domini dei eos qui
ubi legatione fungunt iniuriae ab
his periculum qui audire contemnunt.
increpationem. qui oderunt increpatio
nes. qui coarguti persequunt arguen
tes. Omnes quoque malum esse passuri
prophete sicut non est propheta sine honore nisi
in patria sua et in domo sua. Cum
iniuria nunquam quoque feci mihi mensionem
Erat quod qui dicere repamus. deus mit
tens prophetam quanta discrimina pa
tiessurus sit ideo exhortatur eum
dicens Ne timeas a facie eorum quia
tecum sum ut eruam te dicit dns Quemcumque
ieremias passus est scripta sunt. In la
cum missus est luti mansit ibi comme
dens tantum panem diei et aqua tantum
bibens aliaque multa quae petulit libri
eius continent. Quem autem prophetarum
non persecuti sunt presertim dicit dns
ad iudeos. Et necesse est eos qui vi
uere religiose in xpo cupiunt omnes gene
a contrijs vitiis pena quae perpiunt
vasa persecutionem pati. Qua de cum
nichil nouum aut pregnum videatur
qui his tribulationibus affligunt
Quia quae eis precepta sunt faciant tum
orent ut persecutionis causa cristus
sit ne propter meam iniustitiam. ne propter delicta
ne propter aliam iniquitatem deprimant. Si quem
autem propter iustitiam aliquis erangitat
audiat. Ideati estis cum exprobrauerint
vobis et persequuntur et dicunt omne
malum aduersum vos mei causa Gau
dete et exultate quia merces vestra magna est in celis Sic enim persecuti sunt
prophetas qui fuerunt ante vos. Quem
tecum sum ut eruam te dicit dns. Et
extendit manum suam dns ad me. et
tetigit os meum Et dixit dns ad me
Observa differentias ieremie et ysaie.
Ysaias autem immunda labia habens in me
pli immunda labia habitus ego habi
to et regem dnum sabaoth vidi oculis
meis Et quem confessus est non habe
facta immunda sed verba tum usque ad
hunc enim finem puerum commiserat. non
extendit dns manum suam. Neque ei
vnum ex seraphim. manu sua la
bia eius tetigit. sed forcipe solum

tangens aut ecce abstuli iniqtates
tuas. Jhemie at qa ia sanctificatus
i vulua fuerat no forceps mutit
neq de altari carbo suscensus nich
il quippe habebat igne dignum.
sed rpa manus dni tangit eu. ppt
qd dicit. et extendit dns manum
suam ad me et tetigit os meu Et
dixit dns ad me. ecce dedi sermo
nes meos i os tuu. ecce constitui te
hodie sup gentes et regna eradicare.
Quu sit beatus e ut regna mlta
q xpo dyabolus ostendit. regna deo
nu regna pca eradicet hys qui et
a deo data sunt sermoibz dicit ad
eu qd sptu e. ecce dedi sermones
meos i os tuu. ecce constitui te su
hodie sup gentes et regna eradicare
Quomodo at sunt regna pluima
plures simulat et gentes. nec pt
aliquod regnu dicu. nisi qd sub se
continet nationes Verbi causa dg
sit regnat fornicatio i hoie pmore
necesse e ut regnu fornicatois ha
beat gentes suas. Jpm illud gene
rale delictu auaricie et fraudis q
vir aliquis i manus e habet regm
suu. et sub vno regno multas possidz
gentes. p plurimas salutz spes
auaricie. et ob id opus e ß moibz
dei ut istiusmoi regna cu suis ge
tibus euellant Saluator i euage
lio ostendit dicens. Omis planta
qua no plantauit pr me celestis
eradicabit Sunt qdam itinsecus
i aiabus ; vnis misita q no plata
pater celestis Odes quippe cogita
tiones pessime. homicidia adulte
ria. fornicationes furta falsa tes
timonia. blasphemie. plantationes
sunt quas no plantauit celestis
pater Si at vis scie cui sit plata
istiusmodi cogitatiis. audi qa inimi
cus homo hoc fecit qui sup seminauit
zizania in medio tritici. Instat ecce
deus instat et zabulus habentes se
mina sua Si dedeimus locu zabulo
inimicus ho supsevit plantationes
qua no plantauit celestis pr. vtiq
eradicanda Si at repulso zabulo.
locu dedeimus deo gaudes deus sup
pncipale cordis nri spargit seme
suu Nec aliquis estimet tristem
jhemia recessisse qa constitutus sit
ad eradicationem regnoq et gentiu
Donuta dei istud mdicu e eradi
care vicia p sermones inimica ce
lestibus regnis regna destruere. et bel
lantes cu sua natione cute gtes
eradicare et subute. Est queda edi
ficatio zabuli. et o qda edificatio
dei Nd sup arena extruit hoc za
buli e. sup nullo enu stabilit iusto
a quo solidet Nd at sup petram
ed edificat hoc dei e. pm et hys q
eius sunt dicit. dei agricultura estis
dei edificatio estis. Sup gentes era
dicare. et subute et dispde Si era
dicat aliquid et eradicatio rpa no
dispit adhuc p manz qd euulsu
e Si subruit dom et lapides i ru
na sunt mtegri. dissipata e dom
no tn pdita Opus e igit benig
nitate dei ut eradicatio rpa et sub

úsio tota dispiat. Diligentius lege
quō eradicata pdant. Paleas autē
conburet igni inextinguibili. Et
ligate manipulos azimzizaniorū
et tradite eos igni Sic ea q̄ sunt era
dicata dispiunt. Si āt vis scire quō
subūsio ordinat in ruinilū. quō edi
ficationis materia pessima ī puluerem
cōminat domus ea q̄ ppt lepram
destrui iubet cū fuerit puluis effet
ta extra ciuitatem eiciūt. ut ne la
pis quidem ex ea residuus sit. iuxta
qd septum ē. similit ut lutū plate
arū deleb eos. oportet quippe peitq
interire malitiam. Subūsiū ē ali
quid. lapides quoq ipi qui destruc
ti sunt conterunt ne ad aliquam
edificationem quā dyabolus con
armare potest assumi valeant. Era
dicatū ē quippiā inuenit adūsaio
eaam int ea q̄ eradicata sunt ali
quā sementem. quā iterū seminet
ppt qd iubz dns colligite dicens zi
zaniā et cōburite igni. saltz ut
eradicatio quoq sabuli et ipa sub
ūsio cōsumat. Verū nō tm ī hoc
stat sermo diuinus. ut eradicet et
destruat et dispdat Esto enī Era
dicata sint ī me ōnia mala. destr
ta sint pessima. Quid in pdest si
nō p eis q̄ eradicata et suffossa sūt
meliora ī me plantent atq edificet.
Ptea ūba dei primū faciunt qd ne
esse ē. Eradicant destruūt pdūt.
et p hec edificant plantant. Ob
seruauim sp in scripturis sanctis
primū ea q̄ vident tristia notari
demde ea q̄ hylariora sunt sedā dia
Ego occidam et ego viuificabo Nō
dixit ego viuificabo et postea occi
dam. Impossibile ē enī qd semel
viuificauit ds aut ab eo pō aut
ab alio occidi. sed ego inficiā. et
ego viuificabo. Viuificat paulus
apls ihu xpi. Hec si intelligerent
hetici miseriam. nūq ad nos dif
ferent ita crebro dicentes. videsne
deū legis et pphetarū quō ferus ē
et īmanis. quō dicit ego occidam
et ego viuificabo nō adūtentes in
scripturis ānūciationē suscitatōis
mortuorū. nō considerantes resur
rectionē ia cepisse p singulos Cō
sepelim enī xpō p baptismū. et
consurgim cū eo. A tristibz semp
sed necessarijs maxime ds. veluti
ego occidam et ego viuificabo ego
percussi et ego sanabo. Quē enī
diligit ds corripit. flagellat autē
omē filiū quē recipit et p hoc cu
rat ipē dolorem facit et iteq letitiā
restituit Sicr ig et ī pniti dns aut
Constitui te hodie super gentes et
regna. eradicare et suffodere et edifi
care et plantare. Verūptē primū ē
ut mala auferant a nobis non
pt in loco edificationis male. edi
ficare ds. Que enī participatio iustie
et iniquitati. et q̄ cōiunctio lucis ad
tenebras? Oportz malitiā ex primis
sedibz eradicari. oportet et edificā
tionē pessimā ab aliābz mis peitq
auferri ut postea sermones edifi
cent et plantent. Possumus siqdē

et alit mtelligē q̄ scpta sunt. Ecce
dedi sermones meos ī os tuū. Et qd
faciant sermones dicit. Eradicare
et suffodere et dispdere. Sermones ea
dicant nationes regna suffodiūt.
sed nō ēgna istu carnalis seculi. Dig
ne destruentibus. digne eradicāti
bus vbis. ea q̄ eradicata et sbūsa
sunt sensi. Dubitas mtis q̄ mō di
amus nō ē vtus q̄ dnūs distribuit.
Secdm qd scptū ē. Dnūs dabit vtm
euāgelizantibz vtute mlta. Vtus
eradicans ē atqz suffodiēs. Si qua
mfidelitas. si qd mendatiū. si q̄
malitia. si qua luxuria. si q̄ discor
dia. nō ē suffossa. sicubi ydolū m
corde constructū ē. illo deposito e
dificet templū dei. ut ēueniatur
gloria eius ī eo. et fiat nō ēfertilis
siue lucus exurgens. sed plātatio
paradysi ubi templū dei sit ī xpō ihu
dnō nrō cui ē gloria et ēpium m
secula seculorū. Amen. Explicit
omelia p̄a. Incipit 2a de eo qd scp̄m
ē fugite de medio babilonis vsqz
ad id appīquauit vsq ad celū iudi
cū et eleuauit usqz ad ēium

Quomodo corpus
nrm m aliquo
ēre spacio cōsistit
eodē mō etiā aiā
niā secdm suum
statū cū nūcupatiuo terre loco est.
Ad hd dico sic fiet mānifestus. Corpus
nrm aut m egipto ē. aut ī babilōē
aut ī palestina aut ī syria. aut ēre
vbicūqz sili. Sili et aiā ī aliquo ēre
loco cū eiusdem ēre nomē ē. Aliaī
babilone. alia m egipto. alia ī ā
monitū ēgione. et sic sacrum ꝓm
sentenciā scpturaē p qualitate
vite et locorū diuersitate distinguūt.
In babilone ē qm̄ confundit. qm̄ pa
ce deserta bella sustinet passionum
qm̄ turbat qm̄ tumultus malice
circa eā fremit. Sunt ut diximus
ī babilone ē et ad istā aiāz sermo
ꝓphetalis dirigit dicens fugite de
medio babilonis et ēsaluate vnus
quisqz animā suā. Donec ei qs ī
babilone ē saluāi nō pt. Nui eiā
ēcordatus si ibi fuerit ihrlm ēgemis
cat et dicat. Quō cantabimus canti
cū dnī ī terra aliena? Et qr ēpos
sibile ē m babilone constitutū dō
organis canere. otiosa quippe sunt
ibi organa ēnorū dei. ꝓptea dicit
p ꝓphetam. Super flumiā babilōis
illic sedimus et fleuimus. dū ēcor
darem syon. In salicibz ī medio
eius suspendimus organa nrā. Sus
pensa sunt organa nrā q̄ diu ī
babilone sumus. ī salicibus flumi
nū babilonis. Si aūt venerimus m
ihrlm. ī locū visionis et pacis.
organa q̄ aū otiosa pendebāt. tūc
assumūt ī manibz. tūc incipiūt ci
tharizamus. et nō ē tpōs qm̄ nō lau
demus dnm̄ p organa q̄ habemus
ī manibz. Igit ut dicē cepamus
ī aliquo cū nūcupatiuo ēre locoqz
aiā ē. Et sicut ptōres ī babilone
sic et con ērio iusti ī iudea. Deūp
tū iuxta q̄litatem vite et fidei eiā

m ipsa iudea locis inter se varijs se
parant. Siue enim in dan est. siue in
medijs finibus iudee q̃ extreme partes
iudee sunt siue in superioribus paulu
lum melioribusq̃ locis q̃ dan. siue
in medijs finibus iudee. siue circa
ihrlm vrbes consistit. Nunc vero pater
ē et numijs sceleribus oppressus.
hic in babilone ē. Hoc modicum
minor et necdum ad summum vsq̃ tul
men patris ascendens in egipto et pri
bus egipti commorat. Et sicuti qui in
iudea sunt nō equalia cuncti possi
dent loca. alius quippe in ihrlm.
alius in dan. alius in neptalim et
alius in finibus gad. sic in egipto
oēs qui sunt. nō equales egipti pte
m colunt. alius in tafnum. alius
in syene. alius in mēphy. alius in bo
maston habitat. q̃ lota ezechiel
pheta plena misterijs voce testat.
noīa quoq̃ priū egipti exponens.
De quibus si quis lector fuerit spua
lis diuiditans oia. et ipē a nemie
diuiditatis nō solū maiores ire
gionis allegorizabit veluti iudeam
egiptū et babilonem. sed priculas
quoq̃ ire. Et quō in iudea ihrlm et
bethleem ceteraq̃ eius ciuitates. ita
in egipto legens. dyospolim bomastō
tafnim memphy syenē p intellectu
rū figurabit. Quis sapiēs ē et intel
liget ista. aut quis intelligēs cognos
cet ea. Quis saltim in meiori sen
su constitutus agnoscere poterit veita
tem quā spūs sū habent litte? Dec
nuc aliud propositū ē. Hys q̃ in babi
lone sūt sermo dei pnunpit. fugite
de medio babilonis. Non gradati
nō pedetēptim. sed cū velocitate
cū cursu fugite. Hoc ē enim fugere
fugite de medio babilonis. Nui
cūq̃ confusam habetis aiam ac
varioū passionū vitioū. ad vos
sermo dirigit. Et michi quoq̃ ipe
iubet. siquidem in confusione
mētis sū adhuc. et iō in babilone sū
Quid q̃ pcepit deus? Non dicit
exite de medio babilonis hoc enim
pt fieri et gradati. sed fugite de me
babilonis. Et et in eo qd dicit de me
rationem q̃ in moīs. Potest q̃ppe
euenire ut aliquis in babilone sit.
sed cū in extremis finibus eius cōmo
retur quodā extra babilonē ē vi
deat. Aliud at ē in medietate babi
lonis consistere ut ex oī pte equale
spatiū sit. et ita in vmbelico eius
sicut enim animal medietas cor ē.
et in euāgelio secdm lucā cor terre me
dietas noīat ire. sic michi videt
et in ezechiele dictū in corde maris po
sita tirus. et nuc pcōres de medio
babilonis. hoc ē de corde eius fugere
debe. fugite ergo de medio babiloīs.
ut medietate babilonis deserentes
in finibus eius manpiatis ē nō in
medio. Nō si cui videt obscurū sic
fiet manifestius qr valde demersus
in vitijs. hic medius habitator babi
lonis ē. Nui vero paulati relinquēs
malū et naturū ad meliora cōtes
nō tam cepit virtutes possidere q̃ con
cupire. iste licet ex medio fugerit ba

bilonis. tamen necdū de babilone
discessit. Sed in istius mōi exposicōz
dicit sacras scripturas credē. ne vnū
quidem apicem habē vacuū sapiā
dei. Qui enī michi hominū p̄cepit
dicens. nō apparebis i conspectū meo
vacuus. multo plus hoc ipse ait ne
aliquid vacuū loquar. Et plenī
tudine atq; pientes ypheta ea que
erunt de plenitudine sup̄ta cecī
nerunt. Et idcō sacra voluminā
spiū plenitudinis spirant. nichilz ē
siue in ypheria. siue i lege siue i
euangelio. siue in aplō qd nō a
plenitudine dīne maiestatis des
cendat. Quā ob rem spirant hodie
i sanctis scripturis plenitudīs dīna
spirant. at his qui habent oc
culos ad videndā celestia. et au
res ad audiendā dīna. et nares
ad ea q̄ sunt plenitudīs sentiēda
Hec dici q̄ nō sit simpliciter p̄cepta
fugite de medio babilonis. sed cū
additamento necessario fugite de
medio babilonis. et ēsaluate vnū
quisq; aiam suam. Primū oportz
fugere de medio babilonis. deinde
singulas aias suas ēsaluare cū
fugerint. Neq; dō dicit saluate
sed ēsaluate cū fugerint. Apposita
sillaba sigt satīnentū. q̄ quōdā
gustantes salutem. et de ea ppt
petā postea corruentes veniūt ad
babilonē cui rei causa oportz re
saluare qd p̄didimus ßm aplm petr
ita dicentem. Reportabimus finem
fidei salutem aiārū. De q̄ salute
exquisierunt yphete atq; scrutati sūt
qui ppt nrāz gratiam ypheticuerūt. Verūp
tā in nobis ē fugere de babilone et i
nrā ē positū voluntate potestate si
velimus ēsusitare qd corruit. Cui
mandatū ē et ne pria amī i ingratitudine
eius. Cū quis fugerit iustitiā babi
lonis et egerit penitentiā. tūc cōse
q̄ns ē ut nō pereat. Observa vero
scripturam quō ex hebrea lingua i
greca sit tēslata sermone. nichil
omnino q̄ituū ēcipe potest differēta
as vborū significantē expressit. Di
cit quippe i alio loco. Elegi abiectus
ē i domo dei mei. et nō ait pectus
In pīti at nō posuit. et ne abiciā
mī i iustitia eius. Aliud ē pīti ad
abiti. Qd enī in despectionē ē et i
neglectu. hoc nō pīit sed abiitur
Qd vō foris ē penitus a salute et
beatitudīe alienū. hoc pīit. Qd
et i alio loco declarat scriptura dīna
dicens. Duces ppli mei pīient ex
domo delicia suarū pp pessimas
suas volūtates. Clerica cor nō pde
rint eis. Sz et tu ipse poteris cōgre
gare sicubi i scripturis pectoris et
abiectionis nomē inueneis. ut ex cō
paratione vborū magis possis cōsi
dens ferre sententiā. q̄ dispensa
prudentie etiā si nō magnope cu
rauit ut dissertitudinem q̄ i grā
ßmone laudat grece interpretando
sequeret. curauit tūn ea q̄ significa
tiua sunt exhibere. et differētias
eorū explanare diluide his q̄ scriptu
ras diligentissime p̄scrutant. Ne

piaam̄ ī iniquitatem babilonis qr
tempus vindicte eius ē a dnō ānno
sensu supplicia dicit mogari. ppt eis
qui ea patiūt vltionem. Nūq̄ ēī quis
nō vindicat. rlinquit ipunitus sic
ēter dirisse me meminī id qd ī duo
decim ꝓphetis scptū ē. et nō visitabo
sup filias vrās qñ fornicant et sup
nurus vrās qñ adulterant. Non ergo
ut quidam existimant dō ptōres pu
nit nutus. sed si sic expedit loq̄ maḡ
ina ē a dō tormenta nō ꝓpeti. Qui ēī
punit eaā si ab ea q̄ vocat dei ira cor
ripit ad hoc punit ut emendet. Dc
aut dauid ne ī ira tua arguas me neq̄
ī furore tuo corripias me. Sz etiam
si arguas. argue nos ī iudicio et ī
furore dicit ihēmias Inuenies āt eaā
ex pmissione dei ī quosdā correctioēs
dari in eo cū peccantibz rpī filys pe
na pmittit mia nō denegatur Sēp
tū ē Si deliqrint filij eius legem
meā et in iudicijs meis nō ābula
uerint. si iustitias meas ꝓphanaue
rint et mandata mea nō custodierint
visitabo in vga iniquitates eorū et
flaggella in flagellis. miāz āt
meā nō dispgam ab eis. Ista cōside
rans vide quō necdū pena dignus
sit qui usq̄ presens tempus cōmit
tit scleā nec punit. Visitatio q̄ppe
dei p visitatī tormenta mōstratur
Qui āt peccās corripit nescio quid
ei eruunt ex pena. Hec ꝓpē hoc qd
dictū ē qr tempus vindicte eī a dnō
ē sequit Retributionē ipē rēbuet
ei Nō p ministros babilonis ētribuet dō
sed ipē ētribuet qd meret. Dolo qd
dam dicē ī additamēto ꝓnoīs ī eo
qd scptum ē. Ipē enī aut. Retributio
nem ipē retribuet ei Non oībus ipē
dō ipē restituit q̄ merent. Sz sūt q̄dā
quibus p alios ēstituit sive punies
eos sive medicans p dolorē ut ī psal
mis continet. misit ī eos furorē ne
sive. furorē et ira et angustiā ī mis
sionē p angelos malos. Alys ut ipē
ēstituit sed ad ētributionē eorū mis
tris vsus ē angelis pessimis. Et a
lys forsitan nō p malos ēddit. sed
p bonos ut eis qui p scelerbus pu
niunt multaq̄z p istiusmōi silia
si scptūras scrutetis inuenies. Est
āt qñ ministrorū offitio restituto re
tributionem dō ipē ēstituit. sicut
nūc babilonī Timeo quadā ob scu
ri ī loto manifesto interponē qd
michi videt late si taceā. Verūptī
audiendū ē saltē paucā pstrigere
Qñ sunt vulnera facilia et ꝓpeā
curatio. medicus mittit seruū suū
mittit discipulū suū ut p eo languē
tem medicet. Neqz eiū magna sē
vulnera. Cuenit enī aliquoties
ut sectionis et ferri indigeat qui
sanat. attn nō ipē medicus pgit
ad curam sed eligens vnū ex discipul'
qui curare valeat eo vtit ut ministro
Qñ vō insanabiles plage sunt.
ut et ī emortua carne putredo cō
tabuerit. et ī trī mala valitudo ē
ut nō seruū ul' discipuli qui iā ꝓpe
eū p scām artis accessit. sed ipī
mgrī manubz indigeat tūc ipē mgr

medicus p̄ anctus lūbos ad sectio
nem teterrimu vulneis conpatatur
Sicut itaq; qui sunt minora ptā nō
restituit ipe ds pecantibz. sed alios
vitē mistris. Cui vō p meita sua
ingens hōinem egritudo cōprehēdit.
ut nūc babilonem q̄ grubz ppie
malitie ē confossa vulneibus. tunc
ad retributionē ds ipe festinat. Si
mile quidda hūt si requiris. Tue
nies etiā de ihrlm q̄ ei attenderunt
post ꝓphetas ob id qd misidiata est
xpō. Sic finita ē pmi capli cōtinē
tia. Videamus et tetia Calix aureus
babilon i manu dei mebrians oēz tīā
A vino eius biberunt oēs gentes ꝓpt
hoc cōmote sunt gentes et subito ce
cidit babilon et contrita ē Nabucho
donosor volens deaipe hoiēs p talitē
babilonis dolosū. nō misauit i vase
fictili quā gabat potionē. sed neq;
in paulo meliore et eiro vase ul stā
neo. et qd ista pcellit argenteo. verū
eligens vas aureū. i eo poculū tēpe
rauit ut quis videns decorē auri.
dū radiantis metalli pulchritudie
delectatur et totis oculis hereat i spē
nō considerans quid intrinsecus la
tet. et accipiens talitē bibat. nesciēs
talitem nabuchodonosor: Intelligē
autem talitem aureū i pīnu noiatū.
si aiādūteis pessimorū dogmatū vīa
mortifēa. qualē habeat cōpositionem.
qualē decorē eloq̄tie. qualē rāt diui
sionem. et cognosceis quō vniusq̄sq;
poetarū qui putant apud nos diser
tissimi talitem aureū tēperauit. et
in talite aureo venenū turpiloquij
venenū eorū q̄ aiam hoīs iterimit
dogmatū. venenū falsi noīs scientie
Ez meus ihs confitent sacens aureū
talitem zabuli. et p̄cauens ne aliq̄s
ad fidem suā veniens suspicaret etiā
xpī talem ē talitem. qualē reliqrat
et p similitudinē materie formidaret
errorem. idō curauit ut habem⁹ the
zaurū istū in vasis fictilibus Sepe
vidi aureū talitem i pulchro ꝑ moīs
ornatu et dogmatū venena cōsidens
deprehendi talitem babilonis. Calix
aureus babilon in manu mea dei Nō
semp talix aureus babilon Cū at
venerit ad vindictā et i manu dnī
posita fuerit tūc efficiet ut ēia q̄ quō
dā p̄data ē a babilone Neq; vero iu
giter i manu dnī cōtinet. sed vicis
tim tpe cū cepit ei dnīs restituē qd mer
Cūc talix i manu ei⁹ ebrians oem
tīam. Quō at vniusam tīā ebria
uerit facile sacies. si cōsideāueis oēs
hoiēs ebrios. Inebriam na. ebriam
tristitia. ebriam et mēte excellim⁹
amore. cōcupiscentiis et vana glā.
Mita pocula tēpeāuerit. qt ebrietatis
poterit calices qd necesse ē dicē. Ca
lix aureus babilon ebriās oem tīā Aiad
ute oem tīā plenā ē pcis. et nō q̄
res quomō babilon oēz tīā ebriauerit Ez ~~forte~~ si forte nō videis iustum
ebriū ē de talite pcis. noli putē sp
tuiū ē mentitū. q̄ dixerit ebriās oēz
tīam cū iste nō ebriet a babilone i
tīā cōsistat in tīa. Audi qr iustus nō
sit tīa. oem at tīā ebriet talix iste au
// Iste talix aureus babilō ebriaut oēz tīā

reus ¶ Iustus vo cū sit sup̄ ēram. cōuer
sationem ī celis habet ¶ Et ppt̄ ꝗ non
cōuenit vlteius dicī iusto ēm es. et m
ēram ibis. sed si necesse sit audent̄ lo
qui dicat iusto ds adhuc consistenti
sup̄ ēram celū es. et m celū ibis port̄
eū ymaginē celestis. ¶ Igit̄ ut cōclu
dam. calix aureus ēbriat̄ oēm ēram
id. est ab eo oēs mebriam̄ q̄ diu ī ēra
sumus. ¶ Vino eius biberunt oēs
gentes ppt̄ hoc cōmote sunt ¶ Hinc
ī hys qui bibunt istū qui ī vsu ē vi
ni liquorem. si sup̄ sitim et sup̄ mē
suram biberint videmus ebrij corpis
motū. vacillantes pedes. caput ar
tyma pōgrauata. os dissolutum.
linguā significantem sermōibus
ebrys et errantibus labys vba p̄ su
sa. solit̄ ē vidē eos qui de calice au
reo babilonis biberunt quō videāt̄
quō instabiles gressu sint. quō de
bilitatū mente et fluctuāte cogita
tu nichil firme teneāt. sed sp̄ pptur
bationibz agant̄ incertis. ¶ Quāob
rem scp̄tura dīna de istiusmōi ho
minubz ī alio loco ita apt̄ ppteā cō
moti sunt. ¶ Inīponam̄ aliq̄d mis
terij. q̄d de pnōre dicat̄ tapn q̄d ēgs
sus a facie dei habitauit ī ēra naid
ōsū eden. ¶ Naid ī gręca lingua ī tp̄
tat̄ cōmotio. ¶ Nu eū dēlinquit
deū. qui deserit sensū iugit̄ de eo co
gitandi. iste ī ēra naid hodie quoq̄
habitat. id. ē. in turbatione mali cor
dis et in mentis cōmotione cōsistit
¶ Biberunt gentes ppteā cōmote sūt
gentes et sb̄ito cecidit babilō ꝛ cōtri
ta ē ¶ Nū ēpente cecidit babilon vi
det̄ michi ppheticē cōsūmationē mūdi
subito futuram ¶ Quomodo ēi diebz
diluuij cōmedebant et bibebant ꝛ
emebant et vendebant plantabat̄
et edificabant donec venit diluuiū
et tulit oēs et subito venit īundatio.
similit̄ autem et in diebz loth. sic
et cōsūmatio mūdi nō p̄ ptes fiet
sed ēpente. ¶ Huic confēdū estimo
id q̄d scp̄tum ē in ihū naue q̄ī a voce
sola tube iheicho ciuitas corruēs sb̄
ito disperyt et iuxta hanc similitu
dinē. bibilonē quoz cōsūmationem
seculi casuram ēē et subito cōteredā
¶ Et hec quidē de cōsūmatōē dīa sint
¶ Si vero veneris ad aduentū dnī mei
ihū xpī. et videris magnū ēs opus
quō subūterit oīa gentiū de ydolis
dogmata. ut credentes de erroris cri
meret uigo. Intelligis qr ī tpe passiois
eius babylon exemplo corruit. et
contrita ē. Omnisquisq̄ nrm̄ conside
ret scp̄tm̄. et aūadūtat babylonem
ī ipō tpe corruisse. ¶ Si āt et ī alicui
corde nō cecidit ciuitas cōfusionis.
huic nerdū xp̄s aduenit. Venīēte q̄ppe
eo babylon ruere consueuit. ppt̄ hoc
ad orationū p̄sidia cōfugientes. pe
tite ut veniat ihs in corda vra et cō
ūtat babylonem et faciat ruere oēz
malitiam eius ut ēdificet p hys
q̄ subūsa sunt. et p babylone q̄ fue
rat aīī constructa. ī ipō pīnipali
cordis nrī ihrlm ciuitatē sancta dei
¶ Plangite eā et accipite resinā corrup
tioī eius. si quomodo sanabit̄. ¶ Plāgi

te inquit babylonem. Deinde quia omis
aiam rapere potest salutem et neque una a
pud deum est insanabilis. idcirco consi
lium dat hijs qui possunt tinsinigno
nis ihrlim et testimonij habere resinam
ad emplastra facienda ut assumant
medicamina. et quanto valent studio
sanitati restituant babilonem. Hoc
expiam et nos facere. deprecantes deum
ut nobis det resinam insanabilem et
de insanabili resina dicam. Est malag
ma imponere et oleum et alligaturas et
imponentes colligemus vulnera baby
lonis. imitantes samaritem. ut sa
net insecta ciuitas. et curata desinat
esse quod fuerat. Justus est de eo quod ait at
tipe resinam corruptioni eius. si
quomodo sanabit. Ubi sunt hetiti
ubi sunt qui naturas quasdam intro
ducentes asserunt esse materiam des
perabilem. quia penitus non recipiat
salutem. Si est natura quia pereat. quia
alia talis est ut babylon. Attini
neque istam despiciat dominus. Precepit eis
medicis. ut accipiant resinam. sup
babilonem. si quomodo sanet. Quod
igit eorum qui mandatum accepant.
accipientes resinam corruptioni baby
lonis. si quomodo sanaret fecerunt
quod fuerat imperatum. Acceperunt resinam
ad corruptionem eius. audientes posse
fieri ut babylon recipet sanitatem
Et quia quod putauerat non effecerat. babi
lon quippe impositam malitia ipse
uetans noluit se curari. satisfaciunt
bonis medicis et dicunt. Curauimus
babylonem. et non est curata relinquamus
eam Vide o homo neque angelis pa
piat dominus. ut ad languorem anime tue
medicaminum emplastra confiniant
si quomodo possit ab egrotatione cu
rari et respondeant angeli. curauimus
istam babylonem. ostendentes a pas
sionibus confusam animam tuam et non
est sanata Non sciam artis sue nec
resine vim cognitam sed te qui precep
tis eorum obsequi noluisti. dicentes
curauimus babilonem et non est sanata
relinquamus eam. Steterunt medici sub
magno medico deo angeli. volentes
curare infirmitates nostras volentes
animam liberare a vitijs Nos ipsi repu
tamus eos dum consilijs eorum non atq
eumus. Vident se operam perdere tollo
quunt mutem et dicunt Relinquamus
eam et abeamus unusquisque in terram
suam Hoc est Credita nobis ea a domino
medicina ut animam curarem humana
adhibuimus adiutorium. me
dicina imposuimus multum contumacem
non vult obseruare quod dicimus. studium
nrm non sequitur effectus Relinquamus
eam et abeamus unusquisque in terra
sua. id est in domesticum locum et proprium
negotium Caue homo neque relinquas
te medicus siue angelus dei siue
quicumque hominum cui credita est cura pro
monum. ad salutis medicinam defen
dam Si enim te deliquerint et dixerint
abeamus unusquisque in terram suam
quia oppiniauit in celum iudicium eius
manifestum est quia abcessio eius con
deputata tua sit. ut iremediate ba
bilonis nolentisque curari. Cum autem

deseruerit quod tibi euenturū ē ad
rusi qd solet hys accidere qui a medi
cis desperant ut vtentes voluntate
morbi sui ad peiora demergantur.
Fiunt hys similia et in consuetudi
nem istius vite a prudentibz medi
cis. Accedit aliquis eorū ad lāguēte
qntū ars patit et industria medi
camiā nō cessant. Sz si aut egritudo
tanta sit ut repugnet curationi aut
ipē ingualidus p impatientiā dolorū
contra fanat quā iubet relinq̄t me
dicis desperat istiusmodi hoiem et
recedit ne inter manus suas expirās
causam interitus eius ad se retorqat
Sic igit et nos ne in sanctorū angelo
manibus qui ad nos curandos a
dnō destinati sunt moriamur. relinquit
nos desperantes aiās nās. et aprit
nō ē malagma ipōnē nec oleū nec
alligaturas qr appropinquit in celū
iudiciū eius eleuatū ē usq ad astra
Qui p̄uū hz pcām nō usq ad celū et
sidera iudiciū suū effert. pusillū enī
et humile est. Qui vo crescit in scelē
crescit in iudicio sil̄q cū vicijs auge
et pena. Et qr in tm deliquit ut iu
dicū eius usq ad celestia sbleuet. et
p impietatem suā resistens dō ad supi
ora conscendat p fert dō iudiciū suū
in humiliatione eius iudicij qd relatū
ē a pitore et p ferens iudiciū suū hui
liat quidem pitorem retribuit at iu
sto vita eius in xpō dnō nō cui ē glā et
imp̄iū in secula seculorū. Amen

Explicit omelia secunda:

Incipit 3a de eo qd sep̄m ē a deitq̄ ē cōfractus
malleus vniuse tre vs ad id oia q̄ fuiz
fecit facere ei qr adusū dnī dm istī sq̄ isrl

Quomodo aut cō
fractus ē et con
tritus malleus
vniuse tre. quō
facta ē in extremu
nū babylonis. Querendū me hec
quis sit malleus vniuse tre q̄ eius
contritio pphetata qr ate confractus
ē malleus qui contritus ut cōgregū
tes ea q̄ alicubi de malleo scpta sūt
cū inuenerimus nomē eius. inuestigemus
etiā nomīs volūtatem et hys q̄ af
feremus exemplis. Domus quōdā
cū ꝓbabatur dei qntū iuxta tertiū
regnorū librū dotem et cū salomō
erat construens et edificans eā vbiz
quasi in laude dicit de domo dei.
qr malleus et securis nō sūt audi
ta in domo dei. Ergo quō malleus
nō audit in domo dei. sic qr domus
dei ē ecclā. malleus nō audit in eccla
Quis ē iste malleus volens qntū in
se ē ipedire lapides edificationis cōpli
ut contriti nō conueniāt fūdamētis
eius? Vide michi zabulū si nō ipē
ē malleus vniuse tre. Ego at pnū
cio. confidens esse aliquē qui nō mg̃
nope curet de malleo vniuse tre. Et
qm exemplū ad scm spm ē. defensi
bilem materiā q̄ro malleo fortiorē
q̄ nichil ab eo p cussa panat. quā
quidē q̄rens in eo ꝓpio qd sep̄tū est
ecce vir stans sup̄ muros adamātī
nos et in manu eius adamas. Refert

at de adamante hystoria. qr fortior
sit omi cedenti se malleo. contritus
et iuuinabilis pseuerans. Iuxt sup
stet malleus zabulus et subpositus
sit draco qui e qi ieius idomabilis.
nichil tmi in manu dei et i cospcu ei
consistens adamas ppetit. Duo ita
contraria sut adamati iusto. malle
et mcus iproducibil. Iam qdam
e et apud nationes tritu vbi ßmoe
puerbiu mt malleu et mcude ut de
hys qui antichrisstis et igentibus
malis pmut dicant. mt malleum
sunt et mcudem. Tu at hoc referes
ad zabulu et draone qui istiusmoi
sp in scpturis p varietate causaru
nomibus isignuit et dicis qr scs q
quasi murus adamatin uel i ma
nu dei adamas e no cuxit neqr de
malleo neqr de mcude. sed qntu pl
cesus fuerit. tanto plus vtute eius
splendescit. Ipunt eos qui mertimo
nia lapidu extertent. cu voluerint
pbare adamante ignorates utru sit
adamas an no. qdiu malleus et ie
cuuenerint. tuit at psuade ee vers
simu adamante. si idomitus lapis
inter mcudem et malleu pseuerit.
si pcuente malleo desup et incude
supposita durior lapis natu copugi
Talis vir sanctus e an teptacione
Ab hys qui pbare lapides nesciunt
ignorat. certissime at nouit adama
tinos lapidu natura ds solus multis
ignoratam Ego ipe adhuc nescio vtr
veniente malleo ac pcuente me
confringar et cotemr et conuicto qr no
siu adamas ostendar. si veo mgruetib
bus psecuionib; pinalis teptacoib;
no tam contritus fuero ad ictus mal
lei qi pbatus adamas ostendar Et
tu ipe pauire scpturas et qir si qd inue
nire potes vestigiu bni a do pmuti
ut malleus pcuiendo pcuiat obi
giu ductil sit ad intelligenia eiu ob
scuriorii sumut exempla. si malle
no esset. no ecc tuba pductilis que
iuxta legem ad solepnitates dei ex
citat q audientiu animos clagore
suo attendit ad bellu necessarius
malleus e ut tuba pductilis fiat.
multa coopatus e malleus iste tu
be pductili paulo aplo. ut eu p va
ria temptamenta pducet et qpba
ret qr illesus posset extrudi. figuraqr
assume tube magnu sone no i incertu
dans sonu vocem i audientes ut pa
rent ad bellu Et qm malleus cot
ria iuenut fortitudo. et draco mcus
iproducibilis. istiusmoi sp i scptu
ris malleo uel quacuqr alia mate
ria copositu nomen assumes ista
bo sermoni. Cain generauit filio
os. sed de cain ortus e faber eris
et ferri. Ergo ut zabulus q omm
teptacionu opator e malleus dia
ita q mistrat ei malleator e filius
cain. Quoniam scis i teptacionem
incideis scto malleu dyabolu esse.
et malleatore p que te zabulus i
sequit. velud i pdicione saluatois
malleus dyabolus malleator iudas
fuit Et multi erunt malleatores et
i tpe illo quo dns passus e. damna

tes tolle tolle de tra talem. crucifi
ge crucifige eū. ¶ Quia malleatoribz
plena sunt. ¶ Quotqt enī in actu suo
zabulum suspicpiunt. et mistrant
ei ad pbandū iustū et iniustū coar
guendū oēs malleatores sunt. ¶ Dico
etiā si heri malleator eras et ī ma
nu malleū cōtinebas tūc dicēs qz a
tam frīada orant malleatores pri
te malleū de manu tua et tūs mig
ad meliorem q̄ spual'ē gnationem
seth et enoths et ceteroz qui scptu
rat laudibus efferunt. Peruptū
finis mallei confractio ē et contritio
tenendū quidem qm̄ pphetatus tūc
malleus zabulus sit. nō malleus
ptis alicuius tre. sed vniūse tre p eo
qd̄ in ōi tra malitia eius dispsa sit.
et vbicq malleus iste īoptet. ¶ Est at
etiā hoc intendū zabulū vniūse tre
malleū ēe. nō celi malleū. nec eū
tenuioris substantie malleus cōuenit
sed crassioris. ¶ Ipi portes ymaginem
terreni. malleus te qz terrenus es pcu
tit. ¶ Ipi peccatis et tra es et ī trium va
dis experieris malleū vniūse tre
etiā in tq opantem. iuxta illū ī
tellectū. ¶ Illud quoq aliā intendū
ē vniūse tre malleū qz adūsū cūcta
terrena potentiā suā exterminat zabu
lū esse. posse etiā minorē malleū
ītelligi. qui nō vniūse tre sit mal
leus. sed illius tūc ita dicā et illius
ptis tre. ¶ Etquidē cū vna aliq̄ forti
tudo contra multi repugnat et
colluctat meū. nō valens sil' cū
vniūsis sil' hoībz cōgredi ut zabul
tūc ē quidem malleus ī me sed nō
vniūse tre malleus. verū ut ita di
cam mee tm̄ malleus tre. ¶ Cōfracto
autem et contrito malleo vniūse tre
quid necesse ē de malleo arbitrari prīū
tre. ¶ Simulq estimo ā mirabione dig
nū. qm̄ malleus vniūse tre cōmi
nutus sit. ¶ Quid eū magnū si frac
tus fuisset et contritus malleus prīū
tre. ¶ Iz vō nūc ad mirandū ē qz vni
ūse tre malleus confractus atq cōt
tus ē. ¶ Post hec qro quis sit iste q̄ vni
ūse tre malleū confregit atq cōtuit
¶ Terū dicā nō potuisse moysen con
fringere atq conterere malleū vniūse
tre neq ante eū abraham. nec post
eū ihesum naue nec alīū q̄q̄ pphe
tarū. ¶ Quis g̃ potuit talem tm̄q
malleū vniūse tre malleū cōfringere
atq conterere. ¶ Quis ē iste. ¶ Ihesus xpis
confregit atq contriuit malleū vni
ūse tre. ¶ Et nūc hoc ā mirās ī spū sco
pphetes ait. ¶ Quō contritus et cō
fractus ē malleus vniūse tre. ¶ Primo
confractus. deinde contritus. ¶ Et qm̄
reperi saluatorem ēe qui cōfregerit
malleū vniūse tre. et contuerit eū.
veniā ad euangeliū et videbo prīma
tēptationē qm̄ dixit ei zabul. ista
oia tibi dabo si prīdens adoraueris
me. et reliqua et dicā qz illo tpe nō
contuerit malleū vniūse tre ihesus
sed tm̄ confregit eū. ¶ Cū vō resistit
ab eo usq ad tempus et tpe venit
postea instante tūc contritus ē. nō so
lū confractus ut prīmū malleus vni
ūse tre. et qz contritus ē q̄ fuerat an

confractus malleus vniuerse terre. idcirco
p vnuscuiusq; nrm confringit quide
qn introducam in ecclam et profiam
ad fidem conterit at et comminuit
qndo ad perfectu venerim. Qd si du
bitas quis conterat zabulu ad pfm
venientibz nobis audi aplm bene
dictione quadam bndicentem iu
stu atq dicentem Deus at conteret sa
thana sub pedibus vr velocit Ani
malis e iste malleus. Forsitasse nuc
fiunt aduersum nos et qritur qr ista
de eo pandimus et conteritur a nobis
nec eu tantu confringit. sed etiam
conterit p nos. Confringit etia nos
continuo conatur et conterere. Et mul
tos quidem contriuit qui no atten
derunt sibi. nec custodia seruauere
runt cor suu. Verum nos confidentes
i deo credentes i xpo no timeamus
zabulu. Timor dei facit nos no time
tes zabulu nichil ab eo pti sed et
dicit no tm generalit verum et de nob
ipis quo confractus e et contritus
malleus vniuerse terre. Illo at confracto
et comminuto babylon fit i exterminiu
nec plus confusionis ciuitas dissipa
q malleus vniuerse terre confringat
et conterat. Vnde mirabilit et pclao
ordine pheta vsus e dicens Quo
confractus e ~~ma et~~ contritus malleus
vniuerse terre? Quo factu e i exterminiu
babylon? Qd primu finem e primu e
narrauit. qd sedm consequit exposuit
Et hoc oportet p singulos stoq obseruare
sermones. Quo itaq fit i exterminiu
babylon? Qm exterminat oes confu
sio de aia mea. nec vltrius me confu
dit mors filij aut obitus vroris. cu no
e qui me irritet et puocet ad tristitia
ad iram ad concupiscentiam ad voluptatem
qndo maneo in confusius assumens
in ionem q me confirmet et roboret
tuc michi accidit id qd dictu e facta
e in exterminiu babylon. hoc e vnu
sa confusio. Fiunt at ista id. e confrigi
et conteri malleu omis terre et demo
liri babilonem cu gentes supponet
babylonu et malleo Septu e enim In
gentibz supponent tibi o babylon Su
pponent tibi o mallee at confrin
gans et conterens. Qm ista facta
sunt? In aduentu dni nri ihu xpi
cu euangeliu cunctis gentibz pdica
tu e. Cui suppositi sut pr et filius
et sps sanctus. babylonu et malleo
vniuerse terre. et ipletu e hoc qd septu e
i gentibz supponet tibi et capieris
babylon et no cognosces. Vtina ca
pet et p singulos nrm babylon fr
treioribz at pt intelligi captiuitas
babylonis. qndo capta subiuit sd
foditur et desolatur ut nichil i nob
resideat confusionis. Et capieris ba
bylon et no cognosces et inuenta es
et comprehensa qr dno restitisti Ergone
sola babylon restitit dno et no poti
oes gentes diu creatore deserto. idola
venerate sunt dno resiterunt? An
figuralit dicat anima oem contria
ihrlm visioni pacis babylone ee?
Qm et sancti i ihrlm. pcores i baby
lone erant et si peccabant ieroso
mite mittebant i babylone. et si

conuitebant ad penitentiam i babylone
consistentes. iterum egrediebant in chil
Capit gi babylon et no cognouit Ba
bylon quippe regi deo no subiacet neq
eum potest. Et mirenta e babylon et
conprehensa. et ob id e conprehensa cum
inuenta e qi dno restitit Deinde exordi
um alterius capitulii Aperuit dns the
zaurum suum et protulit vasa ire sue qr op
dno virtutum in tra chaldeorum Cum vene
runt tpa eorum aperte apotheras eius
sauramin ea qi spelunca et disponite ea
ut no sint eius reliquie. et sicrate oes
fructus eius et descendant i omnis oes
De eis qm venit dies eorum tempus vi dic
te eorum Polens hoc intelligere qd dm
e aperuit thezaurum suum et protulit va
sa ire sue. qro de alia scptura vasa
ire dei. et venio ad pleniore comparacoes
istius scpture scpturam aplicam. ibi
inuenio aplm michi subiicientem q
sint vasa ire dei Aut enim fri at voles
deus ostendere iram suam. et notam facere
potentiam suam protulit in multa patiam
vasa ire preparata i propitiacione ut oste
deret diuitias glorie sue super vasa
misericordie q preparauit in gloriam. quos et
vocauit nos non solum ex iudeis vere
ram ex gentibus Denicalit aplis oes
homines diuisit bifariam dicens quosdam
e vasa misericordie. quosdam vasa ire. vel
gum pharao et egiptus vasa ire Pur
sus se qui primi miraz consecutus e
et eo tpe hos qui de iudeis et gentibus
crediderint vasa nuncupauit misericordie
Sunt gi i thezauro dei vasa ire Scp
tum e enim Aperuit dns thezaurum suum
et protulit vasa ire sue. Qis e iste the
zaurus dni. i quo vasa ire inuenitur?
Aliquis forsitan qrat vtrum i thezauro
dni tanmodo vasa ire sint. et thezaur
dei qui e thezaurus omnium non habeat
vasa misericordie an illum quidem intelligi
oporteat thezaurum dei ee vnum essentiam
vasa ire eius. Thezaurum dni ego confi
dens dicam ee ecclam eius. et iusto the
zauro id est ecclam sepe homines latitare
Venit igitur tempus qm dns aperiat
thezaurum suum ecclam. nunc enim clau
sa e ecclia. et vasa ire cum vasis mise
ricordie habitant. et palee cum frumento st
et pisces pudendi et putrendi cum bonis
piscibus qui i rethe iacebant contrarie.
Cum e cum aperiet iudicium tpe et pro
lerit ex mde vasa ire sue dicet forsitan
is qui e vas miserie de egredientibus
vasis ire. exierunt ex nobis non enim
erant ex nobis. si enim fuissent ex nobis
mansissent vtiq nobiscum. sed ideo e
gressi sunt a nobis ut ostendatur
qr non erant oes ex nobis In aliud
quoddam cupit sermo prorupere. Ro
at autem dicere istiusmodi e in the
zauro dei vasa ire sunt. Extra the
zaurum vasa petrauerunt non sunt vasa
ire sz vasis ire minora sunt. Verum
enim sunt ignorantes voluntate dni
sui. et non facientes voluntate eius.
Qui at ingredit ecclam. a vas
ire e aut misericordie. Qui foris ecclesiam
e neq misericordie vas e neq vas ire Aliud
quoddam nomen ei inquiro q ext
ecclam commorat Et quo dicto confi
dens non esse eum vas miseicordie

sic e contrario et ronus veritate omoto
apte primo sententiam neq; vas nre eu
posse dici sed vas in aliud quoddam
reseruatu. Ergone poteo de sptus
appbae net vas mie net vas nre.
Et eti secunda expositio aliquid nob
vtile in pnti loco mtponat. et sane
rursus audeat i id qd iam diudum
conatur sermo prumpere aut aplus
In domo at magna no sunt tm va
sa aurea ul argentea. sed et lignea
et fictilia et alia quidem i honore
alia pozio i contumelia. Si ignt qs
mudauerit semetipm ab his. erit
vas in honorem sanctificatu vtile
dno ad oe opus bonu pparatu. Pu
tasne magna domus i pnti e. et i
ea sunt vasa in honore. et alia in
contumelia? An i illa q futura est
domo magna. vasa quidem aurea
et argentea q sunt in honore siue
nunt vasa mie. reliqua at medio
tres hoies qui extra id sunt ut sint
vasa ne sue sue mie. hq poterunt
iuxta quanda pfunda dispensa
dei magna ee i magna domo q mu
data no sunt. sed sunt vasa testea
in contumelia. attn necessaria do
mui? Volo at si valueo et houpz
exemplu et alio sptur testimonio
conpbae Inhonoratus e mqt iecho
nias qi vas tui nlla e vtilitas No
at no e quidem eis vtilitas i totu
melia aut eius e vtilitas. sed quia
erat vtilitas et domo dei pertinuit.
i totu no est eius vtilitas. Habeo
et aliam sptuam i qua dicit de a-
quodam pdore Et erit qi testa in q attigis
aqua pusillu. et in q turbone bau
labis. Et rursu affirmant necessariu
perutus et et omi pte esse vas iutile
Nunq ergo nos qui i domo ista dei su
mus qndo apte cepit thezauru suu
i cupiem us emudari si tame fuerim
vasa mie. pnectis a nobis vasis nre.
An certe ia exordiu e oporte nos satu
ge no solu ut no simi vasa nre. sz hq
qui sunt parant a nobis. Tale enu
quiddam e hoc qd aplis paulus uol
thys ait Intm mi vos audit fornicaio
q nez in gentibz ut vxorem pris qdam
habeat et no magis planctis ut au
ferat de medio vrm qui hoc opus fe
cit Quasi dicit apto thezauro de
egrediant vasa ne sue Aptiat qde
siquidem dns thezauru suu. et ptu
lit vasa ne sue. Legi alicubi quasi
saluatorem dicentem. et qre sue qs
psonam figuraiut saluatoris siue
i memoria adduxit. an veru sit h
qd dixit ul qd dictu e Ait at ibi sal
uator. Qui iuxta me e. iuxta igne
e. Qui longe e a me longe e a regno
Et enu qui iuxta me e iuxta salu
tem e. ita et iuxta ignem e Et qui
audiens me et audita puaiis fs
e vas ire patu in pdicone. cu iuxta
me e. iuxta ignem e Si vo qs ca
uens qm iuxta me e iuxta ignem
e. longe factus fuerit a me ne iuxta
ignem fiat talis qr longe futurus
e a regno Et quomo adhleta q no
e in agone conscptus. nez flagella
metuit. nez corona expectat. qui

autem semel nomen p̄fessus ē si vitij
fuerit verberat̄ atq; p̄iuatur. si vō vicerit
coronatur. eodem mō qui ingressus es
etiam o cathecumine auscultā. Qui
adaccessit ad sermonē dei nichil aliud
ij conscip̄tus ē in ēcclesiē pietatis. Et
conscip̄tus si nō legitime ēcclesiē ce
dit flagellis. quibus nō ūbemant hij
qui ne in p̄ncipio quidem conscip̄ti
sunt. Si ad contendēdū fortit̄ ad fugiē
da ūbera et cōtumelias. nō solū iu
ria liberabit̄. sed et incorrupta glē ac
capiet coronā. Ēpus dnō vtutū in
carna chaldeorū. Juxta diūsos ītellēs
ternus locus multiplicat̄ noīat̄. Et quō
differēti int̄ se cōne saluator plura
vocabula. cū vnus ī subiacenti sit.
varius ad in vtutibz. sicut ppt̄ malicia
ā geneis humani. terna negocia cum
vnū sint ī subiacenti. ītellectus diū
sitate sunt plurimi. Nō ad diuo sic
fiet manifestus. cū exemplū qd a
saluatore assumpsi edisserens. ad ea q
sunt sbiecta explanāda cōtendēdo.
Vnū subiacens dnō meo saluatori.
Hoc vno sbiacente. alio intellectū est
medicus iuxta qd scip̄tū ē. nō necesse
habent sani medicū. sed male hēntes
alio ītellectū pastor ē. ꝓm qd mōnabi
libus pest. alio ītellectū rex secdm qd
rationabilibz principat̄. alio ītellectū
vitis vera secdm qd inserti ī eū homēs
vberrimos afferunt fructus. et ex
culti a pre agricola pinguedine vitis
bere ex vnō radicis consorcio assumūt
Juxta aliū intellectū sapiā. iuxta
aliū vātis. iuxta aliū iustitia no
minat̄. Verumtamen subiacens vnus ē
Quō ergo in saluatore vno subiacente
plurimi intellectus sunt diūsorū ei
nominū. sic terna negocia iuxta sb
iacens quidem vnū sunt. iuxta ītel
lectū ad plurima. frequēter ad allego
rizantes babilonem dicimus negocia
ē terna q sp̄ confusa sunt vitijs.
Egiptū silit̄ dicimus negocia ē affligē
tia. Caldeorū ad tiram ob id qd plu
rima q gerunt ī tris stellis cōsecrat
et p̄tōrū mōt causas siue vtutū eas
q accidunt nobis. ex earū nutibz as
serunt fieri. eos ē dicimus qui talibz
se p̄suasionibz dedicauerit. Eis igit
qui hys credit in tra caldeorū ē. Si qs
vrū mathematicorū deliramēta sec
tant in tra chaldeorū ē. Si qs nati
uitatis diem subputat et varijs ho
rarū momentorū rationabilibz
credens hoc dogma susapit qr stelle
talit̄ figurate faciunt homēs luxuri
osos. adulteros. castos. aut ēte qdēq;
eorū. iste in tra chaldeorū ē. Ja qdā
estimant xpianos ex astrorū cursibz
fieri. Qtqt ad ita sapitis. qtqt istis
dictis credētis in tra chaldeorū estis
Cōminas ꝗ dō hys qui in tra chal
deorū sunt. hys spualit̄ cōminatur
qui serpōs genealogijs et fato con
seruuerunt. asserentes cuncta q int̄
mortales fiunt. a ex astrorū motibz
aut ex fati necessitate pendere. Sed
deus abrahā monēs ad meliora dicit
ei Ego sū qui te educo de tra chaldeorū
Potens ē eū dō q etiā nobis tribuat
ut egrediam̄ de tra chaldeorū. et nullz

aliū absq; eo ē credim⁹ qui dispensas
omnia. et regens vitam mūdi p q̄lita
tibus meritorū accedentiū diuisa mo
derat. Neq; enim minus aliqd sydus
ul' phatontis ut ayunt. ul' corrupti
tatamuti stella niūrum causas cōti
net negotiorū. Et iuxta vnū quide
argumentū i ēin chaldeorū ē. qui
supradictis ōīa nationibz credit. uix
aliud vero astendit quis sup tecta
et venerat multiā teli. Populus ergo
dnō vtutū i terra chaldeorū ē. quia
venerunt tpa eius. aperte apotheras
eius qr manifeste in ēin caldeorū
sunt. Sunt enim apotheke chaldeorū
doctrine natiuitatū. Sed tamen ea qi
speluncā et dispergite. Qui respuit
subputationē natalū qui veritatis
sermone vitat aduisus eas. qui oste
dit nichil eorū q̄ mathematici di
cunt verā ē. qui docet inscrutabilia
dei iudicia. nec ea posse ab hoīibus
conprehendi. qui asserit qr sydera nō
sunt cause eorū q̄ fiunt sup ēram.
magis at eorū q̄ nobis xpianis ac
cidunt. iste exequit preceptū dni di
centis. disperdite ea. Nō at sit hi qd
sequit. nō fiant eius reliquie viden
dū ē. Ne aliqbiō mādetis condatis
chaldeorū. aliq reseruetis ob id iu
beo ne pusillū quide relinq̄tis i ea.
Ersicate oēs fructus eius. Nō ita
beatus ē. ut possit ersicare oēs fruc
tus diaboli. Et descendit i omni si
onē. De eis qr venit dies eorū. et tps
vindicte eorū. Post hi rursus altei⁹
capli continentia. Vox fugientiū
et resaluatorū de ēin babyloīs ad ā
nūciandū dno dō nro vindictam ē sio
De his nūc ipheta qui mores pa
nos relinq̄tes et leges gentiū. et i
credulitatem veterem. venūt ad
sermonē dei. Tale enim quidda sigt
in eo qd dicit vox fugientiū et resal
uatorū de ēin babylonis. Ostenda
et vīa o cathecumini vox fugientiū
esset de babylone fugientiū et resal
uatorū. Nō sufficit fugere de ēin ba
bylonis. sed et resaluari ex ēin ba
bylonis. ad ānūciandū i syon vi
dictam a dnō deo nro. ut fugientes
de ēin babylonis. veniatis ad spō
speculatorū eiusq; dei. ad ānūcian
dū in syon id est ecclā vindictam
a dnō deo nro. Vindicta ipli eius
denūciate i babylone multis omi
intendenti arcū. Significater po
situ ē multis. Multi enim sunt q̄ i ba
bylone sunt. i ihrlim vero pauci
Non enim idcō aut dilexit vos dns
ds vr qr multi eratis. vos quippe
pauci estis ex ab hoīibz. Et bñ his
qui ex pte erant dictū ē. pauci estis
ab omnibz gentibus. Intelligo por
to et hoc et pauci sunt qui saluat
Hz et illud Contendite intrare p an
gustā portam. In lata at et patēti
ānūciate i babylone multis. omni
intendenti arcū. Nō sit ex ea q̄ sal
uet. Disperdite mēsitate oīā babylo
nis. Quip dicim⁹ de pabol babylo
īis. de viris babylonis. de semie
babylonio nō sit qui resaluet de
semie babylonis. Retribuite ei

iuxta opa eius. sdm oia q̃ fecit fuan
te ei. qr dnō restitit. et adūsū deum
sanctū isrl. Quādiu habes ī te cogi
tationes neqq̃. resistentes pietati et
fidei vē. habes m te babylonios. Ez
fac vindictam et mēfice oēs pīōres
tīrq̃ m te ē. oēs babylonios. ut pos
sis mūdatus ad ihrlm tūsgredi ciui
tatem dei ī xpō ihesu cui ē glā et ī
pūū ī secula seculorū Amen

Explicit omelia 3a Incipit eiusdem de
eo qd septū ē clamauit pdix et cōg
regauit q̃ nō pepit usq̃ ad id ego at
nō laborauī sub sequens ex

Ad famosā veni
mus q̃stionem
ispicē quid sit
pdix de quo scp
tura nūc loqt
Clamauit pdix
congregauit q̃ nō pepit faciēs diui
tias suas nō cū iudicio. In dimidio
dierū suorū delinquent eū. et ī no
uissimis suis erit insipiens Ex nā
volueris dignū videt quandū hysto
riam cōmemorare. ut cognoscentes
animal fare possimus vtrū ad bonā
an ad malam pte nūc notari
pdias ītelligentiā referamus Dicit
at hoc esse animal malignū. fiui
dulcitū calliduū. multūz decipiens
venatores Sepe quippe aīa pedes
auripis volut. et ī medio cōtona
tu qt iam apphendentis elabitur
pdam suā ex vianitate pmittens
Et hoc agit ne ad nidū fetuū suoꝝ
atus venator occurrat Cūzia senseit
fugisse pullos suos. tūc et xpē illuso
hoste discedit. Ez nequitiā eius vitat
īpuritas. Ambigendū nō ē de eo qd
dictum sum. qr ex hys qui ī caueis
mansueti nutriūt veritas appbat
q̃ asculus m masculū insurgit obli
uisci. seruus libido p̃ceps pugnat ad
coitū et vna palma victoris ē pol
luisse quē vicerit Ei ingit malignū.
si īmūdū. si dolosū hoc animal est
īpūū videt ad meliorem pte hui
referri nomē. et ad saluatoris nrī ihu
xpī intelligentiā temperare. q̃ magis
at cōuenit malo zabulo adūgere et
sup adūsario pnitem leōnem ītelligere
si tū totus capli nos secuta fuerit
īterpētatio Incipit. g̃ ab eo qd septū
ē. clamauit pdix. congregauit q̃ nō
pepit. Non pdias creaturas. cōgre
gat zabulus. nō ea colligit que xpē
generauit. sed cū clamauerit alieas
congregans creaturas. fatet ēe suas.
Clamauit pdix p valentinū. cla
mauit p basilidem. p marcionē
p oēs qui aliene a dō glorie cupi
ditate repti sunt Nullus ei corū
sonare poterat vocem dnī ihu. mee
oues vocem meā audiunt. Ez erat
vox xpī in paulo. erat in petro pt
qd paulus dicebat. An experimētum
q̃ritis eius qui ī me loquit xpūs.
Vox at congregantis q̃ nō pepit
pdias ī illis ē qui simplices q̃sq̃z
fideliū laqo heretice factionis īpe
diunt Clamauit itaz pdix cōgreg
iuit q̃ nō pepit. facē diuitias suas
nō cū iudicio. Diues factus ē pdix

Ecce quanta eius sunt mala. Ingens
turba milia sunt populi captiuorum. Et
fecit diuitias suas non cogitans iudi
cium. nec habens in corde iustitiam. sed
omnia sub lege gerens. Merito arguit
non cum iudicio fecisse diuitias. Meus
autem iesus fecit diuitias suas cum iudicio.
examinata et dilatata est eius opu
lentia. In dimidio dierum eius delin
quent eum. Nos qui omnes quondam fui
mus sub potestate clamantis prophetis. da
mauit quippe non solum per eos qos sup
commemorauimus. sed super omnes qui ge
neraliter qui qui ad pietatem et religi
onem vocantes sub contrario veritatis
dogmate clamauerit. nos inquam vnu
usi in medio dierum eius delinquimus
eum. et omnes quidem dies huius seculi. sed quia
eruit nos de instanti seculo nequam
dnus iesus. idcirco in dimidio dierum eius
delinquimus eum. et nouissimum erit eius
insipiens. Nunquid enim sapiens fuit. ut
nouissimum eius merito insipiens fiat.
Quis dicam eum sapientem fuisse serpens enim sapientior erat omnibus bestiis
super terram quas fecit dnus deus. Sapi
ens fuit iuxta id quod scriptum est adducta
super sensum grandem principem assyri
orum. Dixit autem Valentia mea fa
cta et sapientia intellectus auferam fines
gentium et virtutes eorum depascam. et
commouebo ciuitates inhabitatas
Si quis potest intelligat quod nouis
simum erit eius stultum. Iste ab eo quod fuit
sapiens male. sapientior enim erat
omnibus bestiis super terram. fiet contrarium
et quod sapiens fuit male insipiens. In
telliges vero quid sit nouissimum
eius erit insipiens si suas quomo
etiam tibi per aplm prophetat. ut per salu
te tua insipientiam reapias. Si qs
magis videt sibi sapiens esse in vobis in
isto seculo stultus fiat. solum qui non
clamauit stultus esto id fatuus
ut sapiens fias. Si itaque est quoniam sapien
tia culpabilis iuxta quam filij seculi hu
sapientiores a filijs lucis in generatio
ne sua sunt. bonus est deus qui contrius
diuisa subuertit. ut compleri faciat id
quod dictum est. nouissimum eius erit insipi
ens. Nunquid nouissimum eius erit insipiens.
Oportet xpm regnare. usque dum po
nat omnes inimicos eius dns sub pedibus
eius. Cum autem omnia ei subiecerit nouis
simus inimicus destruetur mors. Cum
destructa fuerit mors tunc extrema per
dius eruit. et nouissimum eius erit insi
piens. Et de predicto principium vero
capitulum sedi istud lectum est. Thronus
gloriae exaltatus ab initio. locus sanctifica
nostra sustentatio israel. Domine omnes qui
te delinquunt confundant discedentes
a te super terram scribentur qui deliquit
fontem vite dnm. Dixit et beatus
ysaias propheta videns dnum et regnum
eius. Vidi dnum sabaoth sedentem super
sedem excelsam et elevatam. Vidit
et hieremias quomodo dns regnat. qui quod
glorificans eum ait. Thronus gloriae ex
altatus ab initio locus sanctificatio
nostra. Siue de xpo volueris intelligere
ista non peccabis. siue de pre non ipse
sentiens. Est enim thronus gloriae excel
sus et a principio saluator thronus

glorie ꝓpt̄ qd̄ regnū glorie eius et sāc
tificatio nr̄a xp̄s ē. qr et ille sancti
ficans et nos sanctificati ex vno oēs
sumus. Sustentatio isrl̄. Sicut ipā
iustitia ihs. ipē veritas. ipē sancti fi
catio. similit̄ ipē ē etiā sustentatio
et nō ē aliquid iustū sine eo nec pa
tiens qd̄ in se nō hz xp̄m. Ipē ē enī
sustentatio isrl̄. Si āt et ad prem̄ h̄
r̄tuleris nō ī pie intelligis. Dn̄e oēs
qui te dēlinquūt confundāt̄ disce
dentes. Vnusquisq; nr̄m cū peccat.
ꝑ ea q̄ peccat xp̄m dēlinquit. Re
linquens āt filiū. r̄linquit et prez.
Iniustus a iustitia longe ē. pollu
tus a sanctimonia. bellator a pa
ce. Et qui sub ptāte īimici esse īci
pit. a r̄demptione fit alienꝰ. et qui
extra sapientiā dei. sapientiā dēli
quit. Docet itaz nos ꝓpheta quid
onūbz qui deū deserunt sit futurū
Ait. Vniuersi qui te dēlinquūt con
fundēnt̄ discedentes. Sup̄ t̄ram sc̄
bant̄. Oēs hoīes descr̄bunt̄ sancti
ī celo. pccōres sup̄ t̄ram. Dicit ad
discipulos ihs. Gaudete āt. qr no
miā vr̄a scr̄pta sunt in celis. Igit̄
et oportz letari. si talis q̄s fuerit.
ut nomē eius scribat̄ in celis. Et
quomō iustorū noiā ī supioribus
describunt̄. sic econtr̄rio qui cōuersāt̄
t̄rene qui nō ꝑtr̄nseunt terrā edom.
sed agros terrene edom vineas pos
sident. scribūt̄ noiā q̄i dēlinq̄tiū
deū sup̄ t̄ram. Confundant̄ disce
dentes. sup̄ t̄ram scr̄bant̄. Quo eī
metro mensi sunt. r̄metiet̄ eis. Ipē
sibi vnusquisq; causa ē. ut scr̄batur
h̄ ē q̄tū te deserūt tm̄ ꝯfūdāt̄ discedēs

sup̄ t̄ram. si celestia nō requirat ī t̄ra
si semp̄ anima eius de istius mūdi
negotijs estuet q̄ vident̄ seculo bona
Si vero audiens ihm loq̄tem nolite
thezaurizare vobis thezauros sup̄ t̄
ram. vbi tinea et v̄mis extr̄minat.
et vbi fures effodiunt et furant̄. ꝫ
thezaurizate vobis thezauros ī celo.
qui thezaurizauerit sibi in celo. ipē
sibi causa ē ut scribat̄ in celis. Hec
ꝓpt̄ id qd̄ dictū ē sup̄ t̄ram scribāt̄
Causamq; cōmemorat. qr dēliq̄rūt
vite fontem dn̄m. Ex ꝑsona q̄q; dn̄i
ipē ꝓpheta in p̄ncipio dicit. Me dē
liq̄runt vite fontem. Et nūc qr dē
liq̄runt vite fontem dn̄m. Dicamꝰ
ergo et nos si nolumꝰ dēlinq̄re fō
tem vite dn̄m. vocem ꝓximorū ihū
xp̄i discipulorū. qua locuti sunt ad
magistrū cū eis diceret. nūquid et
vos vultis r̄cedere. Quid igit̄ dicemꝰ.
Dn̄e ad quē ibimꝰ. Verba vite ha
bes Sic finita ē etiā secūdi capittu
li circūscr̄ptio Seq̄ns oratio ē ista cō
tinens Sana me dn̄e et sanabor.
saluū me fac et saluus ero qm̄ glori
ficatio mea tu es. Ecce ipi dicunt
ad me. Vbi ē sermo dn̄i. Veniat.
Ego āt nō laboraui subseq̄ns pꝰte.
et diem hoīs nō cōcupiui tu scis.
Soli qui ꝓpt̄ male h̄ntes venit me
dico dicenti. nō indigent sani me
dico sed male h̄ntes. dicendū cōfi
dent̄ ab eo qui egrotantem aiam
suā vult sanari Sana me dn̄e et
sanabor. Etenī illa mulier ī euā
gelio sanguīe fluens. oēz sb̄stātiā
suā expendit in medicis nec po

tiut a quoq eorū sanari. Ad nullū
quippe de eis dignū erat dicī. sana
me dnē et sanabor. nisi ad illum
tū sufficat vestimentī tantū fim
briam tangere. tu ego vni dicam
Sana me dnē et sanabor. Quant
sequit certe mediocrē sanitas. si
xps cuiue dignat. Saluū me fac
et saluus ero. Falsus equus ī sa
lutem. Ppterea ei dicam saluū me
fac et saluus ero Et hor ita gau
debo loqui. si omī gloriae rnūciās
secularī. potuerō et rliqua dicere.
qm gloriatio mea tu es. aut cū cō
pleuero mandatū ī quo ptapitur
nō gloriet sapiens m sapiā sua
neq fortis ī fortitudine sua nec
diues m diuitijs suis. sed m isto
gloriet qui gloriat. mtelligere et scire
qr ego sū dns Beatus itaq qui rnū
tiauerit omī glē q decorsū ē. veluti
sup nobile gne. sup pulchritudiē
et corporalibz bonis. sup diuitijs
et iactatione Beatus qui cōtēpnēs
vanā gloriā dicit ad deū. qm glo
riatio mea tu es. Cere xpi dicūt ad
me. Vbi ē sermo dnī. Venuit. Ego
ut nō laborauī subsequēs post te.
Ihs tibi dicit tolle crucē tuā et ve
ni sequere me. et qui nō rliquit pa
trem et matrem et secutus me fu
erit nō ē dignus meus ēe discipu
lus Si igit talis fueris. ut sp xpī
sequaris. qntū plus secutus fu
eris tanto minus laborabis. Non
ē enī lassitudo m iacob. neq ap
parebit dolor m israel. Ppterea dicit
ut nō laboremus vltrius. laborātes
antequ eū mapem sequi. Venite ad
me oes qui laboratis et onerati estis
et ego rficiam vos. Si laborantes ve
nerimus ad ihm. et eū fuerimus secuti
tuē dicē poterimus. Ego ut nō labora
ui subsequēs post te. et diem hoīs nō
cōcupiui. Est quidam dies hoīs. est
quidā dies dei. id ē resurrectionis.
Hoīs sanctus desiderat diem dnī. id.
ē rsurrectionis. nā illam de q scptū
ē. ve eis qui desiderant diem dnī.
ista ē tenebra et nō lux. Quis ē q
possit dicē. et diem hoīs nō cōcupiui.
Explanatio vbi cōuincit nos. qr diē
cōcupiscimus hoīs. Sicuti quippe
egrotantes. cū m fantasmate febrū
ē cepimus. et mortis timē vrgē. ad
eos qui nos visitant fratres laram
attollimus. orantes eos vt p nobis do
minū deprecent. atq dicentes. Rogate
michi aliquid vite spatiū. rogate
ut aliqntisper m hac luce pmanea
Ista memorantes nō diem scm dnī.
sed diem homīs desideramus. Quapp
longe vite amore deposito et deside
rio huāne diei. queramus illā diem
vide m qua ptaipes eis bītudinis
q ē m xpō efficiamur cui ē gloria et
impiū m secula seculorū Amen
Explicit omelia e'ta: Inscp'ta de eo q
scptū ē dns q' fecit rtā ī fortitudiē
sua usq ad id ī fatuata ē oīs hō a scīa:

Res quodāmodo
vtutes assumēs
ppha. fortitudiē
sapiam atq pru
dentiā vnicuiq
earū ppria opa

distribuit fortitudini terram. sapientie
orbem terrarum. prudentie celum. Audi
quippe scripture ordinem. Dominus qui
fecit terram in fortitudine sua et orbem
erexit in sapientia sua. et in sua pru
dentia extendit celum Et nos igitur
in terra nostra dictum quippe est adam terra es
necessariam habemus fortitudinem
dei quia absque ea impossibile nobis est id
exequi quod carni repugnat. Cum autem
mortificata fuerint membra nostra super
terram. tunc parent spiritus voluntati. si
quidem iuxta apostolum spiritu gesta car
nis mortificantur. Dominus ergo qui fecit
terram in fortitudine sua. Si autem ad hanc
terram venias. et consideres id quod in iob
scriptum est. iuxta emendatissima tamen
exemplaria quomodo statuerit eum
super nichilum. inuenies fortitudinem
dei in medietate mundi terre libram conti
nere. Veniam ergo ad orbem terrarum qui
grece occumene nuncupatur. id est inha
bitata. Sciam animam meam inhabitatam
scio animam meam desertam Si enim non habet
deum patrem. si non habet filium dicentem
ego et pater unum sumus et veniemus ad
eum et mansionem apud eum faciemus
si non habet spiritum sanctum anima deserta est.
Habitata autem est quando plena est deo. quan
do habet xpm et spm sanctum. Vera hec.
et vere in scripturis dicuntur. in anima hominis
patrem et filium et spm sanctum commorari
Nam et dauid in psalmo confessionis.
tres spiritus postulat dicens spiritu principa
li confirma me. spm rectum innoua in
visceribus meis. spm sanctum tuum ne au
feras a me. Qui sunt isti tres spiritus.

Principalis spiritus pater est. spiritus rectus xpus.
spiritus sanctus. spiritus sanctus est. Hec in
approbationem eius rei diximus. quod ha
bitatus est orbis terrarum. et in sapiam dei
fabricatus sit. Sapiam quippe auxi
liabitur iustum. super decem ciuitates po
testatem habentem. Sapiam autem et disci
plinam qui abicit infelix est. et vana
spes eius. et labores eius insensati.
et inutilia opera eius. ait sapiam que titu
lo inscribitur salemonis Idcirco quantum
possumus laborare nitamur. ut inhabi
tata anima nostra. a sapiam dei erigatur. ceci
dit quippe et de sublimi corruit. Ve
nientibus nobis in locum istum miseriarum
cecidit inhabita anima nostra. postquam pec
cauimus inique fecimus. iniuste egimus
impie gessimus. et post ruinam indiget
erectione Si autem non vis ista sententia
communi adduci. totius orbis queramus
ruinam. Post casum eius consequenter
deus erigens predicatur. Quicumque est in orbe
isto ante erectionem cecidit Si autem
cecidit consequenter erigendus est. Nemo
quippe sine causa subleuatur Si autem
erectus est videamus que ruina precesserit
Omnes corruimus per peccatum in orbe terrarum
Et dominus qui erexit allisos et eleuauit
nos iacentes. In adam omnes morimur
et corruit orbis terrarum. et indiget erec
tione. ut in xpo omnes viuificemur. Igitur
duplicem intellectum de orbe tradidimus.
unum quomodo singule anime. aut habitate
sint aut deserte. alterum quomodo uniuer
sus orbis pariter ceciderit. Et in sua
prudentia extendit celum Non fortuitu
sapiam in celi extensione assumpta est

Inuenies et in pubys dictū. Deus sapientia fundauit terram. ꝓparauit autem celos prudentia. Est ergo aliqua prudentia dei quā nolo ut extra xpm requiras. oia quippe q̄ dei sunt xps est ipse sapientia eius. ipse fortitudo eius ipse iustitia. ipse sanctitas. ipse redemptio. ipse ut in pnti p varietate sensuū diuisis vocabulis nūcupat. Aliud sigt sapia. aliud iustitia. Qn enim sapia dicit disciplina ista diuina atq humanarū q̄ rerū instituit. Qn iustitia distributor et iudex meritorū significat. Quado sanctitas illa vtq discribit q̄ credentes deo efficiat sanctos. Igitur ita michi et prudentia ei intelige. cū doctrina est et demōstratio bonarū atq malarū rerū sine neutra. atq in hunc modū extendisse nūc dicit celū prudentia. Audi qm exte dit vba et nō attendisti. Asserit quippe extensionem quādā esse vborū. similiter ut nūc dicit. iuxta illud quoq q̄d in alio loco scptum est qui extendit celū ut pellem. Extendit at aia mea. q̄ prius fuerat contracta. ut possit capax esse sapientie dei. Verū ad ꝓpositū redeamus. Dicimus q̄d secdm prudentiā fm̄ sit. et nūc affirmamus eos qui celestem thoriem portant esse celestes. Qui enim ad pōres dicit terra es et in terrā ibis. quare nō dicatur ad iustū cui est regnū celorū. celū es et in celū ibis? Qui dicit ei qui port ymaginem choici terra es et in terram ibis. quatq celesti ei qui port ymaginē celestis nō conueniat. de celo es et in celū ibis? Onusquisq at nrm aut celestia facta hr a terena qui terena facta sunt ad cognitam sibi terram deducunt eū. qui thezaurizat e terra. et nō in celo sursum que iuxta vtutem gesta fuit. thezaurizatorem suū ad ꝓpinqs sibi celorū regiones subuehunt. Et iuxrit. e ducens nubes ab extremo terre. Istum moū disputano et in psalmo nup meuit. et dictū a nobis quomō d̄o eduxit nubes a extremo terre. Nō quidem nūc rursus cogimur retractare. ut hy qui nō mēfuerunt textū sermonis agnoscant quē nūc put valuimus exhibuimus. Dicimus sanctos esse nubes. etenim hoc qd̄ scptū est. veritas tua usq ad nubes. nō pt referri i animales nubes. sed veritas dei usq ad nubes illas est q̄ audiunt mādata dni. et nouerit quo pluuias deferant. et a quibz eas suspendant. De hys nubibz dictū est. et mandabo nubibus ne pluant supr eam ymbrem. De hys enim que extenso aere construe dicunt. si nō fuerit pluuia nō pcipit d̄o ne pluat supr vineā aut quāq regionem ymbrem. sed oino nō apparent. ut i tertio regnorū libro legimus. qm̄do in tpe helye future pluuie signū in vestigio hois ostensum est. atq ita p nubem conglobatam ymber deferet in terris. istis vo qi subsistentibus nebul' nubes pluuiā continere. cū i digna fuerit aia ymbre celesti. et dicit mandabo nubibz ne pluant

q̄ audierit pleissie q̄stioes remuscat et hy

sup eam. Itaq; vnusquisq; sanctorū
nubes est. Moyses nubes erat et quasi
nubes loquebat. Attende celū et loqr
et audiat tra sermones ex ore meo.
expectet ut pluuiā eloquiū meū. Si
nō fuisset nubes nūq̄ dixisset expec
tet ut pluuiā vba mea. et descendat
ut ros eloquia mea. Quasi nubes
dicebat ut ymber ut pruina sup fe
nū. qr nomen dni īuocaui. Silit et
ysaias ut nubes loqbat. audi celū
et auribus pcipe tra qr dns locutus
ē. Et qr ipē nubes erat. et sciebat
alias nubes cōprophetantes sibi ideo
vaticinans dicebat Mandabo nubi
bus ne pluant sup eam ymbrem.
Si at iam didicimus qui sūt nubes
videamus quomō ds educat nubes
ab extremo terre. Ait saluator. Qui
vult in vobis ēe primus sit oim no
uissimus. Seruauit hoc mādatū pau
lus et fuit nouissimus in hoc mūdo
dicens. Puto enī nos aplos nouissi
mos ostendit qi mortificatos. qr spec
taculū facti sumus in hoc mūdo et ā
gelis et hominibz. Si quis go sanctus
custodiens pceptū dni saluatoris fac
tus fuerit in hac vita nouissimus.
iste nubes fiet. Et educet nubes nō
a primis tre. nō a consulibz. nō a
iudicibz nō a diuitibz Beati enī pau
pes qm ipsorū ē rgnū celorū. Vides
quomō ab extremis educat ds et ful
gura et nubilas? Ppterea si nubes vo
lumus fieri ad quas puenit veritas dei
nouissimi oim fiamus et tam effectu
q̄ ope dicamus. Puto enī nos ds
aplos nouissimos ostendit qi morti
ficatos. Licet tn michi fieri extremo ut
educam nubes. Deus ab extremo
tre educit me. et fulgura in pluuiā
fecit. Auit naturaliū causarū scru
tatores. qr fulgura ex nubiū colli si
one generent ī morem silicū duri
orū quos cū cōploseris sibi. medius
ex hys ignis elabit atz ita cū fulgure
parit et tonitruo mugire. tonitruo
scilicz indicante sonitū cursus et
fulgure excussi luminis claritatē. Si
intellexisti exemplū. considera nūc
nubes rōnales Moyses nubes erat
ihs naue nubes erat. Isti si secū lo
quant ex sermonibz eorū fulgura
micant. Ihemias et baruch nubes
erant. sermocinent inuicem et vi
debis rutilare fulgores. Potes et tu
ipē de scpturis scis in hūc modū nu
biū īuenire concursus ex quibz igs
emittat. Vt at ad nouū testamētū
veniamus. paulus et siluanus due
nubes ī vnū cōueniūt et ecce totū
mūdū eple eorū fulgor illūnat. Ful
gura in pluuiā fecit. et eduxit vē
tos de thezauris suis. Ergone hy
venti qui sup tras flant ī thezauris
dei sunt. et nō horū natura māifes
ta. quomō et in qua rōne sbsistant.
Sz sunt quidā ventorū thezauri spi
rituū. sps sapientie et ītellectus.
sps consilij et vtutis. sps scie et pie
tatis. sps timoris dni. fortitudinis
et dilectionis et claritatis. Potes et
ipē de scpturis hos ventos cōgregare
et istorū spūum īuenire thezauros.

Vbi sunt thezauri isti? Vnde m co
m quo sunt thezauri sne abscon
diti In rpo sedem habent mde on
ut hy sps ut alius sapiens sit. aly
fidelis. alius eruditus. et alius do
nu dei possideat. Aly enu p spm dat
sermo sapie aly sermo scientie.
iuxta eudem spm. aly fides i eode
spu. Eduxit nubes ab extremo tre.
fulguru i pluuia fecit. Eduxit ve
tos de thezauris suis. et nos iuxta
mia dei ad hos thezauros nos or
tursuros putam. Et qz plures the
zauri forte iuxta ordine resurgentu.
e requies m thezauris dei Qd at
dico istius mori e Resurrectio mor
tuoru m quibusda ordinib futua
e. Ait quippe apls. Vnusquisq sur
git m ordine suo et no ut libet mis
cet ordini resurgentiu Alius ordo
erit m illo et m illo thezauro dei Isti
at oes thezauri vnu habent the
zauru m quo sunt thezauri sapie
et sne absconditi Et quomo possi
deo vna pnosissima margarita
sup plures alias margaritas. sic ve
nio ad thezauru thezauroz et dniz
deu nem et regem regu Cu dignus
fuero spiritibus i dei thezauris co
moraboz Eduxit enu ventos de the
zauris Infatuatus e ois ho a sna
Si ois homo m fatuatus e a sna.
et paulus ho e. paulus i fatuatus e
a sna. Et pte enu cognoscam. et ex
pte ppheciam Infatuatus a sna
videns p speculu. videns i enigma
te pcu tula quanda. videns et si
cpcit dice ipius quoq pcu
le pte minima cognoscens. Et
contrario at intelligis quid sit i fa
tuatus e ois homo a sna comparae
pcorum ihrlm sodomoz pcu. iu
stificata e enu sodoma ex te Quo
ergo no habent iustitia sodomoz
pcta p se sed ad collatione maioz
sceleru iustificant. sic econtrario sna
pauli ad illa snam celestem. ad
illu consumatu lois intellem m
snna reputat. Idco m fatuatus est
ois homo a sapientia. Tale quodda
ecclesiastes ut arbitror deprehendes
effatus e. Dixi sapiens efficiar
et ipa elongauit se a me longius
qm erat. Et alta pfunditas qs inue
niet eam? Dolo quodda audacit
licet dice qm hor qd descendit i
mundu euacuauit seipm ut eua
cuatione eius mundu complet. Si at
hor qd descendit i mundu euacuauit
se. euacuatio ipa sapia e qm qd fa
tuu e dei. sapientia e hoib. Si ego
dixissem fatuu dei quo auricipes
sermonu meoru. et sp dediti ad ti
minandu venenatas i me liguas
vibrarent? Nut vo paulus qi sapi
ens et potestatem habens apli ta
ausus e dice ocm sapiaz terrenam
q m se q m petro q m ceteis aplis
erat q m istu mundu descendeat stul
tia e dei Ad comparationem qppe illu
sapie qua terrenu no capit locus ad
illam sapiam q celestis e q mundi
limite excedit hor qd descendit ad
hoies fatuu e dei. Verum idipsum

fatuū dei sapientius ē hominibz. Quibz
hominibus? Non vtiq; stultis sed
sapientibz. dicas licet sapientibz scli
hoc qd exposuimus fatuū dei sapiētius
ē hominibus. Mirabile quiddā volu
mus inserere qm sapiā mūdi. stultici
a ē apud deū. et infatuauit ds sapiāz
mūdi ut eē stulticia arguat. Neq;
enī dignat sapiā dei ad mūdi sapi
entiā coniuncendā tota descendē. s;
potius modicū quid necessariū fuit
qd fatuū dei erat ut hoc puo et fatuo
dei infatuaret seculi sapientia et
intelligeret se nō posse magnitudinē
in se venientis sapiē sustinē. Verū
exemplū interponam ut pspicue pos
sit intelligi quō fatuū dei stultā fe
cerit sapientiā mūdi. Fingamus
paulisp me qui aliquid putor esse
cū insipiente aliquo et merudito
conferre sermonē. qui nichil intelli
gat nichil acute disputacōis interrogz
nūquidnā opus ē michi ad illius
stulticiam arguendā. dyaletice ar
tis calliditatem et pfundorū sensuū
acumen adhibē? Nōne ad vnius ser
mūculi iactū vilis et modici q tamē
illius intelligentie videt acrimis
fatuū et insipientem eē coniuncta?
Sic igit ad mūdi sapiām stultificā
dam nō ē opus sapiāz dei descendē
et cū eo colluctari q deorsū ē sapiā
sed sufficit fatuū dei. qz fatuū dei
sapientius ē hominibz. et infirmū
dei fortius ē hoībus et oīa contraria
saluator meus et dns assūpsit. ut
contrarijs dissoluat contraria. et
nos confirmem ab infirmitate eius
et sapientes efficiam a fatuo eius et
in hec introducti possimus ascendē ad
sapiām et vtutem dei ihm xpm dnz
nostrum cui ē gloria et īperiū i secu
la seculorum Amen

Explicit omelia quinta Incipit 6ta
de eo qd scptū ē sermo qui factus ē
ad ihemiā ad dnō dicens. audite
vba testamēti hs usq; ad id diuersi sūt
ad iniquitates patrum suorū

Iuxta historie qdē
veritatem nō ne
gamus pnciā dni
nri ihu xpi corpa
lit factam. et totū
illuxisse qndo vbū caro factū ē et hi
tauit in nobis. Oportet at nosse qm
anq; corpus assumeret ad quosq; scōs
descenderat et post hanc pnciā corpo
ralem ad celos victor ascendēs rursus
ad nos veniat. Si vis hs rei cape ar
gumentū ausculta qd dicit. Sermo
qui factus ē sup ihemiā a dnō dicēs
Audite et reliqua. Quis enī ē hic ser
mo qui factus ē a dnō siue ad ihe
miā. siue ad ysayam. siue ad qlibz
pphetarū? An ille ē qui erat a pncipio
apud deū? Ego nescio aliqd vbū dni
pter eū de quo ait euāgelista In pn°
erat vbum. et vbū erat apud deum.
et ds erat vbū. Hoc at scie debemus.
qz hec ē vtilitas credentiū. si sermo
ad singulos quosq; fiat. Quid enī
michi pdest si descendat i mūdum
et ego eū nō habeam? Ediuso autē
etiam si ad vniūsum mūdū nō ve

niat. et ego fuero similis ꝓphetarū
habeo eū. Dicam aūt qr et ad moysē
et ad ihēmiā et ad ysayam et ad
singulos sanctorū idem sermo cō
meauerit. et illud qđ a dnō disci
pulis dictū ē ecce ego vobiscū sum
omībus diebus usqꝫ ad cōsūmaciōz
seculi. opē ē solutū añ aduentū suū
quē hominibꝫ māifestauit. Erat
quippe cū moyse cū ysaya. cū oībus
sanctis. Quō enī poterant effari
sermonē ~~dni~~ dei. sine ipīus ꝑmoīs
aduentu? Hec aūt nos qui ecclesias
tici sumꝰ magis debemꝰ aduertē. qui
volumꝰ eūdem deū esse legis et euā
gelij. ipm̄ deū et antiquitus et nūc
et in oīā seculorū secula amen. Sūt
quidā qui opinioē sua veterē diui
nitatem ab ea q̄ in xpō ānūciatur
diuidant. Nos vnū nouimꝰ deū
et in p̄terito et in p̄nti et nūc ⁊ mō
vnū xpm̄. similit̄ et vnū scm̄ spm̄
cū p̄rē et filio sempitno. Hec ꝓpt̄
hoc qđ lectū ē. sermo qui factus ē
sup̄ ihēmiā a dnō dicens. Quid g̊
dicat et nos audiamꝰ. Audite v̄ba
testamenti huiꝰ et loquimī ad vi
ros iuda et inhabitantes ihrl̄m
Viri iuda nos sumꝰ ꝓpt̄ xpm̄ Nec
dubiū ē quin dn̄s nr̄ ex iuda ortus
sit Nomē quoqꝫ ipm̄ iude si iuxta
scp̄turas ꝓbauero ad xpm̄ referri
viri iuda nō erunt increduli xpō
iudei sed nos qui ī xpm̄ credimus
Iuda te laudant fr̄es tui Manus
tue sup̄ dorsū īimicorꝫ tuorū Te
laudant Nō illū iudā filiū iacob
iacob fratres sui laudauerūt. sed hūc
iudam fr̄es sui laudant. Ait quippe
iste iudas Narrabo nomē tuū fr̄ibꝫ
meis. in medio ecc̄e laudabo te. Di
cit̄ ad illū iudam. manus tue sup̄
dorsum īimicorū tuorū. Vbi r̄pitur
ille iudas sup̄ dorsū īimicorū suorū
manus suas posuisse? Historia nich
il de eo tale conscp̄sit Si aūt consideres
aduentū dn̄i mei ihu xpī destruētis
zabulū. expoliantis principatus
et potestates. et ostentui eos faciētis.
et triūphantis in ligno videbis q̊
mō sup̄ istū iudam cōpleta sit ꝓphe
cia dicens. manus tue sup̄ dorsū
inimicorū tuorū. Et nūc cū ad vi
ros iuda sermo sit nulli dubiū est
quin ad xp̄ianos sermo fiat. ꝓpt̄ xm̄
qui ex tribu iuda natus ē. Fit q̊qꝫ
sermo et ad inhabitantes ihrl̄m.
scilicet et ad eos qui ī ecc̄a habitant.
Hec ē ciuitas magni regis. hec est
visio pacis. Pax quippe ex nobis.
si tamē pacis filij sumꝰ mltiplicat̄
et cernit̄. Audite g̊ v̄ba testamēti hꝰ
et loquimī ad viros iuda et īhabi
tantes ihrl̄m et dicetis ad eos. Hec
dicit dn̄s Maledictus hō qui nō au
dierit v̄ba testamenti huius. qđ
mandaui p̄ribꝫ vr̄is Quis magis
audit v̄ba testamenti qđ mādauit
ds̄ p̄ribus. nos qui ī xpō credimus.
an illi qui nec moysi crediderūt dū
ī xpō nō credunt? Ad q̊s saluator
ait Si crederetis moysi. crederetis vtiꝫ
et michi. de me eī ille scp̄sit. si aūt
illius litteris nō creditis. quō v̄bis

meis credituri estis. Ista maledictio
completur in eis. Itaq; illi moysi nō
crediderunt. nos vō credentes ī cristo
credimus testamento qd̄ traditū est
p moysen. et ad nos dicit̄ ne male
dicti fiamus. Maledictus homo qui
nō audierit v̄ba testamenti huius qd̄
mandauit p̄ribus vr̄is. Ergo illi ma
ledicti sunt. neq; enī audierūt testa
mentū qd̄ mandauit d̄s p̄ribus. In
die inquit qua eduxi vos de t̄ra egip
ti de fornace ferrea. Maxime iuxta
intelligentem id qd̄ scr̄ptū ē in iohāis
apocalipsi q̄ locus vbi dn̄s crucifix⁹
ē vocet̄ spuālit̄ sodoma et egiptus.
si enī spuālit̄ egiptus noiāt̄ et nō ē
egiptus scd̄m intelligentiā spuālē
corporalem. haut dubiū ē quin si in
tellexeris egiptū spuālem et exieris
de ea. tu si egrederis de t̄ra egipti de
fornace ferrea. et tibi dicit̄. audite
v̄ba mea. et facite iuxta hec omiā
Deinde r̄promissio dei ē ad audiē
tes. si fecerīt q̄ cūq; p̄cepit dicens. et
eritis michi ī pplm̄ et ego ero vobis
ī deū. Nō oīs qui se pplm̄ dei dicit
ppls̄ ē dei. Iudeorū ppls̄ populū se vē
dicans dei meruit audire q̄ nō ppls̄
meus vos. et dictū ē ad eū. nō ppls̄
meus et rursus iste pplus. vocatus
ē ppls̄. Ipsi enī emulati sunt me
sup nō deū de illis dicit. irritauerūt
me in ydolis suis. et ego emulabor
eos sup nō gentem. ī gentē āt īsipi
entem irritabo eos. Nos igit̄ ī pplm̄
dei facti sum⁹. et ānūciat̄ ē pplō ius
titia qui nascit̄ de gentib⁹. Iste enī
ppls̄ subito nascit̄. Et in ppheta scr̄p
tū ē. Sanata ē gens ī semel. Qn̄
saluator ascendit ad celos et credi
derunt vna die quīq; milia. et al
tera die addita sunt tria milia.
vē tūc fuit cerne pplm̄ in semel na
tū sermone dei. et repente sterilem
p̄turientem ad quā dicit̄. Letare
sterilis q̄ nō paris erupe et clama
q̄ nō p̄turis. q̄ plures deserte filij
magis q̄ eius q̄ habet virū. De
serta erat ecc̄a a lege. deserta a dō.
habens āt virū synagoga legem
habebat et deū. Quid g° pollicet̄
d̄s. Eritis michi ī pplm̄. et ego ero
vobis in deū. Nō ē oīm d̄s. sed eor
tm̄ quibus se largitus ē quomō
patriarche illi ad quē dixit d̄s ego
d̄s tuus. et rursus alijs ero d̄s. ero
d̄s tuus. Nec nō de alijs Ero. Qd̄.
Deus eorū Putasne aliqn̄ cōseq̄t̄
id qd̄ p singulos dico. ut d̄s oīm
fiat d̄s nr̄. Si āt vis plenius discē
quorū sit d̄s. et quibz vocabulū
sui nōis largiatur. ego inq̄t deus
abraham et d̄s ysaac et d̄s iacob.
Idq; ipm̄ exponēs saluator ait. D̄s
āt nō ē mortuorū sed viuor. Qs
ē mortuus. Vtiq; pccōr qui nō h̄z
dicentem ego sū vita. qui habet
mortua opa qui necdū penitētiā
egit ab opib⁹ mortuis de quo apls̄
nō rursū fundamētū iacientes pe
nitentie ab opibus mortuis. Si
g° d̄s nō ē mortuorū sed viuentiū
et scim⁹ eū ēē viuentem qui cōu
sat̄ in xp̄o ut fiat p̄ticeps ei⁹. et

si volumus ut et dñs mr sit. renuntiemus
operibus mortuis. ut pollutationem
sua in nobis compleat dicens. et eo
vobis in deum et statuam iuramentum
meum quod iuraui patribus vris dare illis
terram fluentem lac et mel. Observa
quid dicat. Statuam iuramentum
quod iuraui patribus vris dare illis terram
fluentem lac et mel. Ecce enim non
est terra qua pollutus est dns terre flu
ens lac et mel. sed illa terra est de qua
saluator docuit dicens Beati mites
quoniam ipsi possidebunt terram. Deinde
ad hec quasi dicerent dns respondet ypheta
id est. ad id quod ait. maledictus
homo qui non audierit verba testa
menti huius et dixit. Et respondi et
dixi. fiat dne. Quid est quod ait fiat
dne? Utique id quod pnuntiauerat dns.
maledictus homo qui non audiet
verba testamenti huius. Et dixit dns
ad me. lege verba ista in ciuitate iu
da et extra ihrlm et hus qui foris
sunt. legimus verba diuina puocantes
eos ad salutem. Audite verba testa
menti huius et facite ea. Et dixit dns
ad me. Inuenta est colligatio i viris
iuda. et in habitantibus ihrlm. Si
peccauerimus nos qui viri iuda su
mus ul' vocamur ppe xpm. si inuenti
fuerint in nro numero peccatores de
nobis dicit inuenta est colligatio
i viris iuda et in habitantibus
ihrlm. cui i extra dei tales sint i quibus
expiat laqus iniquitatis et vinula
pcti i tanti ut id quod de peccatore dici
eis valeat conuenire. vinculis autem
peccatorum suorum vnusquisque constrin
gitur. Et ut dicat dns. Inuenta est colle
gatio in viris iuda. Verum non inue
nietur colligatio in nobis. Quo autem
non inueniet colligatio in nobis?
Si usque ad hanc horam colligatio
in quibusque est. solue oes vinculum
iniquitatis. dissolue obligationes
violentarum commutationum. omnem
conspirationem iniquam dissipa. fran
ge esurienti panem tuum. Inuenta
est gens in viris iuda colligatio et
habitantibus ihrlm. Conuersi sunt
ad iniquitates primum suorum priorum
quorum non aut simpliciter patrum sed
cum additamento primum suorum priorum.
Dicit nobis hec de nobis dicit et de his
qui nobiscum sunt peccatores. Quo
igitur qui mei nos peccatores conuersi sumus
ad iniquitates patrum. et patrum
suorum priorum? Duplices habemus
patres. et vna species est pessiorum
patrum. Siquidem ab quo credemus
dyabolus pater nr fuit ut sermo
euangelicus ostendit dicens. Vos
de zabulo prem nati estis cum quo ut re
didimus. facti sumus filii dei. Si ergo
post hec peccauerimus commutamur nos
ad iniquitates non simpliciter patrum
sed patrum priorum. Ad probationem autem
eius rei. quia duplices habemus pres.
vtamur et dauid testimonio i quadra
gesimo psalmo ita dicentis. Audi
filia et vide et inclina aurem tuam
et obliuiscere populum tuum et domum
pris tui. Quasi per prophetam audi
filia. Ergo duplices pres nri sunt

Et obliuiscere populum tuum et domum patris tui priorus. Si igitur oblitus domus patris tui priorus. rursus fueris ad pcta conuisus. mandisti i id qd nuc dicit pcoribz conuisi sunt ad iniquitates patrum suorum prior. Dicebat dudum zabulum prez nrm fuisse. atq; id factus sit pz. si tamen etiam nunc no habemus zabulum prez. qd etiam de iohanne epla agebamus i q ita scribit. Omis qui pcm fiunt ex zabulo natus e. Omnes ex zabulo nasimur. quotiens peccamus. Infelix ille qui semper ex zabulo generatur rursumq; multum beatus qui ex do spiritu nasciturus. Neq; enim semel dicam iustum ex deo natum. sed per singula virtutis opa semper iustus ex deo nascitur. Hoc autem ut plenius possit probari etiam de saluatoris nri cotidiana natiuitate dicam liquide id de iustis obtinentes qd in dno pcesserit Saluator nr splendor est glorie Splendor autem no semel nascitur et demtcps desinit nasci. sed quotiencumq; ortum fuerit lumen. ex quo splendor oritur totiens et oritur splendor Splendor glorie saluator nr est sapia dei est. Sapientia vero splendor est lumis et fugit saluator sp nascitur. et ideo dicit ait omes colles genuit me no ut quidam male legant genuit. si sp ex patre nascitur dns etiam tui filiis tuis me et si tui adoptionis habes spm sp gencans a do per singlos intellectos per singla opa efficeris filii dei i xo ihu cui e gla i ipsum i scla sclorum Ame

Explicit Omelia sexta Septima Incipit septima de eo qd scptum e pme exterminata e omis tra usq ad id qd nullo esset vsu

Quis est iste qui dicit pme exterminata e exterminio omis tra? Ps hec loquitur Nam ante aduentum suum multa quidem pcta sunt i pplo isl' sed adeo talia ut penitus relinquerent et in longum traderent captiuitate. Nondo autem compleuerunt mensuram patrum suorum. et addiderunt ad omnium ppheta rum per secutione iustorum. etiam interfectione saluatoris. tunc completum e. dimittet vobis dominus viam desertum. Et qr ille ab eis hec q in euangelio scpta sunt passus e. ideo nunc dicit exterminio exterminata e omis tra Ido si volueris subtilius intelligere. pme exterminata e exterminio omis tra. Consideta eam q in te e quomodo exterminata e tra. Et tunc videbis post aduentum ihu xpi impleta ee q dcta sunt. mortificata membra vna q sunt super terram. tu iam no oportet terra opa sua. nec fiunt apud iustum ea quibz caro atea fouebat. no fornicatio no immundicia. no adulteria. no luxuria. no ydolorum seruitus. no venefica. Dns loquit. Quid putatis qr veni pacem mittere in tra? Non enim veni pacem mittere sed gladium. Vere atq; ille destendet no erit gladius super eum. neq; ca ro concupiscebat adusus spm neq; spm adusus carne. Nondum autem venit et edoctus sum q carnus queve sit sps

doctrina eius qi gladius ĩmissus diuisit carnẽ. id. ẽ tnam a spũ extmi nauit. qr mortificationẽ ihu xpi ĩ corpe cirtũ ferimꝰ. et nõ viuimꝰ vltẽ iam iurta carnem. viuit at sps. et seminamꝰ nõ m carne sed ĩ spũ. ut nõ t metamꝰ corruptionẽ de carne. sed de spũ vitã ẽtnã. Dicit at de pec catoribus Seminastis triticũ ꝛ spi nas metetis. Qui enũ neqꝫ volũta tem sĕptumq; nec iurta fidei veĩta tem pferunt eloqr dei. seminat tri ticũ et metunt spinas. Hoc hẽtia fuerunt qui legunt sĕptuma. et spi nas nõ de liberis sanctis. sed de ꝓpis sensibus metunt. Clerici eorũ nõ pderunt eis. Hec ante me alij expo suerunt. Et qr nõ ĩprobo mterpta eorũ. consentiẽs eandẽ pfero. nõ qi ipe ĩperiri m. sed ĩperita iã ĩpetẽs ut michi pter vobisq; conducat. si tamen q dicenda sunt ĩtentus aĩ mus erripiat. Nos qui putamur aliquid ẽe. id. est. qui ĩ clericatus vobis ordine pĩsidemꝰ. ĩ tñ ut quidã de minori gradu adhuc totũ capiat pueuẽ nosse debemus nõ stuti ĩ eo esse saluandos. qr clerici sumꝰ. multi enũ et pbi perunt. et layci beatis simi ĩperiunt. sed si ordinẽ clericatꝰ et meritam pte et habeamꝰ. possuꝰ pdesse hys quibꝫ ĩ clericatus ordie pĩsidemꝰ. Quia igit fuit quida dei ti nõ ita viuentes ut et ipi ex ordie capiant fructũ et ornamẽto sint sue dignitati. idcirco ayut q expo suerunt ꝓpheta nuc dicit. clerici eorũ nõ pderunt eis. Utilitas qppe dei catus nõ m eo ẽ si m agmine sedeat pbrorum. sed si iurta locũ suũ et iuxꝫ pceptũ dni mũdus mcedat. Verum tmũ nolite putare hoc tm de vobis ẽe dictũ. Et nos et vos cõmonet diui na maiestas ut iurta pcepta sĕptumq; viuamꝰ. Et si sic expedit dicẽ. poten tes potenter tormenta patient. plꝰ a me exigit qi a dyacono. plus a dya cono qi a layco. Qui veo totius ec clie artem obtinet p oi ecclia reddet rationẽ. ꝓpt hoc aplꝰ videliz ut is cui mlta cõmissa fuerunt arebat Sic nos existimet homo ut mĩstros xpi. et dispensatores misteriorũ dei Hic iam qrit mter dispensatores ut fidelis quis inueniat. Intantũ iaq; ẽ bonũ dispensatore inuenire Hesꝰ qui aliqꝰ orant ea q erant futura cognouerat loqbat. Qis putas ẽ fidelis dispensator et sapiens. que constituit dñs sup familiã suam dare m tpa tibaria conseruis suis? Et post pusillũ causatus de qbus dam dispensatoribꝫ mtulit dicens. Si at mcipiat malus seruus dicẽ morat dñs meus venire et cepit cedẽ seruos et ancillas et cõmedẽ et bibẽ et mebriari. veniet dñs ꝓui illius m die q nõ speratꝰ et hora q nesciꝰ et diuidet illũ. et pte illius cũ mfidelibꝫ ponet. Hec de eo qd sĕptũ ẽ. clerici eorũ nõ pderũt eis Videamꝰ at et m reliquis necessa riã correptionem qi ut ꝓ michi vi det ĩ morali loco debemꝰ accipe. Confundemũ a gloriatione viũ ab

obprbrio in conspectu dei. Multa sunt
in quibus glorificantes insipientiam
nostram ostendimus. Verbi gratia si qui
in multis possessionibus gloriantur di
citur eis Confundemini a gloriatione
vestra. Si qui gloriantur in gentis nobi
litate. dicitur ad eos Confundemini a
gloriatione vestra Sic et qui iactabun
di incedunt super pretiosissimis vesti
bus super domum militiae exornatam di
uitiis. aliena quippe sunt a gloriatione
sanctorum dicitur ad eos Confundemini
a gloriatione vestra. Verum hoc parum
est audi quid loquatur in ieremia
sermo dominus. iubens ut ne quidem
in sapientia sua gloriemur. Ne gloriet
inquit sapiens in sapientia sua nec
fortis in fortitudine sua nec diues
in diuitiis suis. sed in isto gloriet
qui gloriatur intelligere et scire quia est
dominus. Dis gloriari et gloriabundus
non audire. confundemini a glo
riatione vestra? Gloriae ut apls
paulus dicit. Mihi vero absit glori
ari nisi in cruce domini nostri ihesu xpi
per quem mihi mundus crucifixus est et
ego mundo. Dis gloriari et non au
dire confundemini a gloriatione vestra?
Audi paulum gloriantem et disce
cum loquitur. Libenter gloriabor in infir
mitatibus meis ut inhabitet in me
virtus xpi Audi quia sint gloriae in quibus
se vir sanctus efferebat In laboribus
abundanter. Ns ihs pter dicit. In
carceribus supra modum in mortibus
sepe A iudeis quinquies quadragenas una minus accepi Ter virgis
cesus sum. semel lapidatus sum
ter naufragium feci. Discamus differen
tias gloriarum et nonnullos esse qui sup
hys glorientur quae ruboe digna sunt
quorum finis aplm gla in confusione
est In hys quippe gloriantur qui cum fua
unt latebras et secreta perquirunt
Post hec considemus quid de cinc
torio preceptum sit. Hec dicit dns Va
de et accipe tibi cinctorium lineum et
circumda lumbos tuos et per aqm non tinxis
Et accepi cinctorium fim verbum dni ad
me dicentis. Accipe cinctorium quod
circa lumbos tuos est. et vade ad eu
phraten et abscconde illud Et ecce con
putrierunt quod nullo erat usui. Ne quis
iuxta voluntatem animi sui de hoc
loco sibi presumat intellectum dans
dns interpretationis occasionem ad
didit dicens Sicut enim adhaerit cin
gulum circa lumbos hominis. sic agglu
tinauit domum israel et omnem domum iuda
ut fierent michi in populum nominatum
et in exultationem et gloriam et non
obaudierunt michi Quid propheta ac
cipit per deo hoc loco circumdans lumbo
suo cinctorium lineum ut populum agglu
tinet sibi ds. agglutinatu quippe
aut ad me domum israel Et quodammo
cinctorium dei homo iustus efficitur Cinis
qui ob causam? Lege ezechiel et intel
ligere quomodo ds videatur in corpore. et quomo
dem a lumbis eius usque ad pedes ig
nis apparat. et a lumbis usque ad
caput electrum. cuius poteris etiam
pnitem scripturae inuenire rationem
Cruae inferiores partes dei ignee sint.

Renes generationem significant. et
lubri igne censent. Dia quippe q ex
cortu et voluptate sunt. indigent
purgatione et ipa purgatio immi
ta supplicio e. Ea vo q a renibz in
superiora consurgunt. et libidinis
opa vtute sua tnsfrendit. qi qdam
materia purior ad electri similitu
dinem referunt. Dicit quippe electrum
aiio ee psaosius Qd igit explis
ceptum vtit? Vt ostendat supnum
dei corpus ee magnificum et inferum
vilius idcto introduxit deum ex igne
et electro subsistentem. ex quo vnus
quisq nrm iurta exordium natitatis
sue ad ignem refertur. iurta stu
vo dium et pfectum corpus dei effiat. il
lud supnus. illud ex electro ab igne
et a penis nobis et aut trucatis re
dentibus. Adiunge ergo carta lum
bis tuis sanctorum lineum. Cur? Vt
ostendat pplis tegumen ee dei. Adu
sum eos quippe qui volunt accusare
dei prudentiam resistit et ptegit di su
opa ne possit aliquid idcens de ei
maiestate narrare Dz cum peccatoi?
tur sanctorum istud pheta deposuit
et abiecit illud in eufraten flumum
ut ibidem corputresceret. sic et nos
a lubris suis puret do et abiectos
relinquet ad eufraten flumum me
sopotamie vbi assiry hitant vbi
fily israel vbi babilony et ibi corpu
trescem. Cur enim tantis i toto orbe
flumibus pttermissis de iudea ad
eufraten pheta tnsmittit nisi
ut iuramentum iurta vim nomis
doceat mistlim? Post her qrimus q
re sanctorum lineum dicatur. linum e tin
nasatur. Nam cum sementis fiert
i humum abiectum. pmum in gmine pul
lulat deinde ut insinuta pterra de
messum tnsfert donum pectit lauatur
tundit tert et ingenti ut ita dicam opa
certatur. quo tale fiat ex quo possit
sanctorum aut aliud quid i vsum neces
sarium coparari. Et nos g vnusqi ge
nerationem qui habemus e terra. q
in sanctorum dei plectimur multa nim
indigemus ut plectamur ut lauem
ut colorem tre abiciamus. Alius
quippe color generationis i lino e. alius
cum fuerit opa mundatus. Generationis
color obscurior e et nigrior opis at
lucidior. Tale in exordio euenit. nu
gri enim sumus Qui do regenerami qn
credimus qndo in sanctoo cum sanctorum
dicimus. nigra sum et speciosa ethio
pibus similem. aiam habemus de
toram. abluimur ut fiamus candidi. ut
nitorem qui nobis insitus ex na
no fuerit diligentia conseqmur. ut
illud qd in eodem loco scbit. q e ista
q ascendit sabbata et efficiam li
num candidum purum q aqua. ita ut
digni fierimus societate dei. i sancto
rum eius plectimur. nez ab eo aliqn
deponimur. si tamen candorem que
nobis contesserat sq habeamus.
Cum itaq iudei et omis domus israel
indigni extiterunt do et pjecti sunt
ab eo. nobis p illis accinctus est
Neq enim putandum e sanctorum
abiicentem mansisse sanctum

Statim ut illos pierat alios sibi cō
territ Hoc auctorū ē eccā de genti
bus congregata q̄ scē debz. qr si pōti
bus nō peperat dō. nec sibi pcet si de
liqrit. si digna nō fuerit libo eius.
si nō adherens dnō vnus spūs fuerit
ī xpō ihesu cui ē glā et impiū ī se
cula seculorum Amen

Explicit omelia Septima Incipit 8.ma
de eo qd septū ē Notū fac mi dnē
et cognoscā. usq ad id ite dg̃gate
oēs bestias ag̃ et veiat ut mādūcet eā

Si dei eloquia suī
in lege et euāge
lys et ꝓphetis et
aplis oportet dis
cipulū dei diuoꝝ
sermonū magistri
deū asciribē Qui enī docet hoiēs suaꝫ
sēdm psalmistā dō ē. Saluator q̄q
ꝓhibet testimoniū nullū debē sup
terram magistrū nūcupari dicens.
et vos nolite vocarē magistrī sup tēm
vnus quippe ē vr̄ mgr̄ pater qui ī
celis ē. Pater at̄ qui ē in celis erudit
homines. siue p se siue p filiū siue
p spīm sanctū. Et ut ad minora ve
niam erudit p petrū. p paulū. p
aliū q̄libz sanctū. tantū spūs dei et
dei sermo descendat et doceat. Cur
her dicim? Videlicz qr ꝓpheta notū
fac michi dnē aut cognoscā. Neqz ei
scire possum nisi tu reuelaueris Sin
at̄ demonstrante te potuerō nosse
qd nescio tuī videbo cogitationes pes
singulorū et cognoscam qd vnus
quisq geat. et cui sit volūtatis.

Her ꝓpheta Deinde videam? quid sal
uator loquatur in ꝓpheta Ego ut ag
nus innocens ductus sū ad īmolā
dū et nesciebam Adūsū me cogita
uerunt consiliū dicentes. venite mit
tamus lignū in panem eius et con
teram? eū de tra viuentū et nomē
eius amplius nō memorabit. Isa
yas quoq qr xpūs ut ouis ad victimā
ductus sit et ut agnus coram tondēte
se sine voce sic nō aperiet os suū pnū
ciat. Et ibi quidem ille de xpō hic vō
ipē de se xpūs Ego inquit ut agnus
innocens ductus sū ad īmolandū
et nesciebam nec addit quid nō cog
nouerit. Nō enī nō cognouit mala
dixit nō cognouī bona. nō cognouī
pcīm siue iustiā. verū sicut nō cog
nouī. Ibi g̃ deliquit ut q̄ms quid
nesciere lege aplin. Qui cū pcīm
nō cognouisset pcīm p nobis fecit
Petrū quippe nosse pcōrūs ē. ut
iustiā nosse iuste ē agere. Et quo
manifestū ē. qui iustiā p̄dicat et
nō agit iuste nescire iustiā. Adūsū
me cogitauerunt consiliū dicentes
Venite et mittam? lignū ī panē eius
Crucifixū eē dnīm a iudeis illi du
biū ē. et hoc cū tota libtate p̄dicam?
Quomō aptabim? ei qd addit. ad
usum me cogitauerunt consiliū di
centes hoc qd infert venite mittam?
lignū in panē eius? Nimie difficul
tatis ē. Panis ihū quo nutrimur
sermo eius mēpretat. Quia igit̄ do
centē eo voluerunt quādā scādalū
ponē doctrīne eius Crucifigentes eū
dixerunt Venite mittam? lignū

ī panem eius Cū enī vbo ihū et dis
cipline eius conuūgit mgrī cruci
fixio m panem lignū mittit Et
illi quidā misidiantes dicant. veni
te ī mittamus lignū ī panē eius.
ego vero āmirabile quiddā m ferum
lignū missū ī panē eius panē fecit
meliorem Cremplū accipe de lege
moysi. lignū qd missū ē ī amarā
aquā fecit dulcem Sic lignū pas
sionis ihū xpī missū m doctrinā eius
panem illius fecit dulcorē Antequ
enī mitteret lignū ī panē eius. qm do
ctrīnā panis erat et nō erat lignū
ī vnūsā trā nō erierat sotius eius
Postea vero quā assūpsit fortitudiē
p lignū tuit p vnūsū mūdū pas
sionis eius disseminatus est sermo.
In cui figura et aqua m veteri tes
tamento ad tactū ligni dulcis effec
ta ē. Ego quippe aio legem nō ītel
lectam amarā ēē aquā. Cū aut ve
nerit lignū ihū xpī et sermo saluā
toris mei descenderit m eā tunc dul
cat et sit suauissimi saporis ītel
lecta pit et lecta lex moysi. Dicen
tes igit venite mittamus lignū m
panē eius erā hoc addunt et cōtrā
eū de trā viuentū et nomē eius nō
memorabit Sic illū mēfecerunt
quasi nomen eius penitus eradicarēt
Sz ihesus scit quare et quomō mori
at ipt qd aut nisi granū frumēti
cadens m trā mortuū fuerit. ipm
solū manet. si aut mortuū fuerit mlt
tū fructū affert Ergo mors ihū spi
ca frumēti facta ē. septuplū et mlt
tū amplius restituens qī fuerat se
minatū. Singulis enī paulispe
cū nō fuisse crucifixū. neq post mor
tē ad mferos descendisse Sequit ut
solū granū maneat frumēti. non
nascat ex eo Attende diligentius
eloquia diuina quid ī se velint m
telligi. Granū frumēti si nō ca
dens m trā mortuū fuerit. nō multū
fructū affert. ergo mors ihū istos omīs
fructificauit. Si aut mors tantas
attulit fruges. Resurrectio aut fu
tura ē vbertatis. Dnē vtutū iu
dicans iusta pbans renes et corda
videā qr ex te ē vmdictā ex eis pphe
tice orat ut videat vmdictā ex eis
apud prem Creūdata ē quippe
ab exercitu ihrlm et appinquit
subūsio eius et id qd dam fuerat
ecce dimittit vobis domus vīā de
serta cōpletū ē. Videam go qr ex te
ē vmdictā eorū qr ad te reuelau
iustificationē meā. Ipta het dicit
dns ī viros qui sunt ī anathot q
qrunt aiam meā. qui dicit non
pphetabis ī noīe dnī. alioquī mo
rieris ī manibz nrīs. Ecce ego visi
tabo m eos Juuenes eorū gladio
cadent et filij eorū et filie morient
ī fame. reliquie eorū nō erunt qm
inducam super habitantes ī ana
thot ī āno visitationis eorū. Figu
ralit nūc nomē anathot assumit
totū autem iudaicū ī eo sacrmētū
ē. Interpretat quippe anathot obe
dientia. Qrā go obedientia dei ī
illo fuit. sicut ī regno eius. et finī
ē de rgno id qd nouum pdictū

auferet a vobis regnum. et dabit gente
facienti fructus eius. nunc quoque vi
ri qui sunt in anathot hoc est in obe
dientia. querunt animam non ieremie
neque enim hoc historia ulla commemorat
quia viri ab anathot quesierunt animam eius
Habemus regnorum libros meminit
ibi scriptura ieremie. ubi nichil tale
conscribitur. Habemus paralipomenon
et ipsum quod nunc interpretatur volumen
prophete Nichil locuti sunt viri ab a
nathot. sed xpi querunt animam domini mei.
qui dicunt non prophetabis in nomine domini
legimus et hoc a iudeis prohibitum
ne doceret xpus. alioquin morieris in
quiunt in manibus nostris Ecce ego vi
sitabo in eis. Iuuenes eorum gladio
cadent et filii eorum et filie morientur
fame. Non ieremie temporibus gladio
occubuerunt. sed post aduentum domini
tunc fames venit in eos. non fames
panis neque sitis aque. sed fames au
diendi verbum domini. Iam quippe apud
eos non dicitur hec dicit dominus omnipotens
Ista fames est prophetice vocis cessantis
in eis Sed quid loquor de prophetis? Nec
magistri neque doctores in iudea aliqui
remanserunt. Et licet sint innume
rabiles qui sibi sapiam vendicent
non est iam sermo domini in eis Completum
est illud vaticinium. auferet dominus a iu
dea et a ihrlm validum et validam. vir
tutem panis et virtutem aque. gigan
tem. fortem et bellatorem et iudicem
et prophetam et arbitrum et seniorem et qui
quagenarium et amurabilem consiliarium.
Iam non est apud eos qui possit dicere

quasi sapiens architectus fundamentum
posui. Migrauerunt ab eis architecti ve
nerunt ad ecclesiam posuerunt fundamen
tum ihm xpm. Huic superedificant quicumque
post eos crediderunt. In fame ergo ille
populus est derelictus. Adducam quippe mala
super habitantes anathot in anno visi
tationis eorum. Iustus es domine quia excusa
bo me apud te. Verumptamen iudicia loquar
ad te. Quid est quod via peccatorum prosperatur?
Abundauerunt omnes qui spreuerunt
contempnentes Queramus an bonus
sit deus. qui legem prophetasque largitus
est. videntes viam impiorum prosperari. et nichil
eos ab eo pro merito sustinere Abundauerunt
enim omnes qui spreuerunt contempnentes
hii qui aduersum meum conditorem rabi
dis faucibus latrant. qui eum blasphe
mis sermonibus criminantur? Abunda
uerunt plantati sunt radicem miserunt
procreauerunt filios et filias et fecerunt
fructus Quantos marcion fructus
fecit procreans filios infidelitatis. quan
tos basilides. quantos valentinus? De
hiis quippe nunc prophetat dicens. Procre
auerunt filios et fecerunt fructum.
Prope esto ori eorum et longe a renibus
eorum. Nominant ihm et non habent eum
neque enim illum confitentur ut xpm Et
tu domine nosti et probasti cor meum in con
spectu tuo Sanctifica illos in die interfec
tionis eorum Quid faciam ut hoc expo
nam? Tormenta sanctificationem
eorum vocant qui torquentur Sanctifica
quippe ait in die interfectionis eorum. id est.
per hoc quod interficis eos sanctifica eos
Quem enim diligit dominus corripit. flagel

lat aut oem filiū quem rapit. Quo usq; lugebit tra et fenū agri arescet a malitia mhabitantiū m ea. Qū animal sit terra. sic nūc loquit̄ ppheta dicens lugē eā qn mali sunt habitatores. qui ī ea cōmorent̄. p vniūq; enū nrm terra aut letat̄ m vtutibus actualiū aut luget m viciis. Si aūt terra conseq̄ter et elementa cetera ex quibus et aqua. id est angelus qui supp aquā constitutus ē. Neq; enū alit̄ possum lugentem tram ex ponē seu letantē. nec sensus rapit ut m sensibile corpus sentire credam̄. nisi ut mtelligam̄ oībus rebus āgelos pīsidē tam tra et aq q̄ aeri et igni. id. est pīnipatus elementis. et hoc ordine pīcuiri ad aālia oia ad oē germen ad ipā quoq; astra celestia. Alius angelus ppositus ē stellis Atq; hy oes angeli cū quibz vsam m tra gaudent qn iuste agim̄. lugent qn peccam̄. lugebit terra ab omibz m habitantibz m ea. Eodē noīe āgelū tra appellauit quo ipā tra nūcupat̄ Quomodo enū hoc qd p man̄ fm ē maledicat̄ et rpm et qui fecit illud. nō qd maledictū sit qd aia ac sensu caret. sed id dicit̄ maledictū. qd assidet m sensibili symulachro eodē vocabulo noīe quo vocat̄ id qd p man̄ fm ē. sic et nūc terra appellat̄ his āgelus qui ppositus ē tra. Nec hoc tm accipias ī tra Et aq angelus eius nūcupat̄ vocabulo iuxta illud qd ī alio loco dicit̄ Viderunt te aq et timuerunt et turbate sūt abyssi. aq multitudo sonitus aquarū voce dederunt nubes etenū sagitte tue trāsierūt. Reliqui domū meā dimisi hēditatem meā dedi dilectam aiam meā ī manibus ī imicorū meorū Vide m eū qui ī forma dei consistebat ī celis vide domū eius thronos et excelsas q̄ vtutes Si aūt vis aliq̄ sublimiū tel lige ppt̄ hoc qd ait. ego ī patre et pr̄ m me vide domū eiūs prem deū. Reliquit prem suū et matre suā ihrl̄ celestem. venitq; m hūc tenū locū et ait Reliqui domū meā dimisi hēditatem meā. Illa hēditas eius possessiones angelice et scārū ordo vtutū est Dedi dilectā aiam meā ī manus ī imicorū meorū. Tradidit aiāz suā m manus iudeorū m̄ fine cū eū ī manibz pīnipū congregatorū adūsū se ī man̄ ergū. qn do astiterūt reges tre et pīnipes cōuenerūt ī vnū adūsus dnm et adūsus rpm eius. Facta ē hēditas mea m̄ sicut leo ī silua Tnq; supp tram erat hēditas eius quā sibi elegerat ī possessione q̄ ps fuerat eiūs effectata ē adūsus eū. et facta ē hēditas eiūs id est iudei q̄ leo m silua. ~~Dedit contra me vocem suā ī odiui eā.~~ ~~Nūq; spelūca ē hyene hēditas mea mihi? De sua hēditate pnūciat~~ Nec mirū dū ē si tā atroci belue cōpata sit. Ipsq; ad pīntem die leones ī silua sūt a nathematizātes dnm ihm ~~rpm~~ et blasphemātes illū et īsidiātes ac dentibz noī eiūs. Facta ē hēditas mea m̄ sicut leo ī silua Dedit cont̄ me

vocem suā ideo odiu eā Nūqd spelū
ca ē hyene hēditas mea michi? De
sua hēditate pnūciat qd spelūca hye
ne fuerit sit bestie rubide et foveis
mortuorū cadaueribz viuentis q̄ sp
sepulchris et ossibz mirabat. Nūquid
spelūca hyene hēditas mea m̄ aut
spelūca m̄ arcutiu eius? Cm̄ tales
sunt ī pcv vobis angeli ut eatis et
congregetis bestias et tradatis eos ad
dilacerandū. Ite congregate oēs besti
as agri ut veniant et mādūcent eā
Venerunt bestie agri deuorauerunt
ppl̄m iudeorū Vide excussa corda oīm
a fortitudinibz contrarys Cn illis dō
nō peperat. sed ait ite congregate bes
tias quātomagis nobis nō pcet si
nō fecerim⁹ legem eā. si sermonē eī
neglexerimus? Cursū dicit ite con
gregate bestias et tradite eā Sz nos
confidamus ī dnō et ī oratione dicā⁹
Ne tradas bestyis aiam confitentē
tibi Agam⁹ penitentiā de ptis nris
confitemur delicta q̄ fecim⁹ et bestyis
nō trademur quī potius ā̄geli veni
ent qui nos in suo sinu gestantes
de terrenis locis ad celestia tūsferūt
de pnti seculo ī ppetuā collocent cēnu
tatem ī xpō ihū cui ē glā et ī pcūū in
secula seculorū Amen Explicit
omelia octiua Incipit nona de eo
qd scptū ē Oīs vt ī plebit vinoue
ad qd ī eduet oculi vū lacrimas ꝛc

Quod a dō iubet ppheta
ut dicat. decet dignū
ē ī pcio dei Sz nō vide
dignū si maneamus
in littera et nichil altius requirā⁹
in tantū ut si quis rudis auditor
erituerit aiālis. ē ī ceptū dicit scp
turis autem ānō modac. et ea cog
noscē q̄ ī ea lectitant. Hoc āt dicit
aiāl' Aiāl' quippe homo nō rapit
ea q̄ sunt spūs dei Stultitia enī ei ē
Considerem⁹ g⁰ sermonē dei quod iu
beat. Et dicis ad ppl̄m sermonē
istum Hec dicit dnūs deus israel. Qd d' dnūs ds isr' dig' sit dnō ad isr'
Oīs vter ī plebit vino entqz si dix
erit ad te nūquid cognoscentes nō
cognoscim⁹ qr oīs vter ī plebitur
vino et respondentes si tm̄ litterā
sequit et dicunt nosse se qr omis
vter ī plebit vino. fallūt enī: necē
sario sequit ut oīs vter ī pleat vi
no Sunt vtres oleo pleni. sūt aly
a q̄libz lig̃tis nature materia ple
ni. aut certe nō pleni. Dnūs autē
dicit deū vtrem ī plendū vino. Et
ppl̄s respondit Nūquid cognoscē
tes nō cognoscim⁹ qr oīs vter ī ple
bit vino? Nuc quidē iuxta pau
ptatem ī genij mei sic poterunt
interpētari. si prius vini differē
as pspexerim⁹. ut tūc conseqūter
tractemus verū ē qd dictū ē. qr oīs
vter ī plebit vino. Siue enī q̄s bo
nus ē. ut ita loquar mē vtres vter
ī plebit vino bonitatis sue. siue
malus iuxta hoc qd malus ē. ma
lo vino ī plebit. Cnuō ergo possu⁹
de hys scptuis atq̄e differētias
vini? Sup malo vino ista cōscp
ta sunt. De vinea sodomorū et de
gomorra vue coq vue fell' botrus

amaritudinus eis Venenū draconū
vinū eorū. et virus aspidū īsana
bile. De bono ait her dicunt. Calix
tuus ēbrians q̄ p̄clarus est Et sa
pientia cōuocat ad cathedrē suum
dicens. Venite manducate panes
meos et bibite vinū qd̄ miscui vob̄
Est g̃ vinū de sodomis et ē vinū qd̄
sapiā miscuit Rursūq; vinea frā ē
dilecto m cornu altaris ī loco vberi
plantata a dō q̄ vocat vinea soreth
electa q̄dam mt oēs vineas mirabil
Est aī alia vinea egiptiorū quam
pcussit dōs secūdū id qd̄ scriptū ē pcus
sit m grandine vineas eorū et ficus
eorū m gelu. Considerēm g̃ oēs hoī
nes capaces ēt vini nec aliud eis
possum nomē īponē qr capaces vi
ni sunt q̄ vtrem eos dicē. qr neq̄q̄
homo plenus sit vino de vinea so
domorū et egiptiorū. plenus sit
vino īimicorū israel. sanctus vō et
is qui ī vtutibz pficit plenus sit
vino de vinea soreth. vino de q̄ scri
ptū ē calix tuus ēbrians q̄ p̄clar
ē. vino qd̄ miscuit sapiā. Et her qd̄
intellēm m sunt fm nequitiā atq; v
tutem Agnoscam g̃ quō oīs vter
īplebit vino. Si aī nequitia sine
vtutibz īpleant vtres cōseq̄ē ē ut
supplicijs īpleant ob nequitiā. bēdic
tionibz ob vtutem. Exhibeat sanc
tuarie testōnū q̄ pacto tormēta seu
ēpmissiones vinū nūcupent. Am
pe calicem vini mei tui. et potab
oēs gētes ad q̄s ego te mitto Vere
mias aī her loquit. Sup qd̄ īfert

Et bibent et vomient et insanient et ca
dent Igitur supplicia ī pnti loco vi
nū memorū nūcupauit qd̄ bibunt.
Calix enī ī manu dni vinū meri ple
nus mixto et inclinauit et hoc ī illud
Veriptū fer eius nō ē exinanita bi
bent oēs pcōres tre. Si vis et bēdic
tionis calicem pspicē quē bibent iusti. licet sufficiat sapiēcie testimoniū
ī quo ait. bibite vinū qd̄ miscui vob̄
tamē si videris saluatorē ascendētē
die pasche grande cenaculū stratū
atq; mūdatū. et agentem diē festū
cū discipul suis. illūq; eis calicem
ēpinantem. de quo ī euāgelio scriptū
ē qd̄ miscuerit eū. et ita tradiderit.
ihs enī letificans discipulos meritū
eis poculū ēpinat et dicit Accipite
et bibite hic ē sanguis meus q̄ p vob̄
effundet m rmissionē pcōr. hoc
facite quotiencūq; bibitis ī meam
cōmemorationēz Amē dico vobis. nō
bibam illud amodo donec bibam
illud vobiscū nouū ī regno dei. Vi
des calicem. supplicioruū quē supdicti
vini meri plenū. Est et alius calix
qui p cōpensationē bonorū sine
malorū actuū tibi miscet et tradit
Intelligē enī multi eos qui a pietate
penitus discedunt. et si ex pte rli
gioni adusant. ī tm ut fortitudo et
pcedū more viuāt. bibentes calicē
vini meri quē de ihemie libro ptu
limus eos vō qui nō penitus recesse
runt. sed cū sint pcōres et īdigni
uidentur calice noui testamēti et fa
ciant sepe bona opa. sepe contra.

bibentes calicem meum miscũ ĩclina
uit eũ ex hoc in illud. Quid ē hoc qd
aut ex hoc in illud? Duo poculā vi
deo ĩclinauit eũ ex hoc ĩ illud. verũ
tamen fex eius nō ē exinanita. Quādū
te calicem bonorũ opum ĩ manu dei.
Sin autem poteris aliquid me audē
tius dicē. sit ĩ dextera manu eius calix
vtutũ. ĩ sinistra vitiorũ. Cũ igit̄ cepis
ppt̄ pcā torqri. qr et bona opa fecisti
calix ĩ manu dnī es vinu plenus mix
to. Et inclinauit ex hoc in ~~hoc~~ illud. id
est de eo qui erat in dextera ĩ illũ qui
erat in sinistra. Neq; enim potes bonos
tm calicem bibē quasi tm modo boa
fecerīs. neq; rursum pcōrũ qz et boa
aliqndo gessisti idcirco inclinauit ex
hoc ĩ illud ut iuxta cōpensationem
opum tuorũ misereatur tibi supplicũ
aqm seu meritis et secdm merita
tua aut obtūdat̄ ne diuine aculeus
aut exercitat̄. Si vō bonus fuerīs. et dei
mandata seruaueris attende qd dicas
Calicem salutis accipiā et nomē dnī
tui cabo. Vis igit̄ vter siue bonus siue
malus ĩ plebit̄ vino qualitatis sue
nec oleū mittit̄ in eū aliud ve liqs
nisi vnū sodomorũ aut sorech. Deīde
docet in terrim litterarum sequam ppt̄
eos qui pertinuerunt ĩ ihrlm et iudea
eo tpe morabant̄ quali vino istius
mōi vtres ĩplendi sunt. Sequit̄ eū
Si dixerint ad te nū ḡ cognoscētes
nō cognoscam qr oīs vter ĩplebitur
vino. dices ad eos. Hec dicit dnīs Ecce
ego ĩpleo oēs ĩhabitantes terrā istā
et reges filios dauid q̄ sedent sup se
dem eius et sacdotes. Nulli parcet qui
punitus ē pcōres. Non qr ꝓphetes
nō qr sacdos quis vocatus ē a suppli
cis libenbit̄. Hec at̄ q̄ de illis cōme
morat ut ait aplis sc̄ptu sunt ppt̄ nos
in quos fines seculorũ deuenerunt. Si
quis g̃ in his sacdotibus ĩ nobis dico
pbrus sue in his qui cum istis ꝓpl
leuitis id est dyaconibus peccauerit
sustinebit supplicia qd nūc p ꝓphas
dnīs cōminat̄. quō econtrario q̄dam
sunt sacdotes de quibus dnō tribuēte
post istius loci expositionē cū ad nu
merorũ librū ventū fuerit disputa
bimus. ibi quippe de sacdotibus q̄dā
sc̄pta sunt. Et sacdotes g̃ et ꝓphetas
et iudam et oēs in habitantes ihrlm
testatur ds vino ĩebriandos et disp
gendos virū a fīe suo et patres a fi
lius. Que quidem ut in ihrlm videtur
sic sunt intelligenda. Congregat iusti
tos ds pcōres separat. Denq; idcirco
q̄ diu nō sunt cōmoti ab oriēte hoīes
nō sunt separati. Nūdo at̄ moti sunt
ab oriente et ait hō ad primū suū
venite edificemus ciuitatē et turrī
cuius sit caput usq; ad celū. deus loci
tus ē dicens venite ascendamus et cō
fundamus ibi linguas eorũ. Et p
pusillū infert et disp sit ds eos ds ĩde
a facie oīs tir. ꝓpls quoq; isrl ātequ
pertinet ĩ iudea erat. p pcā ĩ vni
usum orbem disp sus ē. Tale in qddā
et de bonis opibus ĩtelligē. Est q̄dam
certū p initiuorũ. eorũ sc̄ qui cōsc̄pti
sunt in celestibus vbi mōs syon et ci
uitas viuentis dei ihrlm celestis.

Abeati illuc congregabunt. patres at
diuident ab inuicem ut etiam in hac extre
mitatione pit torquant. Sic quosdam
reges eos qui in pio suo insidiati sunt
ad desertas insulas deportari solitos
p magnus supplicijs hoc iubet ne in v
no loco exilij penuriam sustineat. in a
lia orbis parte vxor. in alia liberi ex
minent. ut ne in calamitatibz quidem
sup hijs fruant solatio a mri filij
aut pri fris aut fri fratris. Similiter
et pater p quadam dispensationem dei
maiora sollicitudinis tormenta petit
ut solus in exilium relegetur. ut emendatus
in statum pristinum redeat. Et tu quo
propinquos ul liberos tuos non fortitu
ta nec rationabili coherces im. sed
p vbem reducere qris abcessore. sic ds
eos qui non poterant sermone cohibi
doloribz et tormentis ad id retrahit
qd fuerunt ps. septuaginta dicente. P
oenam inquit dolorem et flagellum
emendabis ihrlm. Vt igit crescat
dolor pene torquentis. hij q torqui
untur ab invicem separant. Nam quo
damo leuius fit supplicium. si plures
in eodem loco constituti suis se ello
quijs consolent. Si enim necesse est
alia quoq ratione diuisiones ma
lorum introducere. etiam hanc exhibebit
Mali cum simul fuerint ea q mala
sunt cogitant et in pristina nequitia ipse
uentes augent pcta pcatis. quo
et contrario boni cum sil fuerint de ho
nestis rebus sermocinant. Dissol
uit g et in nichilum deducit ne qua
cogitationem habeat ul allocutionem
alterius nequioris. idcro p dispensa
dei puidet pessimos a pessimis separari
Iustum quoq et commodum ut a prisci
nis scelerib ipa sollicitudine et pe
nuria consortij aliqm desistant. hc
de eo qd dictum e et dispgam illos vi
rum et fres eius et pres eorum et filios
eorum in idipsum diat dns. Non rquiam
et non pcam et non misereor ab interi
tu eorum. Hijs et istiusmodi sermonibz
heretici assurgunt dicentes. Ordesne
qual sit creator pphetarum et legis ds
quid loquat? Non pcam et non mi
sereor ab interitu eorum. Quomodo
pt iste bonus ee? Impia g creplum
iudicias bonum. pro vtilitate communi
quibusdam non misereris ut pspice
possimus quo multis pcis ds. vni
non pcat. Impia et media ostendes
cum vni membro non parce ut membris
omnibz pcat. Verbi gratia dictum sit. Ha
beat iudex positum quietem ciuitati
et pacem genti cui psidet puide.
Huic si offerunt homicida honesta
forma etate satis integra. et alio late
mater sparsis crinibz deprecet. ut se
nectutis suae misereat. et alio vxor
ut viri sui non interficiat lacrima
bili voce deploret. circumstent et pu
uli liberi. cito orbi futuri quid fa
ciat iudex? misereberit latronis an non
qd in re expedit ciuitati? Si miser
tus fuerit. fuerit homicida ad pstinum scelus
Si in vo in iudiciaria se
uentate pmansent vni ho interibit
et vnius ppo pudebit. Sic ds si
peperceritur peccatori et nuseens ei

noluerit eū punire p scelē. quis non
arripiet licentiam? Cuius malorū
qui nūc saltem ppē suppliciū teret?
nō tuadit tempus ut expleat q̄ cū
voluerit et p̄ceps ferat? in vitia? Hi
autem ī ecā sepe accidentia possum?
considerare. Peccauit quispiā et p̄
pcm̄ postulat cōmunionē. Si ei cō
cedit q̄d rogat. ī mcōmodū oīs veia
precedit. et laxatis frenis scelerib̄us
pandit via. Sin vō cū mcionabili
deliberatione nō ut misericors nec
rursū ut crudelis iudex. sed et q̄si
vni prudens et de oīm salute ptrac
tans consideauerit ppli dapnū ī vni
venia. haut dubiū ē quid faciat ei
faciens vnū de ecā tollendū ut multos
saluet m volumes Age nūc cōsideā
michi et meditū Si cessauerit a secti
one eius vulneis q̄d secandū ē. si
nō ussert q̄d indiget tautero vide
lic ppē dolores qui ex talib̄z remedij
consequunt. quō nō cresciat ī fir
mitas. et in deterius veternus cru
beret? Si vō ut ita dicā temeārius
ad vulnus sector accesserit et vsserit
plagā curat eū qui secat? et vrit?
q̄ paululū seueritatis assupsit. lic
visus fuerit egro tanti ad horā non
misereri. Ita et dē nō vnū hominē.
sed vniūsum curat orbem. celestia
atq̄ terrestria et oīa vbiz dispensat
Et cū hoc prudeat. q̄d vni cōmodū
sit multo magis prudet q̄d toto mū
do conducat et hoīb̄us vniūsis. Pru
det quidem et ea q̄ vni expediūt vel
ita ne illi? vtilitas oīm dapnato sit

Idaro et ignis eternus ppanatus ē et gehē
na. et tenebre exteriores q̄ oīa nō tam
ob eum qui puniendus ē. q̄ ppē vni
uersos hoīes constituta sunt. Si autē
vis hui? rei testem accipe scripturam
q̄d in aliorū eruditionē licentia desp
abiles sint peccatores et a curatione pe
nitus alieni torqant. audi salomonē
in pueribus dicentem. Pestilente fla
gellato īprudens calliditor erit. Nō
eū qui flagellat? dicit calliditorē futu
rum et sapientiorē ppter castigationē
suam. sed insipientū astutiā ī prudē
tiam conuiti. ppē suppliciū pestilentis
Hoc quippe ex ipso noīe calliditatis
significat. et conuiti eū a calliditate
dū alios cernit ppter ea quibz ipe
obnoxius ē pcā cruciari. Quid p̄dest
nobis si cū digni sum? salute. ut
alij ī vtilitate nīz torqant. Et quō
vtile fuit peccatū israhel ī salutē
gentiū. sic vtilis ē quorūdā pena
aliorū saluti Et ī bonus et clemē
dē nō pcam ī q̄t et nō misereb̄or ab
interitu eorū. Circū scripto at hoc
capitulo videam? subseqs scripturā
quid doceat. Audite et auribz pci
pite et nolite extolli qm dns locut?
ē. Date dnō deo vrō glām priusq̄
obscuret. et priusq̄ offendant pedes
vri sup montes tenebrosos Et sus
tinebitis in lumine. et illic vmbra
mortis et ponent in tenebras Si
nō audieritis occulte ploradit aia
vra. a facie contumelie et deducet
oculi vri lacrimas q̄ cōtritus ē gre
dni Eosdem vult audire et auribz

percipere. nō contentos nec auditione so
la mentis. neque auriū perceptione.
Propter quod ait Audite et auribus percipite
et quod maius hijs est. nolite extolli et
reliqua que sequuntur. Quid est igitur audire
et quid auribus percipere? Ex hijs sermoni
bus consideremus Auribus percipere utique
michi quidem videtur auribus ea que di
cuntur considerare et audire. Quod autem
precepit audite si ad distinctionem eius
precepti dicitur. ubi postea infert auribus
percipite hoc imperat uti mente et sensu
ea que dicuntur excipiant. Neque vero hoc
solum loco. sed in omni scriptura sunt quedam
facilia et prompta ad intelligendum. statim
ut lecta fuerint utilitatem legentibus
tribuunt. sunt alia sacratiora et
ineffabilia et ut ita dicam quibusdam
obscuritatibus inuoluta. De hijs igitur que
latent et que expositione indigent arbi
tror nunc dictum esse audite. de hijs autem
que sine scrupulo interpretantis audiri
commodata sunt auribus percipite. Per
curramus uniuersas scripturas et probati
nummularij effecti dicamus. Hoc au
dire debemus. hoc auribus percipere.
Deinde cum audierimus et perceperimus
auribus que dicuntur non eleuemur. Omnis quippe
qui se humiliat exaltabitur. Et salua
tor noster dicens. discite a me quia mitis
sum et humilis corde. et inuenietis re
quiem animabus vestris. docet ne extolla
mur. Nam cum multis vicijs vexetur genus
humanum. hoc peccato uel maxime pre
mitur. Nec unus est superbie modus Alius
irrationabili et stultorum more in hijs ef
fertur que magis pudore digna sunt

aut certe modum elationis excellit.
Alius quasi verisimili elatione seduc
tus. super hijs eleuatur que sibi digna gloria
putat. cum et in talibus sit periculosum
gloriari. Exemplum assumam quo fiat
manifestius Sunt quidam in eo se iac
tantes quia filij ducum sunt. et nobili
familia nati Istiusmodi homines. ne
umbram quidem et ymaginem elationis
sue. possunt ostendere. Sunt alij qui ideo
subleuantur quia potestatem habent occidendi
homines et ut ipsi putant ea fulti
sunt dignitate. ut quorum velint ca
pita secent. Horum gloria in confusione
sua est. Alij sunt qui sub diuicijs sibi
applaudunt. non hijs veris. sed hijs
diuicijs que deorsum sunt. Alij superbiunt
super domos splendidas. super posses
sionibus multis in quibus uniuersis non
est penitus gloriandum. Quod autem veri
simile et dignum iudicatur ut quidam
putant gloria illud est cum aliquis ob
sapientiam suam leuatur aut conscius sibi
est quia decem iam annis res venerias non
tetigerit siue ab infantia inter mundos
castosque permanserit. Rursumque alius
erigitur quia vincula pro xpo portauerit.
Recte quidem videntur hec omnia esse subia
centia quadam persuasione ad glori
andum. sed ne in hijs quidem si tamen
sequimur veritatem. rationabiliter
quis effertur quia et in rebus bonis gloria
non est sine discrimine. Paulus abicit
materiam elationis habens in se vi
siones. reuelationes. signa virtutes
propter labores. quos xpi causa propessus
est. propter ecclesias quas constituit. contendens

vbi xps nō erat noiātus ibi iacere
fundamentū. Het oiā materies erit
gloriationū et si sit expedit dicere
verisimiles causse q̄ honestā subi
erent iactationem Ez qr nō i ta
libus quidem subleuari sū pitu
lo ē. benignus et puidus pr quō ei
largitus ē passiones et grās dif
ferentes sit ad tuitionē donorū suoꝝ
tradidit ei angelū sathane ut eū
colaphizaret ne extolleret. Et ppt
hoc ter dnm̄ rogauit sic ut ab eo
discedat angelus sathane qui uir
dispensationē erat ei appositus
Ez respondit ei dns. dignus q̄ppe
erat ꝛ̄sponsione ~~paulo~~ dnī paulo
et dixit ad eū Suffitit t̄ grā mea
vtus enī mea i infirmitate pfi
cit. Sup ~~illo~~ nullo igr. gloriandū ē
Sequit quippe ruina iactātie di
cente scp̄tum. Ñ contritioēz ele
uatur cor viri. et ante gl'am hu
miliat. Et hec quidē dicta sint
de eo qd̄ ait audite et auribz pcipi
te et nolite extolli qr dns locutus
ē. Videamus autem et retrā Date dnō
deo vrō gloriam priusq̄ obscurat.
et priusq̄ offendāt pedes vrī. sup
montes caliginosos et sustinebitis
i lumīe Cū qui daturus ē gloriam
dō vult dare i lumīe qr nō possit tā
dei gloria pdicari. cū tenebre orte
fuerint. Ñ tenebre sunt. et qn̄ nō st
tenebre? Quamū donec lumē i vob
ē. lumen i te ē. si habes i te dicente
ego sū lux mūdi. Quādiu t̄ ista lux
orit. clarificā deū sacēs qr future sut
tenebre Nec tibi expedit ut eas oppe
riaris. sed anteqū fiant da gloriā dō
Forsitan ꝑsens capitulū i telligemus
si de euangelio supserimus exemplū
qd̄ ita contexit. Quamū donec dies ē
venit nox qndo nemo pt operari. Die
ibi ꝑm istud nūcupauit Et necessa
rio apposui ibi. sao quippe i aliqs lo
cis dissonantiā. pnūtiaz ex diei voca
bulo significari. Die vtq̄ nūcupat
ꝑm istud. tenebras vō et nocte con
sūmationē mūdi ppt supplicia q̄ fu
tura sunt. Et quid enī vobis desi
deāte diem dnī? Et ista ē tenebre et
nō lux. Age mō inquit ꝓphetes. si
considerās post cōsūmationē mūdi
lugubre illud qd̄ passurū ē vnū sū
pene hominū genus. p his q̄ pec
cauit. videbis quō tenebre occupa
tur sint oiā. et nullus possit i illo
tpe glorificāe deū Eniquē et iustis
m psalmo iubet. Vade ple mē i t i
pmptuaria tua. claude ostiū tuū
abscondē mtu cubiculū tuū aliqn̄
tulū pusillū. Quippe hoc aliq̄ tu
lum qd̄ pusillū ē. nō ē pusillum
hominibus Et debemus inspicē quō i
singulis aut parū sit aliq̄ aut mg
nū. Ad qd̄ pbandū etiā exemplo v
tam Omnium animaliū p natura
et motu corpis sui. a puus ē abus
aut magnus et qd̄ aly pusillū est
eque idipm aly multū ē. Nō de aiā
libz loquor? In rpō quoq̄ homine
rep differentie sunt. Nō p vno parū
ē hoc infanti supfluit. atq̄ i hunc
modū oē tpe vite humāne. etiā si ten

tenariā excedat etatem. ad cōparacōē
etnitatis breue ē. Vnde pusillū dei
nobis mīltū ē et viassim vnuūsa se
cula ad deū relata breuissima sunt
Si g⁹ dicit vade ppls meus ītra ī pmp
tuana tua. claude hostiū tuū abscō
de pusillū aliqn tulū. aliqn tulum
pusillū illud. nō ad eius naturam
refert qui ī pmptuaria sua iubet
mtrē. sed ad eius qui iubet tu pu
sillū ē hoc oē qd grande ē. Si ei doner
p transeat ira dei oportet quosdā ī
trē ī pmptuaria sua. sunt āt alij
quibus nō sunt dimittenda pcta
nō solū m pnti seculo sed etiā ī fu
turo. manifestū ē pusillū ad ea r
fendū q dirim). Date igit glāz dnō
deo vrō Nō verbis et vocib⁹ glorifi
candus ē ds. Glorifica eū ī castitate
7 iustitia ī beneficentia Glorifica
eū m fortitudine. patientia. pietate
sapiā ceteisq vtutibz. Si āt sit glori
ficandus ē ds. si contra ītuleri.
nolo me arbitremū blasphemare Ex
hibeo quippe sāctuū sensus mei tes
tem. quō castus glorificet. luxuriosi
ī honoret deū Si pm eū eius qi na
buchodonosor destruit atq corrūpit
et pm aplm puari cauē deū ī hono
rat Igit glorificat iustus deū. cōtu
melus affirat quatūz pctor ē Nā et
illud qd quidā dubitant an sit p
uidentia dei. nullā aliā ob causā
nisi ob vitia nascit. Aufer ea abstu
listi pit et causas prudentie destru
ende Dursū eū ac deorsū ferūtur
qui adūsus prudentiā disputant.
hec ut dicant Quare tanti adulteri
quare tanti molles quare tanti sacle
gi. tanti irreligiosi qre sunt? Atq
ita cōtumelias īprouidentiā et offe
sas in deū et criminacōes ī creato
rem peccatores generant. Ex quibz
liquido apparet alios dare gloriā dō
alios contumeliā facere. dū passiōibus
seruiūt et vitijs. Date gloriā dnō
deo vrō. antequ tenebrescat. et ātequ
offendant pedes vrī ī mōtes tene
brosos. Sunt alij mōtes tenebrosi
alij lucentes. Veruptū qz vtrīq mō
tes sunt. magni mōtes sūt angeli
dei et pphete et moyses famulus dei
apli xpi ihu de quibz in psalmis
arbitror dicit. fīda mēta eius ī mōtibz
sanctis Montes āt tenebrosi sunt.
qui erigunt adūsus sāctōrū. Zabulus
mons tenebrosus ē. prīcipes hui seculi
qui destruūt montes tenebrosi sunt
Demoniū lunatici mōs erat et te
nebrosus erat mons de quo ait sal
uator. Dicetis mōti huic. De lunati
co quippe demonio sibi qsto īdeat
et dicentibz discipulis qre nos nō po
tuimus eicere illud. rspondit saluator
Si habueritis fidem ut granū sina
pis dicetis mōti isti de quo pposuistis.
dicetis mōti huic trāsmigra hīc et
transmigrabit ab hoīe videlicet ad
locū diffinitū sibi. Qui g⁹ offendūt
nō offendūt ut mōtes sup mōtes lu
centes. sed sup mōtes tenebrosos si
fuerint cū zabulo et angel'eius mō
tibz tenebrosis. Et suscitabitis ī lu
men. Potest quidē hoc qd dicitur

date gloriam dnō deo vrō hoc qō mō
mfert conuungi et sustinebitis ī lumē
Si dederitis gloriam dnō deo vrō. ātequ
tenebrescat et antequ offendant pedes
vrī ad montes tenebrosos. haut dubiū
quī etiā si cōtenebrescat sustineatis et
lumen vos suspiciat. Alius vō dicat
nestro pmū recte an ppetum. qr et hy
qui offendunt sup mōtes tenebrosos
expectantes sunt aliqn mīe lumen
Hoc enī videt ostendē et sustinebitis
ī lumen Si āt quis venerit ad mō
tes tenebrosos vide quid ibi īueniat
Et illic umbra mortis vbi mōtes te
nebrosi. ibi umbra mortis et rpis
mōtibz ppetrata. Et ponent ī tene
bris et nisi audieritis occulte. plo
rabit anima vrā. a facie cōtumelie.
De hys qui audiunt quidam
occulte audiunt. quidā vō cū au
diunt nō occulte audiunt. Qd est
itaq occulte audie? Nempe illud.
Loqmur sapiāz dei ī misterio
absconsam. quā pdestinauit de?
ant secula m glā amē. Et rursū ali
bi dicit qr plura opa dei ī abscon
dita sunt Si audio legē ā occulte
audio. aut nō occulte. Iudeus qr le
gem nō audit occulte maīfeste audit
Sicut eū qui ī maīfesto est
iudeū nō ee. neq eā q m palā est ī carne
circūcisionem Qui āt auditor ē
cūcisois occulte ī occulto audit
Qui audit legē m misteriis paschē
viuo vesci rpō. Pascha quippe
nrz pmolatus ē rpis Et sacens car
nē vbi dei verū cibū ee vesci ea oc
culte quippe m pascha audiuit. Ut
vō misembilis iudeus idcō dnm
ihm interfeci. et usq m pnitem die
reus ē mortis eius qr nō audit legē
et pphetas Si qn legis azimis po
tes audie occulte. potes audie mani
feste. Quicūq de vobis ppe quippe
ē pascha azima celebraui. id ē azi
ma hec cerpalia nō audiuit māda
tū dicens. nisi audieritis occulte plo
rabit anima vrā. Et de sabbato
qdam mulierale nō audientes pphe
tam nō audiunt occulte sed palam
die sabbati lauantes et riuertentes
ad egena et īfirma elemēta. qī nō
dū descenderit rpis et nos baptismo
suo lauerit a legalibz vitiis ī euan
gelicam pfectionem. Idcō diligēter
attendam? si qn legem legim? et p
phetas ut nō maudam? maledictioez
q nuit dicit Nisi audieritis occulte
plorabit aia vrā a facie cōtumelie
Quicūq ieiunū iudeoz qī igno
rantes redēptionis diem post adue
tū ihu rpi obseruatis. nō auditis
de redemptione occulte. sed tm mō
palā Absconsa quippe ē ppitiatois
audito. sicut quō posuerit ihm dō
ppitiatoēm p pcis nris. et qr rpē
sit ppitiatio p delictis nō solū nris
sed etiā totius mūdi Parabole qq
cū legunt m euangelio. et ē audi
tor extraneus nō pt eas occulte au
die. Si vō auditor fuerit apis et
vnus eorū qui īgrediūt domū ihu
accedit ad eū interrogat de obscu
ritate pabole. et mpretat ei. sicq

auditor intelligens euangeliū.
Audit eas occulte. ut nō ploret
aiā eius Horū quippe qui occulte
nō audiunt ploradit aiā Nuā
āmirande nō aut ploradit nisi
audieritis occulte. verū ploradit
aiā viā. Est quippe aīe fletus et
forsitan iste sit de q̄ saluator dicit
ibi erit fletus et stridor dentiū Illa
quoq̄ cōminatio quā ridentibz
luctū lacrimasq̄ denūciat. de hī fletu
ē quē cōmemorat ypheta nūc dicēs
nisi audieritis occulte ploradit a
nima viā a facie cōtumelie. Cū
enī fueritis passi cōtumeliā. tūc
ploradit et deducent oculi vrī la
crimas q̄ contritus ē gnēr dnī Si
considerēmus statū qui mō sit iudeor
et cōparemus illū ātiquē felicitati
videbimus quo pacto contritus sit
gnēr dnī. Fuit quippe aliqndo hic
gnēr dnī et q̄ se īdignos iudicauē
runt salute. cōuersus ē sermo dnī
ad gentes Si ḡo gnēr cōtritus est
nos oleaster qui cont̄ naturā īsertī
sumus ī bonā oliuā patriarchas
nōne plus debemus veri. ne et iste gnēr
cōtent̄ iuxta illud q̄d a saluatore
p̄dictū ē. cū mīltiplicate fuerīt iqū
tates tūc refrigescet caritas mīltos.
De quibz enī hoc dicit. refrigescet
caritas mīltorū? Nū de his q̄ nūcu
pant̄ xpiāni de quibz hic sermo ē.
veruptm̄ veniēs filius hoīs putas
inueniet fidē sup terram? Nōne de nob?
Idcō puideamus attentius ut p singu
los dies gnēr iste dnī meliorēt. con
ualescat. integer pseuerēt et oī con
tritione ab animabz nrīs rēdente
effugiant̄ gnēr dnī ī ihū xpō dnō nō
tro ē gloria et ipsū ī secula seculorū
Amen Explicit omelia nona Incipit
decima de eo q̄d scriptū ē q̄s pcz sr ihrl
aut q̄s cōtristabit sup te q̄s cōuertet
rogabit m pacē tē? Aduersatus es a me
dicit dominus retro ambulabis:

Ad q̄ ad ihēmiā cū
cōminatione īgēti
dicūt volumus ītelli
gere ita se habentia
Q̄s pcz sup ihrl
aut quis contristabit sup te. q̄s con
uertet rogabit m pacem tibi? Aduersatus
es a me dicit dnīs. retro ābulabis. Et
extendā manū meā sup te et dispdā
te et vltra nō sinā te. et dispgā illos
ī dispsione. Dixi sine filijs effectus
sū et egestas tenuit me. Exēplum
ampliā. Hostis quispiā ar p duellū
contra īpatorem huius tīr iudicatus
ē. ab hoc oīs miā auferēt. sz nedū
dapnato quis miserēt mapiat of
fendē condēpnantem. Fuit ei nōnulli
qui adiuuant ad seuēritatē. ut ne
contristent̄ quidē sup eo id magno
pe deuitantes. ne p memorē vultū
monstrent̄ iudicio regis offendi Si
ītellexisti consideā mihi ypt̄ pcā
mīlta a dō cōdempnatū pcōrē et vi
de quō īnumerabilibz angel̄ hūano
generi p̄sidentibz. ne a vno quidē
miā dignus iudicēt̄ singuli quippe
angelorū p spiritū entes q̄ dō ē q̄ con
dempnauit. q̄ creator ē q̄ ei adūset

et tale eē pcm. ut misericordis et cle
mentis quodāmō ntātate passus sit
sententiā sup eū p me. nō pcānt. nō
contristant. nō miserent. nō ꝓuertūt.
ut rogent p eo patrem Ihrlim q. ad
priora scelera etiam hoc adiecerat ut cru
cifigerent dnm meū ihm. et m tūtū
consurrexit scelus ut de eo dicat ipe
saluator. ihrlim ihrlim q occidis ꝓphe
tas et lapidas eos qui a te missi sūt
quotiens volui cōgregare filios tuos
quasi gallina congregat pullos suos
sub alas suas et noluisti. ecce relinq̄t
vobis dom vrā deserta. ō dimissa ē
usq̄ ad p̄sens tempus destituta An
geli quippe qui semp auxiliabāt ei
p quos eiā lex moysi tradita ē. dis
pōita p angelos ī manu mediatoris
deseruerunt eā et dixerunt. multis
factoribz oppressa ē ihm mtfecit. ī
dnm nrm misit manus. Quādiu
minora peccauit potuim rogare p
ea. potuim obsecrare dnm. potuim
pre ei. Sup ista quis plorat? Si per
cans peccauerit vir ī virū orabit p
eo. si autem ī dnm peccauerit. q̄s ora
bit p eo? Grande pcm cōmisit ihrl
grande peccauit nephas. ō ī cōmo
tione facta ē et dicat ad eā. Q̄s plo
rat sup ihrlim aut q̄s contristabit sup
te? Non nos contristamur sup ihrl
et calamitates eius et omis ꝓpli eius
Illorū quippe delicto nobis salus ē ad fra
emulandū eos Et q̄ sic peccauit
ut voce dnī dicat. q̄s plorat sup te
ihrlim. ego quoq̄ dico ad mtercessori
tem dnī mei. Q̄s plorat sup te ihrl
et quis contristabit sup te? Transeāda
autem ad spiālem mtellectū ab hu
militate lutē. viā m pandēte voē. et
videam quoq̄ vna q̄q̄ aia digna pace
dei ihrlim nūcupat. Post disciplinā
quippe diuinā factus es ihrlim qui p
fuerus iebus Historia refert q̄ nomē
loci tui fuerit iebus Iebus at poste
hebreorū tradunt mtpretari cōculcata
Iebus at cōculcata a fortitudinibz cō
trarys aiā nrā tūsmutata ē. et frā ē
ihrlim visio pacis Et itaq̄ p denūtia
tionē a iebus ī ihrlim peccauerus
et sanguinē testamenti sicut quidā
et tu cōmunē estimauerus. dicit et
de te Quis plorat sup te ihrlim et q̄s
contristabit sup te? Q̄s enim contris
tabit si talis fueris ut tradas ihm?
Unusquisq̄ nrm qn peccat. mariēq̄
cū peccat mgenia ī ihm peccat Si
autem et recesserit a fide hec facit
spiritualr rpo q̄ corpalr fecit ihrlim
Quāobrem qn to plus arbitrinu
deteriora meriti supplicia eū q̄ con
culcauerit filiū dei et sanguiē tes
tamenti pollutū duxerit ī quo sāc
tificatus ē. et spū grē cōtumelia
fecerit? Si conculcasti ihm filiū di
si fecisti contumeliū spū grē. q̄s plo
rat sup te? Quis contristabit sup te. q̄s
reuertet rogare ea q̄ m pace sint tibi.
Ipm ihm qui rogabat pre et p̄sta
bat ea q̄ erant m pace. p dixit aiā
peccatrix Quis pit vltra rogare cōū
ad ea q̄ sunt m pace tibi? Quentes
g. q̄ ī possibile ē qui semel sunt il
luminati. gustauerūt eiā donū cele

te et principes sunt facti spiritus sancti gus
tauerunt nichilominus bonum dei verbum
virtutes seculi venturi. et prolapsi sunt
renouari rursus ad penitentiam. iterum
crucifigentes in semetipsis filium dei
et ostentui habentes omni laboze nutam
ne et de nobis dicat. Nis pcet sup
te ihrlm aut qs contristabit sup te
aut quis reuertet rogabe ea q i pace
sunt tibi. Ad vtiamq ar interpta
one hor qd sequit conuenit. Tu ausa
ta es a me dicit dns retro abulabis
Quia a me ausa es filio dei. et p h
etiam a do pce retressisti. retro abula
bis. Quod ar necesse manifesta r
plicare. Ihrlm q quoda cat i iudea
a q figurat vnusq iudei itelligu
qr ausata sit rpm ideo retro abula
bit. Fuit quippe tempus qndo no
abulauerit retro. nunc vo abulant
et conuersi sunt corde i egiptum ut retro
abulent. Quod ar sit retro ambulae
siue in pora extendi. consideba. Iusty
corum q retro sunt obliuiscens i pora
extendit. peccator posterioru meminit
pora no appetens. Qui ar posterior
meminit et puaricat in lege dni.
dicentis. ne conuertat retrorsum tollere
vestimentum suum i obediens e dicto eis
angelorum lot. Contempsit
ipsum saluatoris. neo mittens manu
sup aratrum et respiaes retro aptus e
regno dei. In lege quoz scptum ee rpm
angelos ad loth egredientem de sodo
mis dice. Ne respeceis retro. ne stete
ris i tota regione i mote saluum te
fac ne forte comprehendaris. Habet
et hoc intellectum dignum spiritu sancto.
Ne inquit respeceris retro. id est ad
puora extende. Dimisisti sodoma ne
reuertaris i sodoma. Dimisisti vina
atq pcta. ne regrediaris ad ea nec
steteris i tota regione. etia si pcedens
custodiens ipsum in quo dicit ne res
peceris retro. no tibi sufficiet ad sa
lutem nisi et consequter obseruaueris
nec steteris in tota regione Non
enim expedit inpienti pficere. ut stet i
regionibus sodomorum. Etia si sodo
ma tuistendisti. et a sathane regione
discedens. iapis liber esse supplicis.
expedit ut saluetis i monte Ne res
peceris retro ne steteris i tota regione
i monte saluum te fac ne forte comprehe
daris Si vis a sodomorum ruina no
comprehendi. ne reuertaris retro nec
steteris in regione eorum nec ad alia
pagus loth. sed cum inde discesseris
ascende i montem i quo sola salus
est montem ihesum xpsum tu
e gloria et ipsum i secula seculorum
Amen

Explicit omelia decima incipit
undecima De eo qd scptum e heu
michi heu mater usq ad id Si
conuersus fueris restituam te:

Medici corpm egro tantibz assistentes. et iuxta disciplinā artis suē volentes cumē eos qui ī infirmitatibz constituti sunt. vident tristia totūda pstructant et ī alienis calamitatibz merore ppō cōfictū. Semp enī consūsano cor ī gemitu. sp ī curis ē. Nōquā cū letis consorciū habent. cū vulneratis cū hys quorū carnes ī cōmodis varys debilitant. qui febribus estuant. qui dolore torquētur. ingi seruitio pseuerant. Et si q̄s cor vult īplē medicinā nō ~~ad~~ īdignat. nō obliuiscit ppositi artis suē. postq̄ cū hys fuerit quos sermo pfatus ē. Nec idcō inpheno dicimus q̄ et pphete medici quodāmō aliāt sint. et illuc ne semp iubeant vbi lāguētes sint. Non enī necesse habēt sani medicū. sed hy qui se male habent. Nō ātā a luxuriosis egrotantibz medici pacunt. hoc sustinent pphete at magistri ab hys qui curari nolūt. Odio quippe habent q̄ī pūpientes adūsum desideria languentiū. q̄si pphibentes delicys et varys cibis vtq̄ eos qui cū sint īfirmi nolūt esas īfirmorū vesci. fugiunt ḡ īobediētes languentes medicos et maledictis atq̄ īiurys ꝛpellunt. eaq̄ prius faciunt hys q̄ faciat q̄s īimicis et hostibus suis. Obliuiscunt enī eos q̄si amicos venē. id tm nō desiderantes quō dolores et victus pcimonia ex cor dispositione nō nascant. nec quō acutissimo ferro corpa secent. et exeant ut eos qui actores tantū cruciatuū sunt et nō sanitatis q̄ ex doloribus reddit. plūs igit egrotabat varys languoribus misit illos medicos pphetas deus. Vnus ex medicis et ihēmias fuit corripiens pcōres et conūtē volens a vicys ad vtutes. Illi vō cū debent ea q̄ dicebant audire. et continuo acusabant pphetam apd. iudices similes sui. Ex quo factū ē ut semp ī calūpnys et tristicias fuerit ihēmias eorū puersitate qui q̄ tū in se erat cumulū erant. iuxta pā ātā mordulitatem adhuc egrotabat. Istius modi aliq̄ loquit. Et dixi nō loquar et nō noiābo nomē dni. Et factū ē ut ignis ardens ī ossibz meis. et dissolutus sū vndiq̄ et ferre nō possum. Aliq̄ndo āt videns se sp maledictis clamoribz et īiurys īsectari. Heu mi inquit. heu mater ut quid genuisti me virū q̄ iudicer et discerner omī ~~tpe~~ terre? Et q̄ egō tantes bene consulentē iuxta medicinē disciplinam. audiē cōtempserant. nō pfuit inquit. Iursū q̄ q̄ illo spuāles pecunias cōmodāte. auditores atq̄ noluerunt. vt vtilitatem conseqrent. et fructū ex hys q̄ accepant reddeirent. ait. neq̄ pfuit michi quisq̄ Verū hī ātipans locutus sū prius q̄ exponeim nō pfuit neq̄ pfuit michi quisq̄ Duplex quippe sēptum ē. Nam ī mltis ex emplarbz continet nō pfuit neq̄ pfuit mi quisq̄ ī hys vō q̄ vēiora

sunt et cū hebreis consonant nō debui
neq; debuit michi quisq; Oportet g²
et id qd̄ m vsū ē atq; m ecclesijs legit²
exponē. et hoc qd̄ m hebreis codicibz
inuenit² tantū nō pterire. Predicauit
ihēmias mandata dīna. neq; hijs q̄
predicauit attendit Quāobrem q̄si
medicus libens ac pimptus medica
mīa languentibz tribuit et illis nō
sedm artis fitū curantis sed iuxta vo
lūtatem suā agentibz dicit. nō p fiu
et nō p fiuit m̄ quisq;. Quo dāmodo
enī bn̄ficiū consequit² ipē qui curat
si fructū laboris sui ī egrotante con
spicat. et p letīcā mentis eīā ipē
consequit² vtilitatem p̄ illud qd̄ ali
bi dicit Beatus qui loquit² ī aure
audientiū. Hanc igit² vtilitatem
quā consequit² magister ab auditori
bus suis si p fiunt audiendo dum
fructus ex salute consequit² Quodā
mō ihēmias de iudeis nō habē se di
cit nō p fiuit m̄ quisq; Si enī debet
auditoribus p desse quod loquor. au
ditores veō q̄ dicūt² abiciunt. et ego
dico nō p fiu et nō p fiuit m̄ quisq;
qui hanc vtilitatem nō sū cōsecutus
quā consequit² is qui beatus effiat²
dū m aurem loquit² audientiū. Po
test āt et alit² intelligi Qui cūq; dis
cipulis p̄ipit. si ingeniosus et ar
dentis naturē habeat auditores. q̄to
plus p̄cepit. tanto plus profiat illis
interrogantibz et de eo qd̄ dicit sepe
q̄rentibz qui sit sensus ī dicto. q̄ ordo
scp̄ti et volūtas. Ōn̄ econtrio ait. nō
p fiu et non p fiuit michi quisquā.
Ceterum āt et alia ~~expo~~ nobis exposita
residua est ppt² exemplaria cernora
m quibus continet² nō debui. neq;
debuit michi quisq; et hunc locum
considēmus. Reddite omnibus ōsi
tuit. cui vectigal vectigal. cui tōrē
timorem. cui tributū tributum.
cui honorem honorē. et vnūsis oīā
ī pn̄tat. nulli debens aliqd̄ officū.
vbi grā. honorans p̄entes ut parētes
fratres ut frēs filios ut filios. epōs
ut epōs. pbros ut pbros. dyaconos
ut dyaconos. fideles ut fideles ca
thecumenos ut cathecumenos. si oī
bus oīā rōdat nulli debz officium
Si vō rōdē debz et nō reddit. nō pt
dicē nō debui Cū enī debuerit nō
exsoluit Nō āt sequit² nec debuit
michi quisq; sic intelligendū est.
Ego quidem fenerari volui et spiā
les pecunias cōmodare. sed illi aū
terunt aures suas ab hijs q̄ dice
bant² neq; voluerī p̄ bē se doctiles
ut michi deberent q̄ audierant. idē
co nō debuit m̄ quisq; Si quis ei
voluerit sermones qui dicūt² audie
debitor fit eorū et qī debitor her ia
cū vsuras exigit² Ex quo expedit
auditoribz atque vba disciplinē
cū fenore. et fieri debitores. q̄ non
atque nec debē Accusant² quippe
tales dicente ppheta. nec debuit m̄
quisq; Nō āt ait heu m̄ heu mat
q̄re genuisti me vrū qui iudicer
et discernar omī terre. Non sic
existimo conuenie alijs ppheris
ut ihēmie Multi quidem ppheta

post aliquod spatiū post mali
nam. post ptā conūsi ꝓphetare
cepunt. ihemias vō a puero sup
sit vatinationis exordiū Et hi rei
possumus de scripturis atque testiō
nū. Ysaias nō audiuit. aūq; te
plasmauerim ī vtero noui te. et aūq;
exires de vulua sanctificauī te. et
ꝓphetam in gentibus ~~dedi te~~ posui
te. neq; ait nescio loqui qr iuueis
ego sū. sed ī visione sibi reuelata
ait. Ve michi miser ~~quia~~ ego quia cō
punctus sum. quia ī mūda labia ha
bens ī medio ꝓpli ī mūda labia ha
bentis habito. et regem dnm sabaoth
vidi oculis meis Et missū ē ad me
vnū de seraphim et tetigit labia mea
et dixit Ecce abstuli iniquitates tuas
et ptā tua purgaui. Prusina igit
ptā purgata sunt. et dignus effectus
spū sancto ysaias ꝓphetauit De
alius quoq; similia si quis requires Ar
nō talis ihemias ab ipis enī cuna
bulis spū sancto plenus ꝓphetae ors
ē. ꝓpt qd ait. ꝑm eōem enī sensum
primū debemus exponere. heu me heu
mater quare me genuisti virū qui
diuidet et discernat ab omni terra
Nuda ait huic locū interpretans.
ait ꝓphetam nō ad matrē corporale
her locutū fuisse. sed ad eā q gene
ret ꝓphetas ner aliā ēe matrē ꝓphe
tarū. nisi sapiam dei ad quā ait
heu me heu mater qi quē me genu
isti o sapia. filios vō sapie alibi le
gimus scriptura dicente. emittit sapia
filios suos. Heu itaq; me heu mater
mea sapia qi quē me genuisti virū
qui iudicet Nos ego sū a me hi natus
sum ut iudicet atq; discernar ꝓpt
interpationes. ꝓpt correpationem.
ꝓpt magisteriū. dū corrige nitor ha
bitantes sup terram. Si ihemias dic
quasi quē me genuisti virū qui iu
dicet et discernat ab oī terra. nō pos
sumus exponere quod sit oī terra. nec
enī ab oī terra diuidiatus ē ihemi
as nisi forte violenter scriptura tra
hentes dicam positū ēe oī terra pro
oī iudea. necdū quippe ꝓphetas eis
in illo tempore ī vniūsam terram p
ueneiant. nisi forte sicut ī alius multis
locis ostendimus ihemiā p dnō nrō
ihū positū. sic et in pnti loco interp
retemur Annotatum ī pnti capio lib
huius dictum ꝓphetam ī gentibus
posui te regna eiuciare et subuertere
et dispdere et edificare et plātare Ihe
mias ista nō fecit. sed ihs dns me
qui eiuciauit regna ptī. et edifi
cationes neqiuit subūsa. fecit ī aia
bus nris uistuā veritatē q regnare.
Quō igit magis illa cōueniunt
xpō qi ihemie sit arbitror et alia
plura et her q dicunt nūc ad dnm
referenda Et primū quidē videndū
ē an possit id qd ī congruū et blas
phemū videt ēe si referat ad dnm
id est heu michi heu mater salua
tor nr dicit miserans alios Ad qd
probandū exhibenda sunt testimonia
q manifeste nulli apta sint nisi
saluatori quō videns ihrlm fleuerit.
ihrlm ihrlm mquens q occidis p
phetas et lapidas eos qui ad te mis
si sunt. quotiens volui congregare

filios tuos sub alis xte z reliq̃ nec nō
et illa q̃ mãifeste a saluatore dicunt
Heu michi qr factus sũ sicut q̃ colli
git stipulã in messe. et sicut uiremos
i vindemia cũ nō sit botrus uue ad
manducandũ p̃ mutua Heu michi
aiã qr peryt ruiens a tin et qui
corrigat inter horẽs nō ẽ. Omis in
sanguine iudicant. Venit enim ut
meteret fructus. et q̃si stipula in
segete ꝓt pluri mos peccatores ip
tu. ait. Heu mi qr factus sũ sicut
qui colligit stipulã in messe. Venit
vindemiare botros uue in hoibus.
et imensis sceleribz iuentis dicit et
sicut uiremos i vindemia cũ nō sup
sit botrus uue ad manducãdũ p̃
mutua. In alio quoqz loco similia
hys ad prem̃ loquit dicens. Que
utilitas in sanguine meo. dũ descẽ
do in corruptionẽ? Quid tantope
hoibz pfiu qui nichil sanguine meo
quẽ p eorũ fidi salute pferunt?
Que utilitas i sanguine meo dũ des
cendo de celis. dũ venio in tinũ. cũ cõ
tumelys afficior. dũ porto corpus
huãnũ. quod hys oibz dignũ mt
homines ꝓpetuũ ẽ? Que utilitas
in sanguine meo dũ descendo i cor
ruptioẽ? Nũqd confitebit t̃ pul
uis. aut ãnũciabit ueritatem tuã?
Dale g ẽ ti qd in ihemia dicit. heu
mi heu mater quẽ me genuisti vir
nō iuxta id qd saluator dicit. heu
mi mater. sed iuxta id qd ẽ et i alio
ꝓpheta. heu mi inquit aiã mea qr
ꝓyt ruiens a tin. Aiã at homis
ẽ q̃ conturbat et tristis ẽ usqz ad
mortem. nō vbũ qd erat in pincipio
apud deũ. qd nũqm merui nũqm t̃
batũ ẽ. nũqm dixit heu michi. Neqz
enim vbũ sustinet mortẽ. sed homo
ẽ qui sustinet istos affectus et labo
res ut sepe exposuimus. Quasi quẽ
me genuisti virũ qui iudicer et dis
cernar ab oi tin? Si consideres ubiqz
martires condẽpnatos et de singu
lis ecclesys exhibitos ad tribunal. vi
debis quõ p singulos martires ihs
cõdempnet. Ipse ẽ enim qui i phibẽtibz
cũ dignitate testimonium iudicatur
Et hoc fideliter suscipias qr nō te
dixerit esse in carcere cũ fueris i carcere.
nō te esurie cũ esurieis. sed sometimz
In carcere inquit fui et venisti ad me
esuriui et dedisti mi manducãre. sitiui
et potasti me. Ita qz etiã si con
dempnat xpiãm nō p alia causa
neqz pro sceleribus suis. sed p hs tm
qd xpianus ẽ. xps ẽ qui cõdẽpnat.
Ex quo efficit ut in oi tin cõdẽpnet
ihs quotiens suãqz is addicit qui pro
eo condẽpnat. nō solũ at apud iu
dices seculi et tribunaliũ potestates
xps iudicat. sed etiã si calumpniã
xpianus ab aliquo patit et puocat
ad litem. tunc quoqz xps iudicat
tuiste. Quasi quẽ me genuisti vir
qui iudicer et discernar ab oi tin.
Possum et aliter intelligẽ quomõ
ihs xps condẽpnet et diiudicet ab
oi tin. Quis iproborũ nō cõdẽpnet
xpiãnã irligionẽ? Hs gentiliũ salẽ
transitorie nō exutit eã? Hs iudeorũ
nō de xpiãnis loquit. qs de philo
sophis. quis de iperitis? Ubiqz xps

condēpnat atq; discernit. Et ab alys
quidem condēpnat. ab alys nō con
dempnat. Si nō condempnat cer
pit. Ipse ei ostiū ingredit ad te cre
dis in eū vesat tecū. Si vō de rligiōe
audiens rpiana. nō ꝛcepis eā nichil
aliud facis q̄ condempnas ihm. ut
mendacem ut seductorē ī cervē mū
dū trahentem. Nī quē me genuisti
virū qui iudicet et discernat ab oī
tēu. Iniquū ei penitus nō credunt
condempnant eū. Qui āt credunt
et adhuc ambigunt ad iudicat eū.
Duo igit apud hoīes rpūs ꝓpetur
Ab mandulis condēpnat. ab ābigē
tibz discernit. Si portas ymagine
celestis deposita ymagine terreni.
nō es tēu condempnans eū. neq; ī
tēu in qua iudicat atq; discernit.
Vertus mea defecit in hys q̄ male
dicunt michi Apls loquit de salua
tore nrō. qr crucifixus fuit ex infirmi
tate. Sicut ꝓpheta similia testat dicēs.
Dnē quis credidit auditui nrō. et
brachiū tuū cui revelatū ē. Annūcia
auim) coram eo sicut infans. sicut
radix in tēu sitienti. Nō ē ei spēs
neq; decor Vidimus eū et nō habe
bat speē neq; formā. sed spēs ei)
īhonorata ē et deficiens cercta filios
hoim. Homo in plaga et dolore su
ens ferre infirmitatem. qr aversa est
facies eius depdatus ē nec cōputatz
Hic pcūū nūū fert et ꝓ nobis dolet
Et nos estimauim) ī doloribus eū ē
et in plaga et vexatione. Ipe autē
vulneatus ē ~~ꝓpt~~ et īfirmatz ꝓpter
iniquitates nras Doctrina pacis nre
sup eū. liuore eius sanati sumus Igi
suscepit infirmitates pcōrū nrōrum
et portauit nos et venit ad eos q̄ ma
ledicebant sibi. Vertus defecit ab eis
qui maledicebant de celestibus desce
dentem. Sil eū ut assuꝑsit seruū for
mā. vbū caro fām ē. et exinaniuit se
et iuxta aplm dicentem. euacuauit
semp̄m formā seruū accipiens. Hunc
quoq; loquit. Vertus mea defecit ī
hys qui maledicunt mi. Videamus
āt ipō nobis sensū tribuente. si ex hi
sermone possumus et adhuc aliquid
manifestius ab hys q̄ dtū sūt discē.
Erit lux veā q̄ illuminat oem hoiez
venientem ī hunc mūdū. Lux veā
filius dei ē qui illuminat oem ho
minē venientem ī hūc mūdum.
Iniquū īōnabilis ē. ꝓiceps vēlu
cis effiat. Rōnabilis ē āt oīs homo
Cū igit oēs homies rationabiles
sint in quibusdā vtus vīs auget.
in quibusdā minuit. Si videis aiaz
vicys et ꝓturbationibz seruiētem
videbis quō vtus deficiat ī ea. si vi
deris sanctam et iustū videbis ~~qō~~ ut
ꝓ singulos dies vtus dei ꝓficiat et
crescat in ea et hoc qō scrbit de ihu
aptabis ei Neq; enū tantū mō ihs
ꝓficiebat sapiā et etate et grā ap)
deū et apud hoīes verū et ī singu
lis ꝓfectum sapiencie et etatis et gr
cie ꝛcipientibz. ꝓficit ihs sapiēcia
et etate et grā apud deū et hoīes.
Sermo g) filius dei qui erat dō vbū
qui habitabat ī dicente. heu michi

heu mater et reliqua iuxta naturam
sue maiestatis loquit. virtus mea defe
cit in maledicentibus michi. Si qs ma
ledixerit vbo. statim rapit vitem et
tormenta ppetit. Vt enim in maledicti
bus defecerunt. sic in benedicentibus
cresat. Fiat dne dirigentibus eis. si non
astiti tibi in tpe malorum meorum. Nd
e qd dicitur. fiat dne? Qui pt ex ipo
sermone considerat. Hys ipis dne di
gentibus qui maledicebant m. virtusq
definebat in eis. fiat eis cum ad pei
tentiam conversi post maledicta qbus
me insequebant ambulare tempt viam
rectam. fiat dne dirigentibus eis. si non
astiti tibi. Reddit rem quare hys
qui maledicebant sibi postulet di
rectione atq virtutem dicens. si non
astiti tibi in tpe malorum meorum. Astitit
patri ppiatio p ptis nris et dep
catus e eum in tpe malorum nrorum
Neq enim astitit ppt tempus afflic
tionis nre. sed cum adhuc ptores ee
ihs xps p nobis mortuus e. Si non
astiti tibi in tpe malorum meorum. et i
tpe tribulationis eorum exungat timi
tus. Ego astiti tibi p eis. Quis ait
e timitus nr nisi zabulus qui t
bulabat nos. et iugo seruitutis p
mebat? Adversus que astitit patri
saluator. et de captiuitate nos libe
rans reddidit libertati. Et ppheticte
dns dixerit. potest aute et ppheta
ede dixisse pplo et i tpe malorum me
orum. Sup q respondet dns et loqtur
ad pplm qui a saluatore. sue a pphe
ta fuerant accusatus dicens. Ferrum
optorum erum virtus tua dura et i domi
bilis q mollire neqat q vir pducat
ferrum et optorum erum. virtus tua id. est
secans et diuidens et bene composita
disturbans. In malo nunc dicta virtus
Et thezauros tuos in pdacione con
credit ds. et dat eos in commotione ppt
peccata eorum. Dicitur ne hos qs sibi i
tra thezaurizauerit? Vnusquisq ei
hominum thezaurizat sibi. si pcor e
in tra. si iustus in celo ut nos docuit
euangelium. An qd dicit ihs e? Ecce
vnus thezaurus ieremias. alius the
zaurus ysaias. Thezaurus eat et
moyses et reliq pphete. Thezaurus
ds abstulit a pplo et p xpm q dixit
auferet a vobis regnum dei et dabit
genti facienti fructus eius. largitus
e nobis. Dabo gs ppt pcta tua the
zauros illius ~~pli deus~~ tuos i depda
tionem Dedit nobis thezauros illius
pli deus. qr illis primum credita sunt
eloqr dei. et nobis dem tpe attributa
Idqr qd sptum e auferet a vob regnum
dei et dabit genti facienti fructus
eius. asseri mi ia ee cpletum. non quo
sptum ablata sit. habet quippe le
gem et ppheras. habent volumina
sptuum diuina. sed qd non itel
ligunt ea. atq ita regnum dei ablatum
e. dum sptum sensus auferet. Cessant
apud eos legis et ppherum interpta.
legunt oia et non intelligunt. exple
ta illa per aduentum dni ppheta. Da
de et dic pplo huic. Audiendo audi
etis. et non intelligetis et cernentes
videbitis. et non cnetis. Transiatum e

enim cor ppli huius. Necnon et illud quod
ab ysaia dicit. Auferet dnus a iudea
et a ihrlm validum et validam gi
gantem et virum bellatorem et iu
dicem et ypheta et arbitrum et sa
pientem auditorem. Hec omia abstu
lit ab illis deus. et nobis qui ex gen
tibus sumus. si tamen atque voluerit
tradidit. Et thesauros tuos in dep
dacione dabo et commocione pp omia
peccata tua et in omibus finibus tuis. Quod
dicat tale est. Ista omia pp peccata tua
quia in vniuersos fines tuos pueneri et
reddita sunt. Nullus quippe finis
illius ppli qui non peccatis eius repletus
sit nec poterant non omes fines eorum
peccatis repleri qui quantum in se fuit in
terfecit iustitiam. si xpus est iustitia.
interfecit sapiam si xpus est sapiencia
interfecit veitatem si xpus est veitas.
Non ypocrite crudeles contra filium dei
acclamantes hec omia prodiderit. Sur
gens dnus meus ihus xpus non apparuit
ultra interfectoribus suis. sed tum ar
dentibus sibi ex mortuis victor oste
sus est. Et dabo te in seruitutem in
imicis tuis. in tua quam nescebas.
Seruiuit ppli iudeorum inimicis suis
et dispersus est in tiam quam ignora
bat. Quia ignis succensus est in na
mea super vos ardebit. Post ista quam
exposuimus et comminacionis vba
ad pplm ille qui supius oraverat com
plet oracionem et porubus quam sequuntur
adiungit. Tu cognouisti dne me
mor esto mei et visita me. Inoten
tem me fac a persequtibus me non in
patientia. Et ypheta pt hoc dicit pas
sionem passus ab his quos incrpabat
qui veritatem audire nolebant. Inimici
quippe eius factus est verum dicens. po
test at et saluator hec dicere usque ad cru
cem persecucionem passus a pplo. Non in
patientia. Quod est quod apt non in patie
cia: longanimis fuisti semper pplo
huic delinquenti super hoc quod etiam adui
sum me excrit temeritatem suam noli
esse longanimis. Et iuem non fuit in
patiens dus. Si enim considerabis tempora
passionis dnice. et tunc ihrlm qui
do subiusa est. videbis quomodo non in patie
cia abusus sit eis dus. A quinto decimo
quippe ano tyberij cesaris usque ad
subiusionem templi dei. videbis quo
poterit modicum aliquod temporis in
patienciam delinqui. ypt eos qui per
signa atque portenta aplorum editum
erant. Eas quomodo accepi pp te
obprbrium a contempnentibus sermones
tuos. Potest hoc fieri ut ypheta hoc dicat
contemptus a pplo pcore super his quam
ypheabat. Aut quippe et alibi. Com
plebo dies meos nrisione. Obprbrium
quod patiebat ab his qui sermones dei
audire contempnunt et deprecat ut di
hi habeat auxilium dicens. Eas quo ac
cepimus ypt te obprbrium a contempnen
tibus sermones tuos. consumas eos.
Potest hoc dicere ypheta. sed magis
conuenit saluatori pro cuius consumacione
venit consumacio ihrlm et interfectio
ppli iudeorum. Post hec quam multa passi
sunt yphe ypt legationem vbi et inter
pacones dei quod ad pplm perferebat

oportet auditores paucas cõmoueri de
vitis eorũ atq; pmissis et mũ voluntate
ut iuxta possibilitatem virtũ si volu
mus requiem consequi cũ pphetis etiã
opa eorũ fuerit nutam. Quid at istius
modi e? Frequẗer in oratione dicam
Deus omps da nobis ptem cũ pphe
tis. da cũ aplis xpi. da ut veniam
ad vestigia vnigeniti. Ecce loqntes nõ
sentimus quid loq petam? Rei enim
hoc dicam. Fiat et nos hodio sic habei
ut odio habiti sunt pphete. et da nob
vba talia sup q pseuionem paciam
Da in istas made calamitates qs
apli sustinuerũt. Dice quippe da mi
ptem cũ pphetis nolentem id pati. qd
pphete omn iustissimũ e. Dice da mi
ptem cũ aplis nolentẗ ex affectu pau
li vere loqui. in laboribus plurimũ
i plagis habundat in carceribz sup
modũ in fo mortibz sepe et reliqua
omn iniquissimũ e. Si itaq volumus
requiescere cũ pphetis. considerem vitas
pphetarũ. quo ex eo qd increpabat et
arguebant delinqntes. obburgati cõ
temptiq sunt. Condempnati i ortisioes
gladij obiuerũt. circũeuntes i me
lotis. i capinis pellibus i egestate i
tribulatione i miseria i solitudini
bus errantes. Eo tpe quo erant sy
nagoge plurime i isrl. nichilo min
illi in desertis et montibz in cauinis
et specuinis latitabant. Qd g e?
Si qs vult vmitari pphetarũ vitas.
increpet arguatq peccantẗ. Statim odio
habiẗ. statim et detinebiẗ. statim patiet
insidias. Qd etiã nũc i ecclesijs vi
demus. sepe accidẗ. peccant quidlibz
quispiã is qui pplo psidet qui regit
ecclesiasticam disciplinã. erant eũ de
congregatione sanctorũ. Licet ille ar
guat iniquitatem. laterent eũ qui qntũ
in se fuit etiãz vindicarent. Verum
nos nõ pbeam auditũ. hys d ppt ex
cõmunionem sui cũ positos qi oes
ecclesie cõuentũ vesano ore dilace
rant. Beati vo apli oi ãmiratione
digni inumerabilibus ppt veritatẽ
triumphis affecti loquebant. ppterea cõ
placebo mihi in infirmitatibz. i neces
sitatibz in pseuionibz. et i angus
tijs p xpo. Hoc tm nos laborare cõ
uenit ut p nulla alia re nisi p xpo
sustineam cõtumelia. et necessita
tis causa sit xps. Id optem ut male
dicta pessimi. pro veritate nos male
dici sciam. qr defendim eã. et sep
tuma voluntate cũ oi fiducia pdi
cam. Igit quantũ possum ad vi
tam pphetarũ et aplorũ conisanoes
immutandã nos extendam. moles
tias et periula nõ euitantes. Athle
ta enim si difficultatem certamis fu
gerit. nõ cũ letitia coronat. et lau
dis glam nõ consequit. Et erit in
sermo tuus in letitia. Nõ ait est
sed erit. Siquidem in pnti tpe car
ceres. exilia. cõtumelias ac labores
michi tribuit. sed horũ oim finis
erit letitia. Et erit sermo tuus i leti
tia et gaudiũ cordis mei qr inuoca
tũ e nomẗ tuũ sup me dne omps
Etiã si xps hoc dixit non abhorret
ab intellectu. Nomẗ quippe patis

inuocatū ē sup ~~me~~ eū. Non sedi in cōsilio
ludentiū. Si qn̄ videbat ꝓphetes non
sollicitorū consiliū. sed ludentiū. fu
giebat illud. Vn̄ oportet nosse diffe
rentias consiliorū solliciti atq; ludētis
Si hoc consiliū nr̄m sollicitū ē. si
oīa cū ecclesiastica diligentia q̄rit. si
sermo cū disciplina. si vita sollici
ta ē. si negotia cū cautela. consiliū
nō ē ludentiū. sed sollicitoꝝ. Si autē
dēliquerit studiū r̄ligionis. et vaca
uerit lusibus mūdi istius q̄ veniūt
a p̄uitate. fit consiliū ludentium
Ait itaq; ꝓphetes Non sedi in consilio
ludentiū. sed timebā a facie manꝰ
tue. Cū duo m̄ eēnt ꝓposita. sedē ī
consilio ludentiū. et offerre maies
tatem. aut certe surgē de eo. et ea
facē q̄ tibi placita erant. magis ele
gi surgē de congregatiōe ludentiū
et amicus tuus ēē. q̄ contraria faciēs
inter eos qui tui hostes sūt cōputari
Non sedi in consilio ludentiū. sed
timebā a facie manꝰ tue Et salua
tor nr̄ nō sedit ī consilio ludentiū
sed surrexisse se docens ait. Dimit
tet domꝰ vrā deserta Reliquit enī
sermo diuinꝰ consiliū iudeoꝝ. et
aliud sibi consiliū egentibꝫ cōgre
gauit Solus sedebam Et ipē tm̄
sine expositione sermo edificat au
dientes. Qn̄ ē mltitudo peccantiū
nec sustinet secū iustū et piū viuē.
nō īdecens ē fugē congregatiōēꝫ eoꝝ
et ymitari ꝓphetā ~~dicentē~~ loq̄tē solꝰ
sedebā. ymitari helyā miserabilit̄
conq̄rentem. Dn̄e ꝓphetas tuos occi
derunt. altaria tua fuffoderunt. et
ego relictus sū solus. et q̄runt aīaꝫ
meā accipe eam Si at̄ voluerimꝰ et
sacratius aliquid accipe in eo qd̄ d̄
solus sedebam forsitā īueniemꝰ īt̄
p̄tationem dignā spū sancto Quā
do vitam mltitudinis ymitamur. nec
ē conuersatio nr̄a a ꝓplo melior. nec
cōtempto deo iudice ab oī malicia se
ꝑata. nō possumꝰ dicē solus sedebā.
sedemus quippe cū pluribꝫ. Quādo
autem vita nr̄a fuerit ~~hmodi~~ istius
modi ut nullus nob sensu. sermoē.
gestis coeq̄t. tūc possumꝰ dicē solus
sedebam. Licet et ei qui nō ē pb̄r aut
ep̄s aut dyaconus aut alia qualibꝫ
decoratus dignitate ecc̄e. bn̄ viuēti
dicē solus sedebam. Nā amaritu
dine plenus eram Si arta et āgus
ta via ē q̄ ducit ad vitā expedit tibi
ab oī dulcedine r̄cedenti. ut amari
tudine ī p̄nti seculo cōplearis. An
ignoras qm̄ solep̄nitas dei iūctis a
maritudinibꝫ celebrat̄. Ait quippe
sermo diuinꝰ. Cū habueritis diem
festū azima sup amaritudiē mā
ducabitis. Sil' at̄ disserendū puto
quid sibi velit hec iussio q̄ p̄cipit
agentem pascha dei azima cū ama
ritudinibus manducare Et de azi
mis quidē meā int̄pretationē apl̄s
paulus exposuit. de amaritudine
vero qd̄ sequit̄ necesse ē ut aliq̄d a
postolice disputationi simile r̄piat̄
De azimis itaq; apl̄s ita ait. Festa
celebremus nō in fermēto malicie ve
teris et nequicie. sed ī azimis sinceri

tatis et veritatis. De amaritudinibz
necesse ē ut talis ratio rddat q̄ doceat
sic eas celebrandas quō azima cōme
dant. Habeto sinceritatē et veritatē
et amaritudines sequēt. et mādu
cabis azima sinceritatis et veritatis.
Paulus qr istusmōi azima come
debat. seqbat eū amaritudo dicēte.
Inimicus factus sū vēa dicens azā
ducabat amaritudiēs ī dolōe et la
bore in vigilijs frequēter ī fame et sitī
extinctem quibz pro totius mūdi
salute intendebat et q̄ eū p̄sidem ve
ritatis faciebant azima cū amaritu
dinibz manducāe. Et ler quidē her
diat. azima cū amaritudinibz cōmedi
te et ī plenū sicuti et ī alio dicit de
quibusdā. Manducate et ī plete vos
Propheta vō nō ait amaritudiēz come
di. sed amaritudiē rpletus sū hēc
in me tantū seculi p̄sectionū pō
dus incubuit ut plenus amaritu
diē fierem. Quāe q̄ me cōtristant
confortant in me? multa passus ē
ihemias ab his qui veritatē di au
die nolebant et erāt illo ī hoc seculo
fortiores. qr nō ē rgnū dei de hō sclō
sed de alia quadā rgione viuētiū.
Et saluator ait. Si eēt de hō mūdo
rgnū meū ministri mei laborarent
ut nō traderer iudeis. Confortāt g
adūsus eū ī seculo isto. Et qr iusto
debilior sit a p̄seqntibz se. vide mar
tirū passiones. Iudex ī altis tribu
nalibz sedet ad iudicū et ad delicias
sententiā p̄mēs xpianō ī quo xpūs
habitat iudicat plenō amaritudie

et ad mortem usq̄ subiectus confor
tatis ī imicis suis adūsū se dicit.
Plaga mea firma ē. Quid cōfortāt
ī me vulnēa inferunt michi Et
plaga mea firma ē. siue de cruce
dnī p̄dicatū. siue de iustis siue spe
cialiter de ihemia volucris ampē nō
abhorret a sensu. Plaga mea fir
ma ē. Vnde sanabor? Et saluator pt
dicit vnde sanabor. resurrectionē
suā p̄ clauorū vulnēa ānūtians
et iustus qui p̄ plagas rcipit sāi
tatem. Factū ē michi subaudit
sicut aq̄ mendax nō habens fidē
Liquidē plaga mea nō manz. sed
sup me transit. Inde hō dicit dnīs
Si conūsus fueris restituā te ad
horiēs her loquit dōs q̄s rūtū vult
ad salutem. Videt at quēdā sig
nificāe misteriū. ī eo qd ait rstitu
ā te. Nemo quippe rstitu pt. nisi
ī eū locū vnde ānō discesseat. vtputa
si mēbrū corpis mei fuerit a cō
page disuūctū. meditus illud ī
prisinū locū rstituē conat Si a
liquis separatus a patā ī exilū
mittit et postea p indulgēs eorū
q̄ prīt exules solue rddit libtati
rdit vnde fuerat expulsus exules q̄q
abiectis ex ordiē suo rstituit ordini.
si accepit veiāz. Iste nūc dicit ad
mōrle genō id. est ad nos horiēs. q
a dō fuerāt ānsi. si cōūsi fueritis
rstituā vos. Fīs q̄ppe p̄missiōis rsti
tuto ē. ut ī actibz aplōr legō vsq̄
ad tpa rstitutionis omīm q̄ locutō ē dōs
p os scōr ph̄ar ī re ihu. cui ē glā: ip̄ ī sl̄o

Expliciunt omelia xi | Incipit xii de eo qd scptu ē Ecce ego mittā piscatores meos et piscabūt eos usq ad id pcz iuda scptu ē Filo ferreo ī vngue adamantino sup pectus cordis eorū.

In euangelio qd sm matheū ē saluator nr̄ venisse scbit iuxta mare galilee et ibi vidisse symonē et andreā frem eius mittentes retia in mare. erāt quippe piscatores. Subiūgit addit. Videns at eos ihs dixit ad eos. Venite post me. et faciā vos piscatores hoīm Et relinquentes retia secuti sunt eū. et fecit eos saluator de piscatoribz piscium piscatores hoīm. Alios quoq duos fres ī uenit dns iacobū zebedei et iohēz fratrē eius ī nauiculo cū pre zebedeo refīcientes retia sua. Qs cū similit ad euāgelij mīsteriū pnuntiasset piscatores hominū reddidit Qs qd g̃ iuxta hāc historiam considerē discipulos saluatoris. vti habeant gnū sermonis ita scptura ratione contexta ut retia q possint sup humanas aias gr̄o artificio supfundi et cōsideret hō ipm cū sūma ratione fieri. videbit quō nō tūc saluator tm. sed etiam usq ad pnitem die mittat hoīm piscatores. Istiusmodi eos de mari aiā liberare et ex abissimis fluctibus ad auram pducere liberiorē. Verū illi pisces cū sagenis retibz atq hamis extracti de aq fuerīt mortui. apud nos vō cū aliqs fuerit ī nonis rethe cōprehensus et eductus de mari seculi. moritur quidem et ipe sed pro sed mūdo ut consurgens xpo viuat deo Qs g̃ possis ad intelligendū sensum ipsi conam exponere animo īducere pisces de mari extractos aliā rursus vitam assumere. et aliud corpus īduere tunc scies quo nobis pfecerit exēplū Nemo blasphemet. nemo laceret. Nemo vocet crimen. qd ob alterius adductū ē intelligentiā. Et tu ignis cū de seculi huius fluctibus p discipulos dnī fueris extractus. mutā vitā corpis. mutā sensū anime. Nō sis ille pisces qui ī salsis vsabaris vndis. sed de pfundo gurgite eruti ad meliora conūtere Nos at oes reuelata facie glam dnī cōtemplantes in eandem ymaginē tnsformamur de glam in gloriā. qi a dnī spū. Et cū fueris ab aplis et discipulis ihu marinis fluctibz liberatus noli qrere pfundū sed in montibus sit cōuersatio tua. ut iā nō habeas opus piscatoribz q te rursus de fluctibz extrahant. sz alijs quibusdam quos venatores scptura nūcupat qui te postea venent de mōte. de colle. de locis altioribz. Ibi sit deambulatio tua. ibi mes gressus et statio Oblituscere maris. oblituscere vallium at pfundorū. Veni ad mōtes pphetas. veni ad colles iustos ut ī ipis sit conūsatio tua ut cū dies mortis aduenerit mittant venatores alij quidā a piscatoribz qui sup assumptione constituti sunt et te cū ceteris sanctis de colle. de mōte. de altioribz locis accipiant. Vide autē si nō

sacrata voce in eandē sententiā ꝓphe
ta consentiat dicens Ecce ego mitto
piscatores multos dicit dn̄s. et pis
cabunt eos Et p⁹ hec mittā venato
res multos et capient eos sup̄ oem̄
montem et sup̄ oem̄ collem Si vis
et tu ab alijs venatoribꝫ capi caue
ne v̄seris in vallibus ne ī alia hu
mili r̄gione consistas. Quere colles
q̄re montes ī quē viso ꝓplō dn̄s ascē
dit. et secuti sūt eū discipuli. et api
ens os suū docebat eos dicens. beati
pauꝑes spū. qm̄ ipōrum ē r̄gnū dī
et reliquas septem beatitudines. Ne
q̄ vō putes hijs venatoribꝫ licere
aliūde hoīes nisi de mōtibꝫ et de col
libus capꝑe. Et qd̄ sequit̄ de cauernis
petrarū. vn̄ possū intelligē petras
vn̄ cauernas petraꝝ. Venio ad exodū
q̄ro aliq̄ interp̄tationis occasionem.
ibiq̄ īuenio volentē moysen vidē
deū. et dn̄m eadē ꝓmittentē atꝫ dicē
tem. Ecce pono te in cauerna petre. et
conspicies posteriora mea faciē aūt me
ā nō videbis Si consideres quid ibi
petra dicat̄ et foramē petre ītelligis
quid sit ih̄s xp̄s Bibebant aūt de spi
rituali seq̄nte eos petra Et sup̄ pe
trā statuit pedes meos tricesiō octa
psalmo dicit̄. Qd̄ foramē petre? Vi
de eū apud deū patrē v̄bū deū et vide
bis integrā petrā. vide dispensatiōē
assūpti corpꝫis et videbis foramē pe
tre ꝑ qd̄ posteriora dei iuxta possibili
tatem ībecillitatis sue humanꝰ ītuet̄
aspectus. Hoc ē enī qd̄ ait. videbis
posteriora mea Inueni vnā cauernā
vnius petre. q̄ro alias petras et alias
cauernas. Venio ad chorū ꝓphetarū atꝫ
apostolorū et dico q̄ oēs ymitatores
xp̄i petre sint ut petra ē ille q̄ docuit
Et sicut ille habet foramē ꝑ qd̄ vidē
posteriora dei. eodem⁹ vnusquisq̄ nr̄ꝫ
qui ꝑ sermones suos viā pandit ad
intelligendū deū facit et se foramen
petre. Si aūt alit̄ vis intelligē petrā
et petre foramen. vide ꝑ moysen legē
ꝑ ysayam ꝓphetam ꝑ ih̄emiā alia
diuina eloquia Sin vō angelus fu
erit et loquat̄ in hoīe iuxta illud ꝓ
pheticū. angelus qui loq̄bat̄ ī me.
esto in angelo. et ꝑ foramē eius āgeli
ce locutionis videto deū. Exemplū
habeo necessariū ut doceā quomodo
possit aliquis ī angelo cōsistens vi
dē deū. Scriptū ē in exodo Et appa
ruit angelus dn̄i in flāma rubi
moysi et videbat moyses q̄ ardebat
ignis et nō cōburebat. Et nō sicuti
ceꝑat scriptura ī eo qd̄ dixerat appa
ruit angelus dn̄i. sic et in r̄liquis
subsecuta ē ut diceret ego angelus
dn̄i. sed ut ego d̄s abraham et d̄s y
saac et d̄s iacob. Erat g⁹ ibi d̄s ī āge
lo visibili ꝑ foramen eius apparebat
dei posteriora. Quia igit̄ nescis q⁹
tꝑe mittant̄ venatores. caue ne q̄n
de monte descendas ne r̄linq̄s col
les ne de cauernis petraꝝ exeas. Si
enī foris fueris īuentꝰ. dicent̄ t̄ ea
q̄ hij q̄ foris sunt merent̄ audire.
Stulte hac nocte aīa tua auferet̄ r̄
pente a te q̄ autē ꝑasti cuiꝰ erunt.
Dicent̄ aūt ista tibi. si dixeris des

tuā apothecas et maiores edificabo
et dicam aiē mee. aiā habes bona po
sita ī ānos multos ēquiescē cōmede
bibe lētare. Aiādūtis de montibus et
collibus descendentem. aiādūtis con
sistentem extra petre foramen quomō
exiret. et ea bona putet ēē q̄ nīlla sūt
dicens. Dicam aiē mee habes mīlta
bona ēposita. frumentū et vbtatē
ēienorū fructuū arbitratus ē ēē bona
nesciens q̄ vē bona nō nascūt ī ma
ledicta terra. sed m celestibz ēgiōibz
thezaurizaut sibi m ēm q̄ m ēm
ēē thesaurus ē arbitratus. Dic q̄s at
sublata carne sequēt dnī ihm et the
zaurizat sibi m celo. nō dicēt ei stulte
hac nocte anām tuā repetunt a te
sed venatores venientes et q̄rentes
aiālia de montibz de collibz de cauū
nis petrarū etiā cū illū pīt accipient
de venatione sublimi et ad sublimi
ora beatitudīs ēgna portabūt. Nē
oculi mei sup oēs vias eorū. Sup
oēs vias eius mōi hoīm q̄ ī mōtibz
conuīsant ī collibz ābulant ī cauūnis
habitant petrarū habet oculos dē
Et si se abscondēt a facie mea Ch'
sancti sunt nō se abscondūt a facie
dei. qui at ī iusta abscondūt a facie
eius Adam post transgressionē celes
tis mandati audiuit vocē dnī dei
deambulantis ī paradisum p' meridiem
et abscondit se Sancti ēō nō
fant. sed constanā actuū scōā habz
fiduciā ad deū Si enī nos constanā
niā nō ēprehendeīt fiduciā habē
ad deū et quodcūq̄ petierim' accipie'
ab eo Verū adam quāiuis permanent
tamen nō vsqueq̄q̄ ad pfectā mali
tiā mens eius corruent. et iō abscō
sus ē a facie dei. Cū at ī prius fīēnda
vsq̄ ad pfectam malitiā corruerit
aiādūte quid fecerit. Egressus ē a fa
cie dei et habitauit ī ēra. Si ad meli
orē conpationem venias melius est
abscondi a facie dei q̄ fugē eum
In alio enī conscientie vulnus ī fluctu
tenebras et secreta pquirens leuāē
oculos nō patēt m celū. ī alio autē
ex despatō nata cōtumacia negat
deū. Non se g' abscondēt a facie
mea neq̄ abscondite sunt iniq̄tates
eorū coram oculis meis. Nu sup q̄s
iustos dici. qui se abscondēt a fa
cie dei. aliqn fuerunt ī pcis q̄do
erant ī mari ex quo a piscatorib
extracti sunt. Ne itaq̄ suspicem
q̄ nō ex mia. sed ex pprio meito
de pfundo ad montes venerunt cō
mones illos sermo diuinus. et ī ill'
nos idcirco mē pspēa atq̄ felicia
tristia msent et dicit. Neq̄ abscō
dite sunt iniquitates eorū contra o
culos meos Que sequūt difficul
tatem nobis mēpretationis obiciūt
Siue enī intelligim' ea coherere
superioribz nichilominus de ēribuē
dis supplicis pximesciam. siue nō
videntē hereie cū superioribz q̄ de pis
catoribz et venatoribz dicim' et sic
nō modicū nobis scrupulū gene
rant. Et ēribuā illis pmū dupli
ces intelligentias eorū et pcā eos
ī quibus cōtaminauerūt ēra ī mor

tranus abhominationū suarū et iniquitatibus suis quibus hereditatem meam impleuerunt. Quid autem primū siue non intelligentes quidā quid septuū esset absti lerunt. siue septuaginta interpretes sicut et cetera secundū dispensationē suā auferre voluerunt. dicentes. Nos istū totū cū ceteris editionibus confentes inuenimus positū. et retribuebā illis primū duplices iniustitias eorū. ut ostendat quid etiā si ex posterioribus fur tis digni effecti sunt. beatitudine di. attamen qui aliqui pertinuerit. et hu manis vitiis non turbant primum oportet eos rerum suā delicta. Et vi de si non vera sit ratio. Quis primū non rapit? Nempe ille qui post ordi lationem et baptismū audient dnī dicentem. Dimissa sunt tibi peccata. ne ultra peccaueris Si autem p lauacrū et veniā delictorū rursus ad pristinas sordes fuerint reuersi. et adhuc in perfecto sensu ab apostolorū vestigiis recedentes. aut iniusta gesserint aliqui aut certe in ipsa iustitia sint aliqui iusta peccata. quid de nobis fiat considerā. Nerūne egredietes rapiemur p virtutibus primis et dimittent nobis ea q̃ scientes peccauimus ā plectemur p delictis. neque rapiemur primis p virtutibus. Sed neutrū horum vera est. qr et p peccatis torquebimur. et p iustitia primis q̃ merum rapiemur Si ei pter fundamentū dñi xpi non solū in tuo corde aurū et argentū et lapidem pretiosū. si tamen habes aliquid auri ul argenti edificauerit. verū et fenū lignū stipulā. quid est vis fieri cū anima educta fuerit a corpore? Dicū nā vis ingredi in scā cū lignis tuis nō feno et stipula ut polluas regnū dei. an ppe lignū fenū stipulā foris residet. et p auro et argento et lapide pretioso non mercedis ampere? Sed neque hoc equū est. Quid igitur sequitur. nisi ut primū p ligna ignis tibi det. qui consumat fenū. ligna ul stipulā. Deus quippe nr apud eos qui possunt intelligere dina. ignis dicit esse consumens Et cū dicat ppheta deus nr ignis consumens est. non apposuit quid consumat tibi de linquens de manifestioribus intellem Neque enim id quod ad ymaginem et similitudinem suā permanet ignis iste consumit non ppriās creaturas. sed sup edificata ligna fenū stipulā. locus est diffinal et ad interpretandū nimis sudoris egens. ut cū primus sedā conueniant Reprimissiones legimus et p pspera tristia predicant Et retribuā inquit illis primū duplices iniustitias eorū Necessario appositū est primū. primū quippe ppter iniustitias tormenta petimus. deinde ppter iustitiā coronam. Neque enim contrario ante tribuenda sunt iusta. et sic reddēda peccata ut cessantibus bonis vitia etiā permaneant. sed ante rapiemur mala et deinde bona. ut sublatis vitiis. virtutes permaneant iterū. Observa oem thezaurū septiūq̃ et inuenies sp deū ea primū cōminante q̃ tristia sunt et ea demceps intente q̃ letitiā pbeāt audientibus. Dicit et

vnuſitat. percutit et ſanat. Ipe dolorem
fecit et reſtituet. percuſſit et manus eius
ſanauerunt. Sup hus gs qui iuſtus
e intellectu pro conſidere q diuitiis in ge
miſcat et dicat. Domine quis habitabit
in tabnaculo tuo. aut quis requieſcet
in monte ſancto tuo? Qui ingredit
ſine macula et operat iuſticiam. qui
loquit veritatem in corde ſuo. q non
egit dolum in lingua ſua. nec fecit
proximo ſuo malum et opprobrium non acce
pit aduſus proximos ſuos. Nos etiam
hus opprobriamus a a peccatis ad pe
tenciam conuertunt. ſcptum dicente. ni
ypocrita vivo conuertenti a pcis. Ob
probrium non accepit aduſus proximos
ſuos. ad nichilum deductus e in conſpectu
eius maligni timentes at dnm mag
nificat. Domus gs quicuiz habemus
materiam illius ignis in nob. primum
rapiemus nimium deluta. Dz dicat in
aliqs de audientibz. Expone et id
qd ſequit duplices. Esto quippe ra
pio mea pcm ut compleat id qd ab
aplo dictum e. Si cuius opus arſerit.
detrimentum patiet. ipe at ſaluus
erit ſic tmen qi p ignem. Cur vo du
plicia rapio peccata? Cui rſpondet
dm e qr ſeruus qui ſcit voluntatem
dni ſui et non facit ea vapulabit
multis. Dignum ſi quidem eos q gtes
ſunt ſimplicia rape pcm et nos du
plicia pm aplm dicentem. Voluta
rie peccantibz nob poſt cognicionem
veritatis. ia ultra non rmanet hoſtia
p pcis. horribil autem qda expectatio
iudicij et zelus ignis comedet hnntis
aduſarios pphetatum e de hus qui a piſ
catoribz et venatoribz de profundo in moti
bus abſtracti ſunt quomodo rapiat pm
duplicia pcm ſua poſt hec de vocacione
gentium pphetat non eorum qui nodum cog
nouerunt xpm. ſed qui ia vocati ſunt
et ſcaunt laudes referre xpo p gnm. et
in ecam conſiſtentes confitet et adorant
nomen eius. Dne fortitudo mea et ad
iutorium meum et refugium meum in die ma
lorum. ad te gentes venet ab extremo
ter et dicent. Vt falſa poſſedit pres
nri ſimulacra nec e in illis vtilitas
Quo ab extremo ter venerit gentes ad
dnm et dixerunt qm falſa poſſederunt
pres nri ſimulacra. nec e in illis vti
litas? Qui na iſti qui venunt ab ext
mis? Sunt alij primi ter. ſunt alij no
uiſſimi. Qui ſunt primi? Stulta mundi
elegit ds Sapientes ſeculi. nobiles. di
uites. obtimates. Qui ſunt extremi?
Stulta mundi elegit ds ut confundat for
tia. et ea q non erant. ut deſtruat q ſunt
Venient gentes ab extremo ter qi dix
erit de hus homibz qui ſunt nouiſſimi
ſup terram. de fatuis. de ignobilibz. de
abiectis et dicent. Quia falſa poſſe
derunt pres nri ſimulacra. nec e in
illis vtilitas. Non qr et vea ſunt ydola
ad quorum diſtinctionem nunc falſa dicit.
ſed ydola q falſa ſunt p naturam. nulla
e in eis vtilitas Si faciet ſibi ho deos
et iſti non ſunt dy Non de corporeis ſi
mulacris faciunt ſibi homines deos. ſed de
corde confingunt Qui ei pmit ſimulace
aliu creatorem extra vnuiſitatis dnm
aliu xpm aliu ſpm ſcm. alia ſecula

extra hec q̃ terrum⁹. hy o ẽs fecerũt sibi
ydola et adorauerunt opa manuũ
suaꝫ. omẽs philosophi qui varia dog
mata ꝓdiderunt. omẽs hẹtici qui aut
tores ad aliter credendũ de deo mise
ris mortalibus extiterunt. fecerunt
sibi ydola et voluntate animi puta
uerunt deũ. et tanq̃ si adorauerẽt opa
manuũ suarũ putantes ea ẽ q̃
finxerunt. omẽs igit̃ tam de visibi
li materia q̃ de falsis dogmatibz
fingentes sibi deos corripit nunc ser
mo diuin⁹ dicens. Hi faciet sibi hõ
deos et ipsi nõ sunt dy. ꝓpterea manifes
tabo illis in tpe isto manũ meam.
ostendã illis virtutem meã. In q̃ tpe
nisi i isto quo saluator nr assumpsit
corpus humanũ? Et sacient q̃ ego sũ
dnus. Demde sequit alia ꝓphetia. q̃
nescio q̃r apud septuaginta nõ inue
nientes i ceteris editionibz q̃ ei hebꝰ
consentiũt sermone r̃ perim⁹ q̃ plẽ
e necessarijs rebus. et tũ vtilibus
ut possit. si aim⁹ fuerit intentio a vi
tijs r̃uocare lectorem. Sic at sequit.
Peccatũ iuda scptũ ẽ in stilo ferreo
i vngue adamantino sup pectis cordis
eorũ. Ita difficile ẽ alicq̃ se malũ cõ
fiteri. ideo iudei qui ex̃plaria nõnulla
falsarunt. etiã i h⁹ loco p̃ pecto iuda
peccatũ eorũ posuerunt. Ds si figurali
consideres ut sepe ostendim⁹ iuda xpz
nũcupat. forsitã pecto iuda peccatũ nrz
ẽ q̃ credit⁹ i xpm de tribu iuda et ex eo
ꝑm carnẽ stirpe nascentẽ. Hi at vo
lueris sacrij intelligere de ꝓditore iuda
dictũ. peccatũ iuda scptũ ẽ stilo ferreo
i vngue adamantino sculptũ sup pec
tus cordis eorũ. ꝛpugnabit t̃ q̃d seq̃
eorũ. Igit̃ ut sup̃ diximus sup nos q̃ peccata
ista conuenũt. q̃ꝫ peccata nõ forinsecus ali
cubi cõscripta. sed in cordis constricta sti
lo ferreo exarata. sculpta i vngue
adamantino. Ita at peccata mea scripta
i pectore. et hys q̃ sequũt intelligere
Aliq̃ peccata facta nulla i corde meo peccata
ego vsat. Cũ at ipsa peccata ego gerens sup
serit. habeo formã illius. q̃ sp̃ ante ocu
los cordis mei deleta pompa depingit.
Et si q̃d dẽ cecit peccatis meũ afinito cõ
scptũ forsitã deleri illud. nunc at
scptũ ẽ in stilo ferreo i vngue ada
mãtino sup̃ pectis cordis mei. ut
ante tribunal veniã. et cõpleat illud
q̃d a xpo ꝓphatũ ẽ nil absconditũ q̃d
nõ manifestabit. et nihil occultũ
q̃d nõ palã fiat. Nudabit pectoris
mei cõscia et apto corde videbũt
lutẽ peccata. q̃ i stilo ferreo i vngue
adamãtino scpte sunt atq̃ ita vnu
usq̃ expectantiũ militudo legit
i pectore meo signatas ymagines
peccatorũ. Nichil ei absconsũ q̃d nõ re
uelabit. et mte se iuste accusantiũ
cogitationũ suae defendentiũ iu
dicũ me expectat. et nolite ante tpe
iudicare. donec veniat dnus et illuminet
abscondita tenebrarũ. et manifestet
consilia cordiũ. Cũ manifestabit.
Vtiq̃ nõ sibi qui anteq̃ fiant cuncta
cognoscit. sed hys qui cũ illo ven
turi sunt et ꝓpter puritatẽ aiẽ et cor
pis agnũ sequũt ostendet delicta
i corde peccatoris expressa. ut resurgat

uisti in gladium. peccatores uero in opprobrium
et confusionem eternam. a quibus libet nos
dominus resurgentes cum xpo ihesu cui est gloria
et imperium in secula seculorum. Amen.

Explicit omelia duodecima. Incipit
tertia decima de eo quod septies est. Quomodo
confusa es in amaritudine vitis alienae
usque ad id maculata es in conspectu
meo in iniquitatibus tuis dicit dominus.

Deus morte non fecit nec
delectatur in perditione
uiuentium. Creauit enim
ut essent omnia et salu
taria nationes mundi
nec est in eis venenum mortis nec regnum inferni
regnum super terram. Denique ultra paul
lulum progrediens experiri unde sit mors
Inuidia autem diaboli mors introiuit in
orbem terrarum. Omnia igitur bona in nobis et
quae non nolunt fieri
non nisi de deo dicunt. sed nosmetipsi
malitiam atque pecuniam quae nobis attrahi
volutate Dum et in pentecoste per prophetam
nunc quaerit dominus et quodammodo dubius
inquirit quomodo quibusdam amara
sit anima. quam dulcem ipse condiderat
et ait Quomodo conuersa es in amaritudinem
vitis alienae? Id est tale
est. Ego feci pedes quibus gradiebatur humana
natura. quae cum firmi sint ut claudicent
plurimi? Ego feci omnia membra valida
et integra. quod video in multis de
bilia atque mutilata? Itaque non solum
primum hominis animam sed uniuersos ad imagi
nem et similitudinem dei fecit. et antiquior
est ipsa imago quam dei est. imagine zabuli
qui postea nobis inuidiam ob peccatum Dum
debeat magno pelaborare ut quomodo
delinquentes portaum imaginem christi
tis. ita ad penitentiam conuersi portem
imaginem celestis ad quam et conuersa
primum creatum est condita. ob cuius in
malum conuersionem nunc peccantes sermo
comprehens ait. Quomodo conuersa es in ama
ritudinem vitis alienae? Ego plantaui
eam fructiferam vineam. Et an dicit
et nunc eadem plenius ut intelligatis
repetimus quae dominus bona plantauit vi
neam hominis animae. sed ipsa vitio sui ad
sum conditoris depranata sit volunta
tem. Ego autem plantaui te vitem fructi
ferum vineam. Non ex parte veraci
et mendacem ex parte plantaui. sed u
niuersam veram. Quomodo tantum plantationem
meam conuersa es in amaritudinem et fra
es vitis alienae? Post hoc sequitur Si
abluta fueris nitro. et multiplicaueris
tibi poamam. maculata es in conspectu
meo in iniquitatibus tuis dicit dominus.
Ergone hoc arbitrandum est quae anima per
natrum nitro conata sit purgare ma
culas suas. et assumens poamam quae
orta de terra. in mundiciam delectata a se
mundare cepit. unde nunc ad eam loquitur
sermo diuinus. Si abluta fueris nitro
et multiplicaueris tibi poamam. macu
lata es in conspectu meo in iniquitatibus
tuis dicit dominus? An id quod est verius esti
mandum est. quae ut satis volumina plena
sunt omni virtute. ita et dei sermo omni virtu
te sit plenus et habeat istiusmodi for
titudinem quae possit purgare vitia et sor
dibus defiratis ad candorem pristinum re
uocare? Dulcis quippe dei sermo et ef
facior est et acutius super gladium omnem utrimque

actū et ꝛliqua ¶ Et quibꝫ doctrinꝫ p̄ pas
sionib; aīe ꝛmedia hrē sermonē. et
ī eo ēe nutrū et ēe poamā. quibꝫ sor
des abluant. ¶ Neq; vo oē pctm̄ nutro
sermoīs et poama pt mūdari. sed st
aliqua delicta q̄ nō mdigent cum
tione facili. nec ad nutri et poame
tactū abluta discedūt. sicut nūc dicī
¶ Si abluta fueris nutro et mūltiplica
uerīs tibi poamā maculata es cōspectū
meo ī mīquitatib; tuis dicit dnīs ¶ Et
quomō sunt q̄dā vulnerā q̄ malag
matib; et oleo et alligaturis ꝛddūtur
p̄stine sanitati. alia vo sūt istiusmōi
de quib; dicat nō ē malagma īponē
neq; oleū neq; alligaturas. sed ꝛm
viū deserta ciuitates vrē igni cruste
sic sunt q̄dam pctā q̄ aliaꝫ sordidant
et īdigent hoīe qui habeat poame nu
triq; sermonē. alia vo talia sūt. ut nō
possint supdicti sermoēs vtute cura
neq; eū sordib; cōpant. Ideo sciens
differētias pctōꝝ p̄ ysaiā dnīs dicit.
lauabit dnīs sordes filioꝝ et filiaꝝ sūo
et sanguīē; emūdabit de medio eorū
spū iudicij et spū cōbustionis. ¶ Sordes
et sanguīē. ¶ Sordes spū iudicij. san
guīē; spū cōbustionis. ¶ Si peccasti et
pctōꝝ sorde pollutus es. lauabit dnīs
sordes filioꝝ et filiaꝝ suoꝝ. et sangui
nē emūdabit de medio eorꝝ. ¶ Sm at
mortale pctm̄ ē. nō possumꝰ nutro poa
mamūdari ¶ Sz spū iudicij et spū cō
bustionis et ob hoc forsitā et ihs bap
tizat spū sancto et igne. nō q̄ eūdem
ī spū scō et igne baptizet. sed q̄ sancto
baptizet scō spū. et hijs qui pꝰ fidem
et misterū dei. rursū ad sceleā cōuꝰ
ē cruciatu purget mīendi. ¶ Beatus
qui lauacrū accepit spūs sancti. et
ignis lauacro nō mdiget. miseā
autem et oī fletu dignus. qui pꝰ la
uacrū spūs baptizandus ē igne. v
triq; enī habet baptisma ihs. ¶ Cryp
nāq; vōgn de mdice pesse. et flos de
mdice eius ascendit. ¶ Orga pctōrib;
flos iustis. ¶ Sic dō et lumē et ignis
cōsumēs m scpturis dicit. Ignis pctō
rib; lumē iustis. ¶ Et beatus q̄ hab;
p̄tem m rsurrectione p̄ima ¶ Si q̄s
seruauerit lauacrū spūs scī. iste r
surrectionis p̄me ptī cōmunicat.
¶ Si q̄s vo m secā rsurrectioē seruat.
iste pctōr ē. qui ignis īdiget bapts
mo. qui cōbustione purget. ut q̄
q̄ habuerit ligni fenū et stipule
ignis ille cōsumat. ¶ Quā obrē cū
talia nobis pꝰ mortē rsidere videaꝫ
scpturas diligentissime lectitātes
rponamꝫ eas ī cordib; nrīs. et iuxta
eaꝫ viuē p̄cepta nutam ut aīē ce
ssionis diem. si fieri pt pctōrum
sordib; emūdati. cū sanctis valeaꝫ
assumi ī xpō ihū cui ē glā et īpū
ī secula seculorū. Amen

Explicit omelia xiij Incipit xiij
de eo q̄d scptū ē et dicit dnīs ad
me ī diebꝫ iosye rgis usz Iusti
ficauit aliaꝫ sua ipsā a pctāte uida
psū p̄mū lectoīs sermonē q̄ obscu
rus ē debeꝫ discutē. et postea si viā
vō dederit ītelligendi. ad altiorem
sensū venie Regnoꝝ libri fertur
hystoria q̄ docet pꝰ salemoīs ītēitū

temporibz roboam duodecim tribz fuisse diuisas. id est decem tribz regnasse iheroboam et vocatus eas ee israel. duabus vo pfuisse roboa et vocatus eas esse iudam. Nue disassio pli iuxta fidem libri usq ad pnitem die pmanzneq m aliquibz voluminibz inuenit ubi israel et iuda sub vnu rursus ipiu redigant. Primo itaq peccauit israel sub iheroboa et ceteris successoribz eius. et tanta peccauit ut tradet a do i captiuitatem et seruiret apud assyrios usq m pnitem die. Et iuda peccauit traditus q babilonis no usq m hodiernu diem. ut septuaginta anus de qbz iheremias pphetauit et daniel Si intellexisti hystoria q i regnoz libros scpta e. consideà vba pphe. et videb eudem exptm sensu. Accusat israel et dicit Audiens congregatio iuda qd ob pcta sua israel traditus sit captiuitati no egit penitentia et no e conusa ad me. sed i tm pcis pcta cumulauit. ut ad coparationem vicioz eius iustior inueniat israel. Deinde p pheta pdicare iubet ad israel ut q iuda peior illo factus sit conuertat ad deum. et israel et iuda sub vno ipio futuros ee. et ad pstinu redituros concordia. Nd ut planu fiat. rpi septuaginta vba ponenda st. Et dixit dns ad me i diebz iosye regis. Vidisti qd fecit mi habitacio domi israel? No dixit iuda sed pius israel Abyt subt oem montem excelsu et subter oe lignu nemorosu q fornicata e illic Et dixi postq fornicata e israel omia. conuerte ad me et no e reuersa. Et vidit puaricatione eius id. e pli israel puaricatre iuda et viderunt id est de iuda hy q fuerunt de iuda. qni de oibz coprehensa e in quibus mechabat israel habitacio israel et dimisi eam et dedi ei libellu repudij. Dimisi enim pplm israel et eieci eos i assyrios. et dedi libellu repudij i manu eius Et no timuit puaricatrix iuda pi tanta q passi e israel dimissus a do et accipies libellu repudij i manu suas. Debuerat a viciis iudas conuerti et p aliena pcta torqri. sibi filia p cauere. q no solu peccare no desint. sed pstina scelera duplicauit i tm ut ad coparationem eius congregatio israel q por fuerat et ipa damnata iustior sit Et dedi ei libellu repudij i manu eius et no timuit puaricatrix iuda soror eius sed abyt et fornicata e etia ipa Et facta e fornicatio eius i nichilu. et mechabat in lignu et lapidem. et i hys oibz no e conusa ad me puaricatrix iuda et toto corde suo sed i mendaciu no timuit et hys q fecerat israel. ut in toto corde conuertet ad me et deposito mendacio i quo pseuebat vere ageret penitentia. Et dixit dns ad me Iustificauit aiam suam israel a puaricatrice iuda. Peccata israel i viciis iuda coparata. iustificauit quodam mo aiam suam. Vade et lege sermones istos ad aquilone Si intellexisti historia videamus quid i hys mysticus sermo significet. Vocatio gentiu et pcto israel

habuit exordiū ut testantē apli p̄ eā
ānūciationē quā iudeorū p̄dicauerūt
synagogis. ad vos dicentes eāt missi
sermo. Ex qr vos ī dignos iudicatis
ecce conūtimur ad gentes. Paulus q̄q
sanuta voce loquit. Illorū p̄cō sal
gentibz facta ē ad zelandū eos. Igit
p̄cā mīta illius ꝓpli ferebant illū a
dnō delinqui nos ad spē salutis ve
nie. qui alieni erant testamētorū
dei et ꝛpmissionis. Dñ eternū m̄ nesciō
alicubi extra ciuitatem scāz nato. nūc de
ꝛpmissionibz disputate. et credē m
deū patriarchas abrahā ysaac et ia
cob. et ī ihm xpm q̄ omīū ꝓphetarū vo
cibz p̄dicatus ē. Et ītelligeristi duos
ꝓplos israel et gentiū intelligē tūsmi
gratione de ꝓplo iudeorū et de eis sep
tū esse dimissi eā et dedi ei libellum
ꝛpudij. Dimisit ei vē dē ꝓplm israel
et dedit ei libellū ꝛpudij ut seqūs f
mat exemplū Iubet lex moysi. mu
lieri displicenti viro suo dari libel
lū ꝛpudij et dimitti eā. et tūc licē
viro ut altera ducat. Iuxta hūc sensū
ītelligē ampientes iudeos libellum
ꝛpudij. et ōio a dnō delictos. Ubi ei
tā apud eos ꝓphā. vbi signa vtutū
vbi mānifestatio dei. Nō templū nō
victime. nō alius qualibz cultus
voluminibz legis expressus Electi sūt
de ꝛgionibz suis. atq ita dedit dē li
bellū ꝛpudij israel. Post eos nos qui
sūpturus iudei vocamur. iudei āt ꝓpter
tribū iuda. ex cui saluator stirpe
descendit cōfisi sumus ad dnm. et no
uissima mā q̄ vtinā saltē ī h̄ tpe nō
cōplent similia futura sunt p̄cis iu
da ymo peiora. Et ut credas ī cōsūma
cione seculi detriora nobis ventura q̄
euenerūt iudeis. audi saluatorē ī
euāgelis p̄dicantem Cū multiplicate
fuerint iniquitates refrigescet caritas
multorū. Qui āt p̄seuerauerit ī fine.
iste saluus erit In alio loco facit ī
quit signa et ꝓdigia ī celo et ī terra
ad decipiendos si fieri pt etiā electos
Tanta incredulitas vnūsq̄ q̄ humano
generi futura ē. ut saluator nr q̄ oia
q̄ ventura sunt cognoueat loqret.
putas veniens filius hoīs īueniet
fidem sup terram. Vē quippe sibi di
cerem fidem et veritatē nō multitudiēz.
et ꝛspicerem volūtates hoīm non
congregacōēz. et videbimus ī tāto
nūo etiā fidē difficile ꝛpiri. Tūc
erant fideles vē q̄ndo martyrū vic
time ferebant. q̄ndo cruēcitas erēq̄
as p̄seculi ~~fuerit~~. et stes ad etiāz ꝛuer
tebant. et omīs erat mīltitudo lu
gentiū. q̄ndo catheculū ī p̄ma stati
fide offendi martyrio dicebāt. q̄ndo
mulierculē et īfirmus sexus ad
mortē usq manebat ītrepidus.
Tūc vē signa de celo. tūc fiebāt por
tenta de terra. Tunc erant pauci q̄dē
sed vē fideles. āgustā et artā īgre
dientes viā. q̄ ducit ad vitā Nūc vē
q̄ndo plures. qr difficile ē plures ē
bonos. nec ei mentit ihs dicēs mīti
sunt vocati. pauci vē electi. et tātus
xpīanā fidē pollicentibz pauci sat
ꝛpuit qui habeat fidē et veritatē
et bītudiē dignū sint Sic itaq dicit

israel

p̄mū ꝓp̄ p̄ctā dimisi israel et reliqui
eū in cōmigrationem iudae at audi
ens oia ea q̄ acciderunt israel noluit ad
me cōuerti. De nris loquit p̄ctis q̄
legentes q̄ passus ē ꝓlis iudeorꝫ nō
timem⁹ neq; diam⁹ Si naturalib⁹
ramis nō pepcit. quāto magis n⁹
nobis p̄cet ds? Si illos glorificātes
eē se oliua bonam et de radice pat
archarū abraha ysaac et iacob. xp̄s
clementissim⁹ ds p suo meito eradi
cauit. quāto magis neq; nob̄ p̄cet si
similia fecerim⁹? Vide benignitatē
et seueritatem dei. Neq; enī benig
n⁹ tm̄ ē et nō seuerus. neq; seuerus
tantū et nō eadē benignus. Si benig
nus eēt tm̄ mō bonitatem ei⁹ cōtēp
neret⁹ Si seuerus desperatio nos
salutis ꝓp̄ p̄ctā q̄ fecim⁹ p̄cipitaret
i vita. Nūc vō q̄si ds. necessaria
quippe habem⁹ hoies bonitatem
ei⁹ ob penitentiā et seuēritatē. ob
delicta. et benigm⁹ et seuerus ē et lo
quit ad nos p ꝓphetā dicens Vi
disti quid fecit m̄ habitacio dom⁹
israel? In p̄ncip̄ ꝓphō iudeorꝫ israel
ait pe Abyt sup oēz mōtē excelsū
et subyt usq; ad oē lignū nemosū
Si considēs pharisēū ascendentē
templū tū superbia et nō pauēcētem
pectus suū. nēq; ꝓpa mala senēcētē
et quō dicat grās tibi ago q nō sū
ut ceteri homies. raptores. iusti ad
ulteri. et sicut iste publican⁹ ieuno
bis i sabbato. decimas do de sbstāia
mea videbis quō ascendeit sup oēz
mōtem excelsū. et i flatus arrogāta
seipm̄ p̄dicet Sūt at alij q̄ ascendūt sup
tolles. et fiunt subtus oē lignū nō fruc
tiferum sed nemorosū Siquidē alteri⁹
ē lignū. qd vbertate fertile ē. alteri⁹
qd tm̄ abūdat fronde foliorū. In nemo
ribz et lucis nemo plantat ficū. nēq;
vineā. nemo fertiles arbores. sed ob
delectationē visus ligna tm̄ fondē.
Tales sunt hetica qui oreōz suā vbor
decore cōponūt. nō ut cōūtant audi
entes. sed delectent. Igit qui istius mōi
seductione ꝓsuasus ē. abyt subtus
oē lignū Simulq; attende quare nō
dixerit oē lignū. et tacuerit. n⁹ rur
sū addiderit oē lignū fructiferum
sed significant adiecit subtus oē lig⁹
frondosum. Quāobrem si intelligas
aut p̄napiat i lege. nō plātabis oē
lignū iuxta altare dni dei tui. nec
facies nem⁹ noiātim quippe interdi
cit nem⁹ lucus plantet in templo
Si obseruaueris q̄ dictū sit fornī
cata ē illic. et dixi. postq; fornicata
ē het oia ad me cōuerte. et nō ē cō
ūsa. et vidit p̄uaricationē ei⁹ p̄uari
catrix iuda. de nob̄ dictū intellige
qui dēlm q̄ites pactū qd cū ds fecim⁹
nō seruam⁹. neq; ispiram⁹ p̄orem
ꝓlm et testamentū. et ēp̄missiōes
et nobilitatem gnis p p̄tm̄ simile
p̄didisse Si essetis filij abraha. opa
pris vī facieretis dc dns. In alio loco
iohānes baptista ne iactatis mq̄t
dicē vobis patrē habem⁹ abraham
qn̄ potes ē ds de lapidibz istis susci
tare filios abraha. lapides ēē nos sigt
qui ad silitudinē lapidū. obdurātes

corda nrā. ĩnuenim⁹ veritatē. Et vē ops
dē suscitabit filios abrahe de lapidib⁹
si p̄ maneam⁹ ĩ adoptione eī⁹. et spm
p̄ quē adoptati sum⁹ custodiam⁹ ĩ
nobis. Vidit ergo p̄uaricatōēz isrl'
iuda. quā cū dē fecerat. et vidit qm̄
de omib⁹ quib⁹ conp̄hensa ē illa ge
neratio. oīa quippe q̄ passus ē isrl'
nos qui sum⁹ iuda legentes ĩ sacrīs
voluminib⁹ ĩuenim⁹. qm̄ de oīb⁹ mecha
bat habitacō isrl'. dimisit illā deus
et dedit illi libellū rēpudij. Et cū debē⁹
ex his q̄ illi passi sunt. nos ad meliora
conuīti. et inspicē qr illi ꝓpē delicta ē
dīi sūt captiuitati. et mē ferti ab ĩ
imicis. et ciuitates eorū igne cruste sūt.
cū vtiz ut dicim⁹ ḡ nobis cū debuerim⁹
rēputarē. qr si dē naturalib⁹ iuris nō
peccat q̄tomagis nec nob p̄ter. si illos
qui de patriarchis gnē descendebāt
sic ꝓpē ptā dimisit. quid nos necesse
sit vocatos ex gentib⁹ pati nichil hoc
rēputam⁹. et ō nos vocatos ut illi
zelarent ad zelū. videntes seruos aliqn̄
liberos. ignobiles aliquādo. nūc āt
dei filios. Si āt illi tanta passi sunt
q̄tomagis nos. si permanēm⁹ peiora
patiemur. In ~~hys~~ quib⁹ mechabat
habitacō isrl'. dimisi eā et dedi illi li
bellū rēpudij ĩ man⁹ eius Et nō ti
muit p̄uaricatrix iuda. ḡ q̄ fecit ha
bitacō isrl'. qr dimisi eā et dedi ei li
bellū rēpudij. Nō timuit p̄uaricatrix
iuda. ne et ipā ꝓpē ptā sua filia sus
tinēt. Si q̄s mag emptē domū ēpto
ris et diū fuerit ĩgressus fornicatē ab
aliquo cōseruo. q̄s de p̄oribus seruis
offendeit dnm̄. quis p̄ meruerit. et si
voluerit in domo dnī p̄ seuciar. tanz
ea fatē q̄ eos fecisse audiuit. q̄ vbeib⁹
et tormentis et relegatione digni ex
titerunt. deinde diligentissimē inquirēs
quid fecerunt illi qui libtatē a dnō
meruerī. oī labore nitit ut ea sanat
q̄ eos fecisse cognouit Et nos itaq̄z
qui nō eram⁹ populus dei. sed idolorū
et demoniorū. et postea ex gentib⁹
congregati credim⁹ xpō legamus
septimus. videam⁹ quis iustificatus
sit quis offendeit dnīz. et cū oī obser
uatione nitam⁹ ea facē q̄ iustos le
gim⁹ fecisse. et taceam⁹ ĩ hec ĩ quē
ĩ q̄ mandat hy qui traditi sūt cap
tiuitati. et eiecti de hēditate dei.
Et nō timuit p̄uaricatrix iuda. sed
abiit et fornicata ē etiā ipā. Post
fornicationē ĩ qua p̄m⁹ isrl' cecidit
fornicatus ē etiā iudas. Et facta ē
fornicatio eī⁹ ĩ nichilū. et mechabat
et ad lignū et ad lapidē. Quādo
peccamus duo contra deū corde.
nichil aliud facim⁹ nisi cū lapide
fornicam⁹. q̄do ĩ voluptate pecām⁹
mecham⁹ sb̄tus oē lignū nemorosū
et ĩ hys oīb⁹ nō ē cōuersa ad me
p̄uaricatrix iuda. ex toto corde suo
sed ĩ mendacio. Et nos cōūsi sum⁹
ad deū. ꝑ qr nō ex toto corde cōūsi
dicē nō ē cōūsa ad me p̄uaricatrix
iuda ex toto corde suo Ideoz vō ait
nō ē cōūsa ad me p̄uaricatrix iuda
et tacuit. sed nō ē mq̄t cōūsa ad
me p̄uaricatrix iuda ex toto corde
suo. verū ĩ mendacio ut ostendēt

eos qui conuertunt ~~in mendacio non in veritate conuerti~~ si non ex toto corde conuertunt in mendacio non in veritate conuerti Qua propter legamus veteris testamenti historias et prophetas. et si quos iustificatos inuenerimus. ymitemur ea per que illi iustificati sunt. legamus euangelia et omne nouum testamentum. legamus apostoli epistolas vniuersas. et scribamus in cordibus nostris. viuentes iuxta precepta celestia. ut non tradatur et nobis libellus repudij. sed coheredes efficiamur cum xpo ihesu et videbimus quod plenitudine gentium ecclesiam dei introeunte in nouissimis saluetur israel secundum illud eloquium cum autem plenitudo gentium introierit tunc omnis israel saluus erit et fiet vnus grex et vnus pastor. docens in coelo populum suum magnificare omnipotentem deum cum xpo ihesu et spiritu sancto Cui est gloria et imperium in secula seculorum Amen :-

Explicit Homelie Origenis in iheremiam prophetam per fratrem Iohannem de asperen presbiterum Anno domini millesimo Quadringentesimo Nonogesimo primo feria 3a post palmarum Deo gratias

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF